

Bilag 13

Høringsmateriale om forslag til tilpasninger af lokaludvalg

14. december 2020

Sagsnummer
2020-0850320

Dokumentnummer
2020-0850320-16

Borgerrepræsentationens
Sekretariat
Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009800275

Høringsbrev vedr. tilpasning af lokaludvalg _____	2
Bilag 1 Hovedpointer og -idéer til tilpasninger af lokaludvalg _____	5
Bilag 2 Opsamling på forslag til tilpasninger af lokaludvalg _____	24
Bilag 3 Baggrundsrapport om forslag til tilpasninger af lokaludvalg _	29
Bilag 4 Temaer og pointer fra dialogmøder med lokaludvalg og interview med samarbejdspartnere _____	64
Bilag 5 Forslag til nyt koncept samt tids- og procesplan for bydelsp- laner _____	101
Bilag 6 Notat vedr. puljemidlernes anvendelsesområde _____	113
Bilag 7 Forslag til ændringer i Regulativ for lokaludvalg _____	117
Bilag 8 Forslag til ændringer i Kommissorium for lokaludvalg _____	122
Bilag 9 Forslag til ændringer i retningslinjer for valg til Lokaludvalg _	134
Bilag 11 Rapport over data og erfaringer om lokaludvalg _____	143
Bilag 10 Fem principper for øget dialog med københavnere _____	306

Høringsbrev vedr. tilpasning af lokaludvalg

Kære lokaludvalg

Som I ved, skal Økonomiforvaltningen, på opdrag fra gruppeformandskredsen, udarbejde forslag til tilpasninger af lokaludvalg, som behandles af gruppeformandskredsen primo 2021.

Forinden gruppeformandskredsens behandling, sendes det samlede materiale hermed i høring i lokaludvalg til og med d. 30. november 2020. Materialet er vedlagt dette høringsbrev.

I bedes sende jeres høringssvar til Borgerrepræsentationens Sekretariat, Maria Petersen Ølholm på mail: NS3S@kk.dk

Jeg vil gerne benytte lejligheden til endnu engang at sige tak for jeres bidrag til arbejdet. Både for input til det forudgående arbejde omkring kommunens københavnerinddragelse 2018-19 og ift. arbejdet med tilpasning af lokaludvalg. Tak for jeres gæstfrihed og engagement på dialogmøderne, det har været spændende at være en del af den dialog, der har foregået.

Jeg ser frem til det videre samarbejde om arbejdet med tilpasning af lokaludvalg.

Med venlig hilsen

Flemming Dubgaard Hansen
Sekretariatschef, Borgerrepræsentationens Sekretariat

30. oktober 2020

Sagsnummer
2020-0806095

Dokumentnummer
2020-0806095-13

Sagsbehandler
Anja Englev Olsen

Borgerrepræsentationens
Sekretariat
Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009800275

Om høringsmaterialet

Opdrag og formål

Arbejdet med tilpasning af lokaludvalg blev besluttet på gruppeformandskredsens møde d. 22. juni 2018. Kredsen godkendte vedlagte bilag 1: 'Hovedpointer og -idéer til tilpasninger af lokaludvalg' på møde d. 18. juni 2020, som grundlag for det videre arbejde med udarbejdelse af forslag til tilpasninger af lokaludvalg. Oplægget opnåede også bred tilslutning fra de deltagende lokaludvalgsformænd.

Formålet med arbejdet med tilpasning af lokaludvalg er at tilvejebringe de bedst mulige og tidssvarende vilkår for lokaludvalgenes arbejde med københavnerinddragelse og repræsentativitet inden for den eksisterende økonomiske ramme for lokaludvalg.

Det bemærkes, at der lægges op til et større arbejde i lokaludvalgene mht. mere og veldokumenteret københavnerinddragelse samt tilbud om råd og vejledning til understøttelse af lokalt engagerede københavnere. Dette forventes opvejet mod, at lokaludvalgene i højere grad orienterer deres arbejde mod bydelenes behov og ønsker, og samtidig kan prioritere og reducere antallet af hørings svar. Endvidere forventes det, at det tidlige samarbejde med forvaltningerne i sig selv vil styrke arbejdet med københavnerinddragelse i overensstemmelse med kommunens fem principper for københavnerdialog.

Grundlag for udarbejdelse af forslag til tilpasninger

'Hovedpointer og -idéer til tilpasninger af lokaludvalg' er inddelt i fem fokusområder: lokaludvalgenes; 1) *formål*, 2) *opgaver*, 3) *repræsentativitet og valg*, 4) *geografisk inddeling samt* 5) *administrativ organisering*. Det er tilvejebragt på baggrund af Københavns Kommunes principper for københavnerdialog (bilag 10), pointer fra københavnerinddragelsen (MFK) i 2018-19 (bilag 1, side 4) samt en spørgeskemaundersøgelse om lokaludvalgenes arbejde, som indgår i bilag 11: 'Rapport over data og erfaringer om lokaludvalg'.

Forvaltningen har efterfølgende været i dialog med alle lokaludvalg, lokaludvalgssekretariater og Sammen om Byen om idéerne i bilag 1 samt afholdt en række interview med samarbejdspartnere til lokaludvalgene. Pointer fra dialogmøder og interview fremgår af bilag 4.

Forslag til tilpasninger

Det samlede arbejde har resulteret i vedlagte materiale om forslag til tilpasninger af lokaludvalg. Forvaltningens opsamling på forslag til tilpasninger fremgår af bilag 2, mens en redegørelse for forslagene kan læses i bilag 3.

Bemærkning vedr. ændringer i regelgrundlag

Forvaltningen har foretaget de nødvendige ændringer i regulativ og kommissorium for lokaludvalg samt retningslinjer for valg til lokaludvalg i bilag 7-9, som skal sikre at regelgrundlaget for lokaludvalgenes arbejde justeres i overensstemmelse med Økonomiforvaltningens forslag til tilpasninger.

Videre proces

På baggrund høringen af lokaludvalg, udarbejder Økonomiforvaltningen et forslag til tilpasninger af lokaludvalg, som forelægges gruppeformandskredsen primo 2021. Forslaget skal herefter behandles i Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen. De konkrete forslag til justeringer i Regulativ for lokaludvalg skal godkendes i Social- og Indenrigsministeriet og herefter 2. behandles i Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen.

Forslaget forventes endeligt godkendt midt 2021 med henblik på iværksættelse af en tilpasset model for lokaludvalgenes arbejde fra konstituering af nye lokaludvalg foråret 2022.

Det forventes, at der er fundet en operationel model for tidlig inddragelse, samarbejde og kontakt mellem de enkelte forvaltninger og lokaludvalg midt 2021. Økonomiforvaltningen vil, i samarbejde med lokaludvalgssekretariaterne og kommunens tværgående forvaltningssamarbejde om københavnerinddragelse: 'Sammen om Byen', facilitere en dialog med fokus på løsninger på det gode samarbejde mellem de enkelte forvaltninger og lokaludvalgene.

Primo 2022 forventes alle forvaltninger at bidrage med viden til og kvalificering af lokalvalgenes arbejde med bydelsplaner i dialog med lokaludvalg og lokaludvalgssekretariater.

Oversigt over materiale

Med høringsbrevet følger 11 bilag:

- Bilag 1: Hovedpointer og -idéer til tilpasninger af lokaludvalg.
- Bilag 2: Opsamling på forslag til tilpasninger af lokaludvalg.
- Bilag 3: Baggrundsrapport om forslag til tilpasninger af lokaludvalg.
- Bilag 4: Temaer og pointer fra dialogmøder med lokaludvalg og interview med samarbejdspartnere.
- Bilag 5: Forslag til nyt koncept samt tids- og procesplan for bydelsplaner.
- Bilag 6: Notat vedr. puljemidlernes anvendelsesområde.
- Bilag 7: Forslag til ændringer i Regulativ for lokaludvalg.
- Bilag 8: Forslag til ændringer i Kommissorium for lokaludvalg.
- Bilag 9: Forslag til ændringer i Retningslinjer for valg til lokaludvalg.
- Bilag 10: Fem principper for øget dialog med københavnerne.
- Bilag 11: Rapport over data og erfaringer om lokaludvalg.

Bilag 1

Hovedpointer og -idéer til tilpasninger af lokaludvalg

Baggrundsramme

Dette oplæg er en opsamling af hovedpointer og -idéer til tilpasninger af lokaludvalg, som er udarbejdet på baggrund af oplysninger i bilag 4: 'Rapport over data og erfaringer om lokaludvalg'. Rapporten bygger på en ramme af:

- *Københavns Kommunes formål og principper for københavnerinddragelse. (Formålet er behandlet af gruppeformandskredsen d. 23.8.19 og behandles af Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen ifm. indstilling om tilpasning af lokaludvalg)*
- *Resultater fra københavnerinddragelsen: Mangfoldig og fokuseret københavnerinddragelse (MFK), der fandt sted i perioden 21. november 2018 - 2. maj 2019.*
- *Resultater fra spørgeskemaundersøgelse om lokaludvalgenes arbejde i perioden fra konstituering i marts/april 2018 til og med 2019. Undersøgelsen af besvaret af lokaludvalgssekretariaterne og er afholdt i februar 2020.*
- *Pointer fra indledende dialogmøde mellem Mødeforum og medlemmer af gruppeformandskredsen d. 4. februar 2020 om arbejdet med tilpasning af lokaludvalg .*
- *Pointer fra forvaltningens separate dialogmøder med de 10 lokaludvalgssekretariater i perioden d. 6.-24. februar 2020 om arbejdet med lokaludvalg.*

Københavnerrinddragelse – det bærende hensyn

Det bærende hensyn med tilpasning af lokaludvalg er: *at tilvejebringe de bedst mulige og tidssvarende vilkår for lokaludvalgenes arbejde med københavnerrinddragelse og repræsentativitet inden for den eksisterende økonomiske ramme – på en sådan måde, at københavnernes pointer fra københavnerrinddragelsen (MFK) i 2018-19 tilgodeses i videst muligt omfang.*

Om københavnerrinddragelsen MFK

Økonomiforvaltningen forestod, på vegne af gruppeformandskredsen, en større københavnerrinddragelse: *'Mangfoldig og fokuseret københavnerrinddragelse'* (MFK), hvor alle lokaludvalg, forvaltninger og over 10.000 københavnere, via en række aktiviteter, gav deres input til, hvordan kommunen kan styrke københavnerrinddragelsen.

En hovedpointe fra spørgeskemaundersøgelsen januar 2019 var, at 95% af de over 10.000 respondenter i nogen, høj eller meget høj grad ønsker at blive involveret i beslutninger, der vedrører deres bydel og lokale forhold. Pointen understreger vigtigheden af at inddrage københavnere omkring lokale sager og en imødekommelse af københavnernes pointer ift. en styrket københavnerrinddragelse i Københavns Kommune.

De mange input fra MFK om, hvad der skal til at styrke københavnerrinddragelsen blev kondenseret i 11 gennemgående hovedpointer, som fremgår af næste slide.

11 pointer fra Københavnerinddragelsen

Hvad skal der til for at styrke kommunens københavnerinddragelse:

- *Tilrettelæg en tidligere, tydeligere og reel inddragelse.*
- *Giv mere information/feedback til københavnerne.*
- *Synliggør Københavns Kommunes eksisterende veje og aktiviteter til dialog, inddragelse og samarbejde.*
- *Styrk fagligheden omkring københavnerinddragelse.*
- *Lav helhedsorienteret samarbejde omkring inddragelse – de 7 forvaltninger, politikere, lokaludvalg, decentrale kommunale enheder og eksterne aktører imellem.*
- *Styrk det lokale engagement og initiativ – men glem ikke inddragelse omkring visioner og prioriteringer for byen.*
- *Gør det lettere for københavnerne at få hjælp til udvikling, kvalificering og søge støtte til deres idéer.*
- *Husk de svage og svære målgrupper – så løsninger på københavnernes og byens behov ikke skævvrides. Prioriter andre metoder og samarbejder, når det er relevant.*
- *Brug overvejende digitale metoder, men ikke til det hele og kombiner dem med målrettede analoge metoder, afhængigt af det emne og den kontekst der inddrages omkring.*
- *Lyt til de mange forskellige stemmer/behov med forskellige metoder og facilitér fælles forståelse af forskelligheden.*
- *Københavns Kommune må gerne være et demokratisk fyrtårn med løbende eksperimenterende og ambitiøs inddragelse.*

Grundmodel og 5 fokusområder

Grundmodel for arbejdet med tilpasning af lokaludvalg

For at understøtte et vedkommende arbejde i lokaludvalgene, og at lokaludvalgenes arbejde bygger på københavnerinddragelse, tager arbejdet med tilpasning af lokaludvalg afsæt i, at lokaludvalgene fra 2022 påbegynder deres arbejde med udarbejdelse af en faktabaseret bydelsplan, i et tidligt og tæt samarbejde med københavnerne.

Fem fokusområder

På de følgende slides præsenteres hovedpointer og tilhørende idéer til tilpasninger under de fem fokusområder, som er udstukket for arbejdet med tilpasning af lokaludvalg:

- 1. Formål med lokaludvalg**
- 2. Lokaludvalgenes opgaver**
  - 2.1. Samarbejdet med forvaltninger**
  - 2.2. Arbejdet med egne projekter og opgaver**
- 3. Repræsentativitet og valg**
- 4. Geografisk inddeling**
- 5. Administrativ organisering**

(Fokusområderne er uddybet i bilag 4: 'Rapport over data og erfaringer om lokaludvalg')

1. Formål med lokaludvalg - hovedpointer

Det bærende hensyn: En tilpasning af lokaludvalg skal styrke arbejdet med en mangfoldig og fokuseret københavnerinddragelse og med det lokale engagement.

Mere bottom-up: Lokaludvalgenes arbejde er i høj grad bundet op på at skulle foregå i lyset af de temaer og rammer, der er centrale for Borgerrepræsentationen. Arbejdet skal i stedet tage afsæt i, hvad der er væsentligt for københavnerne at arbejde med i bydelen.

Forbedret forvaltningssamarbejde: På baggrund af en optælling af lokaludvalgssekretariaternes tilbagemeldinger i spørgeskemaundersøgelsen, anslås det at 16% af lokaludvalgenes høringssvar er til høringer uden særlig betydning for bydelen og at lokaludvalgene i gennemsnit afholder en forudgående københavnerinddragelse i 20% af høringssvarene. Samtidig er det sekretariaternes oplevelse, at forvaltningerne i gennemsnit tager højde for pointer i 27% af høringssvarene.

Dokumentation og legitimitet: Lokaludvalgenes legitimitet står og falder med, hvorvidt lokaludvalgenes udtalelser afspejler bydelens synspunkter og behov, og at dette dokumenteres. Det vurderes, at lokaludvalgene kan dokumentere københavnerdeltagelsen i ml. 25-50% af de inddragelsesaktiviteter, der har fundet sted. En synlig dokumentation overfor det politiske niveau vil give lokaludvalgenes input større vægt og legitimitet.

Formål med lokaludvalg - idéer til tilpasninger

- *Lokaludvalgene arbejder aktivt med en mangfoldighed af københavnernes om de temaer, der er væsentlige i de enkelte bydele - via udarbejdelse og løbende realisering af en bydelsplan.*
- *Lokaludvalgene understøtter og tilbyder rådgivning til det lokale projektorienterede engagement.*
- *Samarbejdet med forvaltningerne omkring tidlig inddragelse og høringer forbedres, så kommunens københavnerrinddragelse styrkes og arbejdet står mål med effekten.*
- *Lokaludvalgene bringer lokale interesser og behov videre til forvaltninger og Borgerrepræsentationen - og dokumenterer den københavnerrinddragelse, der har fundet sted.*
- *Lokaludvalgenes arbejde, herunder med bydelsplanen, skal ikke på forhånd være bundet op på kommunale politikker, temaer eller bestemte forvaltningers arbejde eller planer.*

2.1 Lokaludvalgene opgaver: samarbejdet med forvaltninger - hovedpointer ⁸

Sager fra forvaltningerne: En stor del af lokaludvalgenes samarbejde med forvaltningerne omhandler arbejdet med høringer. I en optælling fra spørgeskemaundersøgelsen ses, at lokaludvalgene samlet set har modtaget 638 høringer og været inddraget tidligt i 117 sager fra forvaltningerne.

Arbejdet med høringssvar: Fra spørgeskemaundersøgelsen ses også, at lokaludvalgene samlet set har svaret på 90% af alle modtagne høringer, hvoraf 92, eller 16% af de samlede svar, var til høringer uden særlig betydning for bydelen. 44% af høringssvarene vurderes at være til høringer med bydækkende emner.

Tid til københavnerinddragelse: Spørgeskemaundersøgelsen viser, at 42% af høringerne, med særlig betydning for bydelen, modtages med ml. 6-8 ugers høringsfrist. En relativ stor andel på 36% modtages dog med ml. få dage og 4 ugers høringsfrist, hvor der sjældent er tid til københavnerinddragelse. Lokaludvalgssekretariatene vurderer, i en gennemsnitsberegning, at lokaludvalgene har forestået en forudgående københavnerinddragelse i 20% er de samlede høringssvar, og at den inddragelse, der har fundet sted, kan dokumenteres i 25% af tilfældene.

Effekt af samarbejdet: I gennemsnit er det lokaludvalgssekretariaternes oplevelse, at forvaltningerne tager højde for pointer i 27% af lokaludvalgenes høringssvar.

Lokaludvalgene opgaver: samarbejdet med forvaltninger - idéer til tilpasninger

- *Tidlig inddragelse af LU og LU-sek. i sager af særlig betydning for bydelen systematiseres og forankres i alle forvaltninger på ledelses- og medarbejderniveau - for at tilrettelægge en bedre og tidligere københavnerinddragelse.*
- *Der etableres én gensidig indgang/kontaktperson mellem hver forvaltning og LU-sek. til løbende videndeling og faglig sparring vedr. væsentlige, lokale sager.*
- *Samarbejdet omkring brugen af de 11 lokale borgerpaneler afklares og styrkes.*
- *LU reducerer antallet af hørings svar - f.eks. til høringer, der er: bydækkende, uden særlig betydning for bydelen, modtages for sent eller er meget snævre/tekniske.*
- *Graden af københavnerinddragelse øges og dokumenteres i forbindelse med de hørings svar der afgives.*
- *LU og forvaltninger afprøver og samarbejder om nye inddragelsesmetoder i sager med lokal relevans. F.eks. borgersamlinger, borgerbudgettering, faglige københavner-talks eller digitale inddragelsesmetoder.*

2.2 Lokaludvalgenes opgaver: arbejdet med egne projekter og opgaver - hovedpointer

Uklarhed omkring repræsentativitet: Det er ofte uklart i lokaludvalgenes udtalelser, om og hvilke københavnere de repræsenterer. Det er lokaludvalgssekretariaternes vurdering, at mangfoldigheden i de københavnerinddragelsesaktiviteter, der finder sted, kan dokumenteres i 25-50% af tilfældene (afhængig af sagens karakter).

Variierende grad af københavnerinddragelse: Lokaludvalgssekretariatene vurderer, at lokaludvalgene i gennemsnit inddrager københavnere i 20% af høringssvarene, i 64% af de sager forvaltningerne foretager tidlig inddragelse af lokaludvalg, og i 80% af lokaludvalgenes egne projekter.

Overvejende fokus på teknik- og miljø-sager: På baggrund af spørgeskemaundersøgelsen ses, at der er en stærk overrepræsentation af temaer/projekter relateret til TMF på mellem 45-61% (afhængig af sagens karakter) ift. de øvrige forvaltningers andel af fokusområderne i lokaludvalgenes arbejde.

Understøtte det lokale initiativ: Københavnerne efterspørger en indgang for rådgivning om muligheder for støtte, tilladelser, samarbejde mm. til lokale eller bydækkende projekter. Lokaludvalgene varetager ikke (proaktivt) denne opgave i dag, men har lokalkendskab, puljemidler og det tværgående indblik i KK.

Større udbredelse af puljemidler: Puljemidlerne er et vigtigt værktøj for lokaludvalgene til at nå bredt ud i bydelen. Men de kan ikke anvendes til f.eks. mindre anlægsprojekter eller borgerbudgetter, som kan tiltrække og engagere flere/andre københavnere i arbejdet for bydelen.

Lokaludvalgenes opgaver: arbejdet med egne projekter og opgaver - idéer til tilpasninger

- *Bydelsplanen udarbejdes i begyndelsen af lokaludvalgenes samling på baggrund af fakta om bydelens særkender, områder, udfordringer og ønsker - i tæt dialog med københavnernes. Den udgør rammen for samarbejdet med bydelen, og er et levende dokument, der løbende opdateres med nye eller realiserede projekter.*
- *Lokaludvalgene fokuserer i højere grad på alle fagforvaltningsområder i den udstrækning, det er i overensstemmelse med bydelens særkender og behov.*
- *Puljemidlerne benyttes aktivt, strategisk i indsatsen for at realisere og skabe lokalt engagement omkring temaer og projekter i bydelsplanen. Der åbnes op for, at puljemidler kan benyttes til mindre lokale anlægsprojekter og borgerbudgettering.*
- *Der sker en mere konsekvent københavnerinddragelse i lokaludvalgenes arbejde samt dokumentation og synliggørelse af den inddragelse, der ligger til grund for lokaludvalgenes udtalelser overfor det politisk-administrative niveau.*
- *Lokaludvalgene arbejder, via lokaludvalgssekretariatene, aktivt for at understøtte det lokale, projektorienterede engagement og initiativ. F.eks. via tilbud om projektrådgivning til københavnere om hjælp og støtte lokalt/på tværs af KK samt via samarbejde med lokaludvalgenes arbejdsgrupper.*

3. Repræsentativitet og valg - hovedpointer

Repræsentativitet via direkte valg og/eller københavnerinddragelse: Lokaludvalgene er ikke direkte valgt og derfor ikke i sig selv repræsentative for bydelens befolkning. Det er derfor afgørende, at deres arbejde og udtalelser hviler på dokumentationen af dialogen og samarbejdet med bredden af bydelens københavnere.

Stort usynligt bagland: Lokaludvalgsmedlemmerne er engagerede lokale frivillige, hvis bagland og netværk vurderes af lokaludvalgssekretariatene at være stort i de enkelte bydele, men som ikke er synligt i lokaludvalgenes arbejde og udtalelser.

Vakancer og fravær: Der er samlet set 12 og 5 vakante pladser til hhv. de politiske repræsentanter og foreningsrepræsentanterne i lokaludvalgene. De politiske repræsentanter udgør 1/3 af lokaludvalgene, hvorfor deres andel af vakancer er stærkt overrepræsenteret.

I gennemsnit havde 6,5 medlemmer fravær pr lokaludvalgsmøde. I gennemsnit blev 2 ud af de 6,5 tilfælde af fravær erstattet af en suppleant. På tværs af lokaludvalg, er fraværsprocenten for politiske medlemmer 25% og for foreningsrepræsentanter 31%. Der er i fraværsprocenterne taget højde for den andel de to grupper udgør af det samlede lokaludvalg.

Motivation og fastholdelse: Det ikke muligt at give et billede af fraværsårsager, men det er oplagt, at gå i dialog med lokaludvalgene om årsager samt understøttelse af deres motivation for arbejdet for bydelene.

Valg og repræsentativitet: Valg til lokaludvalg er svært at kommunikere i kølvandet på et kommunalvalg og pga. af komplicerede regler og procedure for valghandlingen. På opstillingsmøderne primo 2018 stillede der et gennemsnit på 25 op til valg til de 14 pladser i lokaludvalgene til foreningsrepræsentanter. Der var et gennemsnit på 33 stemmeberettigede per opstillingsmøde.

Repræsentativitet og valg - idéer til tilpasninger

- *Lokaludvalgenes sammensætning af forenings- og politiske repræsentanter bibeholdes, men styrkes via intro-forløb om fokuseret samarbejde med københavnere, forvaltninger og Borgerrepræsentationen.*
- eller
- *Der afholdes direkte valg, hvor alle bydelens borgere og brugere, ildsjæle og netværksaktører kan stille op. Valghandlingen kan foregå fysisk eller digitalt pba. digital kandidatliste.*
- *Valgregler og -procedurer forenkles, så det er lettere at stille op og kommunikere om valget. KK forestår en indledende kampagne, som signalerer kommunens opbakning.*
- *Fokus på at rekruttere københavnere, der så vidt muligt afspejler bydelens sammensætning og områder.*
- *Der afholdes fast midtvejs suppleringsvalg for at modvirke vakante pladser og imødekomme københavnere, der ikke kan forpligte sig for fire år.*
- *Lokaludvalgssekretariatene har fokus på at iværksætte tiltag, der løbende understøtter de frivillige lokaludvalgsmedlemmers motivation og samarbejde med københavnere om udviklingen i bydelene.*
- *Vakante pladser til politiske repræsentanter skal kunne besættes af foreningsrepræsentanter efter ½ år.*

4. Geografisk inddeling - hovedpointer

Tilfredshed med geografisk inddeling: Som udgangspunkt vurderer forvaltningen, at der er en generel tilfredshed med de nuværende 12 lokaludvalgsområder i lokaludvalgene, og at der ikke på nuværende tidspunkt er et centralt behov for en justeret administrativ bydelsinddeling, som følge af byudviklingen.

Enkelte mindre lokaludvalg, som Kgs. Enghave og Christianshavn, vurderes at have et ønske om, at deres lokaludvalgsområder stemmer overens med egen bydel. Lokaludvalgene er dog ikke blevet spurgt direkte herom.

Ulig adgang til data: Én væsentlig grund til enkelte lokaludvalgs ønske om egne bydele er, at der ikke kan indhentes separate demografiske data for de fire lokaludvalgsområder, der tilsammen dækker to bydele: Vesterbro, Kgs. Enghave, Indre By og Christianshavn.

Geografisk inddeling - idéer til tilpasninger

- *Lokaludvalgsområderne bibeholdes i den nuværende inddeling.*
- *Det skal være muligt at hente data for alle lokaludvalgsområder, herunder relevante byområder inden for de enkelte lokaludvalgsområder.*
- *Det skal afklares, hvorvidt der er områder med særlige karakteristika/behov, der går på tværs af lokaludvalgsområder, hvor lokaludvalgene også har brug for data aht. arbejdet med udviklingen af byen.*

5. Administrativ organisering - hovedpointer

Lokal tilstedeværelse: Det er af stor vigtighed for lokaludvalgene og sekretariaterne, at sekretariaterne er forankret lokalt og fysisk i lokaludvalgsområderne. Langt de fleste sekretariater, med undtagelse af to, har til huse i kontorfællesskaber med lokale helhedsplaner, områdefornyelser, kulturhuse, biblioteker, frivilligcentre, foreninger, miljøpunkter mm., som giver adgang til en bred palet af viden og kompetencer ift. betjeningen af lokaludvalg og samarbejder om københavnerinddragelse.

Sårbarhed: Den decentrale placering af små sekretariater skaber en række udfordringer personalemæssigt med sårbarhed ifm. sygdom, barsler mm. og ift. at dække et bredt kompetencefelt inden for: jura, økonomi, puljeadministration, kommunikation samt netværks- og borgeraktiviteter. Det gælder særligt i de to sekretariater, der hver betjener to lokaludvalg.

Videndeling på tværs: Sekretariaterne har etableret 6 tværgående, emnebaserede netværk mhp. erfarings- og vidensudveksling. Netværkene opvejer til en vis grad udfordringerne ift. faglige fællesskaber, men der savnes fokus på planlægning og opfølgning for at forankre viden på tværs.

Digitalisering: Det kan undersøges, om lokaludvalgssekretariaternes tid og ressourcer brugt på arbejdet med publicering af analoge dagsordener, kan reduceres ved digitaliserede dagsordener og frigive tid til københavnerinddragelse. Der skal i så fald findes en finansieringsmodel for etablerings- og driftsudgifter.

Administrativ organisering - idéer til tilpasninger

- *Lokaludvalgssekretariaterne lokale placering bibeholdes for at sikre kontakt til lokalområdet, vedkommende betjening af lokaludvalgene og rådgivning til københavnere. Kontorfællesskab med relevante lokale aktører tilstræbes fortsat.*
- *Tydligere kompetence og ansvarsfordelingen mellem lokaludvalg og lokaludvalgssekretariater ift. sagsforberedelse og indstillinger.*
- *Systematisk udbredelse af succesfulde metoder og arbejdsgange på tværs af lokaludvalgssekretariater. F.eks. ift. brugen af sociale medier, borgerpaneler, puljestatistik, integration af københavnere i arbejdsgrupper, udvalgsbetjening mm. - f.eks. via etablering af makkerordninger og tovholderfunktioner.*
- *Fast forankret tilbud om faglig bistand til sekretariaterne fra centralforvaltningen på spidskompetenceområder inden for jura og regnskab samt kurser om københavnereinddragelse.*

Opsamling af hovedidéer til tilpasninger

- At formålet med lokaludvalg skærpes, så lokaludvalgenes primære fokus er på at arbejde aktivt med og for københavnere om de temaer, der er væsentlige i den enkelte bydel og på at understøtte det lokale engagement.
- At bydelsplanerne udarbejdes med københavnere i begyndelsen af lokaludvalgenes funktionsperiode og udgør rammen for lokaludvalgenes arbejde.
- At lokaludvalgene skal dokumentere københavnerinddragelsen i deres udtalelser, hvis de skal anvendes i den politiske beslutningsproces.
- At lokaludvalgene bliver indgang for rådgivning af engagerede, projektorienterede københavnere om muligheder for støtte, tilladelser, samarbejde mm. på tværs af KK.

- At alle forvaltninger forpligtes til at indgå faste aftaler om et systematisk samarbejde med lokaludvalgene om tidlig inddragelse i sager af særlig betydning for bydelen. Aftalerne forankres på ledelses- og medarbejderniveau.
- At der åbnes op for, at puljemidler kan benyttes til mindre lokale anlægsprojekter og borgerbudgetter.
- At valgregler og -procedurer forenkles, så det er lettere at stille op til lokaludvalg og kommunikere muligheden for at stille op til en bredere kreds af københavnere.
- At der etableres procedurer for systematisk udbredelse af succesfulde metoder og arbejdsgange på tværs af lokaludvalgssekretariater.
- At lokaludvalgenes adgang til data i Statistikbanken udvides, så det er muligt at hente data for alle lokaludvalgsområder og relevante byområder herunder.

Opsamling på forslag til tilpasninger af lokaludvalg

I overensstemmelse med idéer til tilpasninger af lokaludvalgenes arbejde i bilag 1 og redegørelsen for forslagene til tilpasninger i bilag 3, anbefaler forvaltningen at de følgende forslag til tilpasninger implementeres ifm. konstituering af nye lokaludvalg i 2022.

Forslag til tilpasninger vedr. lokaludvalgets formål og opgaver

Vedr. formål og bydelsplaner

.

-

-

Baggrundsrapport om forslag til tilpasninger af lokaludvalg

Indhold

1. Indledning	4
1.1 Det bærende hensyn med tilpasning af lokaludvalg	4
1.2 Baggrund for arbejdet	4
2. Forslag til tilpasninger vedr. lokaludvalgenes formål	5
2.1 Redegørelse for forslag til tilpasninger vedr. lokaludvalgenes formål	6
2.2 Opsamling på tilpasninger vedr. lokaludvalgenes formål	7
3. Forslag til tilpasninger vedr. lokaludvalgenes opgaver	7
3.1 Redegørelse for forslag tilpasninger vedr. lokaludvalgenes opgaver	10

1. Indledning

Denne rapport omhandler forslag til tilpasninger af lokaludvalg inden for fem fokusområder for lokaludvalgenes arbejde: 1) formål, 2) opgaver, 3) repræsentativitet og valg, 4) geografiske inddeling samt 5) administrative organisering.

Arbejdet med tilpasning af lokaludvalg blev besluttet på gruppeformandskredsen møde d. 22. juni 2018. Et forslag til tilpasninger af lokaludvalg forelægges gruppeformandskredsen primo 2021, hvorefter forslaget skal behandles i Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen. Forslag til ændringer i Regulativ for lokaludvalg skal behandles to gange i Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen og godkendes i Social- og Indenrigsministeriet.

Forslag til tilpasninger af lokaludvalg forventes endeligt godkendt i 1. halvår 2021 med henblik på iværksættelse fra konstituering af nye lokaludvalg foråret 2022.

1.1 Det bærende hensyn med tilpasning af lokaludvalg

Formålet med tilpasning af lokaludvalgene er:

I dialogfasen har Økonomiforvaltningen afholdt møder med lokaludvalgssekretariaterne, lokaludvalg, 'Sammen om Byen' (det tværgående forvaltningssamarbejde om københavnerinddragelse) og de af Økonomiforvaltningens forskellige fagcentre; Center for Byudvikling, Center for Økonomi og Borgerrepræsentationens Sekretariat, der i særlig grad betjener lokaludvalgene. Derudover har Økonomiforvaltningen afholdt interview med en række samarbejdspartnere til lokaludvalg for at indhente erfaringer ift. samarbejdet med lokaludvalg. Økonomiforvaltningen har interviewet relevante medarbejdere fra miljøpunkter, helhedsplaner, By og Havn, en skole, kulturhuse, idrætshaller, Bevillingsnævnet samt erfarende puljeansøgere.

Pointer fra dialogmøderne med lokaludvalg og interview med samarbejdspartnere til lokaludvalg kan læses i bilag 4. Pointerne er så vidt muligt indarbejdet i forslag til tilpasninger af lokaludvalg. Det er sket i den udstrækning Økonomiforvaltningen har vurderet, at de har kunne bidrage til en styrkelse af lokaludvalgenes københavnerinddragelse eller repræsentativitet, og kan rummes inden for den nuværende økonomiske ramme for lokaludvalg. I bilag 5 fremgår forvaltningens forslag til nyt koncept samt tids- og procesplan for bydelsplaner, og i bilag 6 er vedlagt et notat vedr. puljemidlernes anvendelsesområde.

I de følgende fire afsnit 2-6 præsenteres Økonomiforvaltningens forslag til tilpasninger samt en redegørelse for behovet for tilpasningerne inden for hvert af de fem fokusområder. Økonomiforvaltningens forslag til ændringer i regelgrundlaget for lokaludvalgenes arbejde, som skal støtte op om de anbefalede tilpasninger, henvises der til i forslag til ændringer i hhv.: Regulativ for lokaludvalg (bilag 7), Kommissorium for lokaludvalg (bilag 8) samt Retningslinier for lokaludvalgenes opstillingsmøde (bilag 9).

2. Forslag til tilpasninger vedr. lokaludvalgenes formål

I overensstemmelse med redegørelsen i dette afsnit, anbefaler Økonomiforvaltningen, at nedenstående forslag til tilpasninger vedr. lokaludvalgenes formål implementeres ifm. konstituering af nye lokaludvalg i 2022. I redegørelsen berøres også hovedpointer og -idéer fra bilag 1, eller som har været rejst i dialogfasen, men som ikke har resulteret i forslag til tilpasninger.

-

En naturlig følge heraf er, at lokaludvalgenes arbejde starter med dialog og inddragelse af både københavnere og forvaltninger om udarbejdelse af en fakta- og københavnerdrevet lokal arbejdsplan i form af en bydelsplan om bydelens visioner, temaer og projekter. Og at bydelsplanen herefter udgør rammen for lokaludvalgenes arbejde, og skal bruges som et levende dokument, der løbende kan opdateres i takt med at nye, aktuelle projekter opstår og andre realiseres. Arbejdet med bydelsplaner beskrives nærmere i afsnit 3.1.1 under lokaludvalgenes opgaver.

Det er endvidere Økonomiforvaltningens forslag, at lokaludvalgene via lokaludvalgssekretariatene, er indgang for vejledning af lokale initiativrige københavnere, der ønsker hjælp ift. mulige samarbejder, netværk, puljer, tilladelser mv. for at kunne realisere deres lokale initiativer. Dette beskrives nærmere i afsnit 3.1.8 under lokaludvalgenes opgaver.

lokaludvalg i 2022. I redegørelsen berøres også hovedpointer og -idéer fra bilag 1, eller som har været rejst i dialogfasen, men som ikke har resulteret i forslag til tilpasninger.

-

3.1 Redegørelse for forslag tilpasninger vedr. lokaludvalgenes opgaver

I overensstemmelse med tilpasningerne vedr. lokaludvalgenes formål er der i lokaludvalgenes opgavevaretagelse fremover et hovedfokus på at arbejde aktivt med bydelens københavnere om de udfordringer og temaer, der er væsentlige i den enkelte bydel samt at bringe lokale interesser og behov videre til udvalgene og Borgerrepræsentationen. Lokaludvalgene skal derfor i endnu højere grad helt grundlæggende tilvejebringes og arbejde med muligheder for at opsøge, engagere og inkludere et bredt udsnit af københavnere.

I det følgende redegøres for, hvorfor og hvordan Økonomiforvaltningens forslag til tilpasninger kan realiseres i lokalvalgenes arbejde.

3.1.1 Arbejdet med bydelsplanerne

Økonomiforvaltningen anbefaler at lokaludvalgene fremover udarbejder en plan for deres arbejde med og for bydelen i begyndelsen af deres funktionsperiode. I dag udarbejdes bydelsplanen af det afgående lokaludvalg og gælder primært for det nye lokaludvalg. Når lokaludvalgenes bydelsplaner udarbejdes af og gælder for det eksisterende lokaludvalg, følger alt andet lige en større aktualitet, motivation og ejerskab til realisering af planen og et naturligt ophæng i det nye lokaludvalg til at fortsætte dialogen med de lokale københavnere om bydelen.

Bydelsplanen skal fortsat være lokaludvalgets egen og efterlever centrale politiske rammer og temaer, i det omfang de har sammenhæng med lokale behov og interesser. Planerne skal ikke længere godkendes i hverken forvaltningerne og Borgerrepræsentationen, som ikke er forpligtigede til at realisere bydelsplanernes mål og visioner. Planens styrke, relevans og legitimitet skal opnås ved en tidlig og tæt kvalificerende dialog om fakta, viden og prognoser for bydelen med alle relevante fagforvaltninger og med lokale københavnere om behov og interesser.

I de nuværende bydelsplaner hører over halvdelen af lokaludvalgenes projekter til under Teknik- og Miljøudvalgets fagområde. Hvorvidt det store fokus på dette område, ift. øvrige fagområder relativt set, er i overensstemmelse med de områder, som bydelen har mest behov for at der arbejdes med, er uvist. Men med et bredt, tidligt samarbejde med alle forvaltninger fremover sikres, at lokaludvalgene er velorienteret om fakta og behov i bydelen på alle forvaltningsområder, og dermed kan agere inden for et bredt fagligt felt, som det imødekommer bydelens behov og udfordringer.

Med det nye mere skærpede fokus på, at bydelsplanerne skal være en endnu stærkere og repræsentativ lokal stemme, stiller dette også forventninger om, at det politisk-administrative niveau anvender bydelsplanerne.

Økonomiforvaltningen foreslår, at dette sker dels i den løbende dialog mellem lokaludvalg, lokaludvalgssekretariater og forvaltninger. Dels - og særligt vigtigt - i det helt tidlige sagsforberedende arbejde ift. kommende sager, høringer, politikker mm. der fremlægges overfor det politiske niveau. Forvaltningerne skal orientere sig i bydelsplanerne, og oplyse Borgerrepræsentationen, Økonomiudvalget og fagudvalgene om de visioner, temaer eller projekter i bydelsplanerne, som har relevans for den pågældende sag. Forvaltningerne skal endvidere løbende oplyse lokaludvalgene om sager, der har betydning for eller vedrører lokaludvalgenes bydelsplaner.

Et uddybende forslag til nyt koncept samt tids- og procesplan for bydelsplaner er vedlagt i bilag 5.

3.1.2 Tidlig inddragelse

Jævnfør kommissoriet er forvaltningerne allerede i dag forpligtet til at inddrage lokaludvalgene tidligt i sager af særlig betydningen for den enkelte bydel og i sager, hvor inddragelsen vurderes at kunne give den politiske beslutning et lokalt præg. Økonomiforvaltningen vurderer derfor, at en styrkelse af samarbejdet mest af alt handler om udmøntning af beskrivelser og hensigter i kommissoriet i praksis, så samarbejdet kan foregå i overensstemmelse med tidssvarende ønsker fra københavnere og lokaludvalgene. Det handler om at opnå en endnu bedre københavnerrinddragelse i Københavns Kommune, som bl.a. kan leve op til kommunens principper for københavnerdiallog (Bilag 10).

Etablering af formaliserede aftaler om samarbejde og inddragelse

Det er lokaludvalgenes og lokaludvalgssekretariaternes oplevelse, at forvaltningernes forpligtelse til tidlig inddragelse og samarbejde med lokaludvalg ikke er fast forankret på tværs af kommunen, men afhænger af de enkelte afdelinger og forvaltningsmedarbejderes erfaring eller tidligere samarbejde med lokaludvalg. Dette er med til at skabe svære betingelser for lokaludvalgenes tilrettelæggelse af en kvalificeret tidlig, tydelig, engagerende og mangfoldig københavnerrinddragelse.

Samtidig går forvaltningerne glip af mulighed for at trække på lokaludvalgenes og lokaludvalgssekretariaternes:

- Viden og samarbejde om københavnerrinddragelse, som ofte giver færre lokale frustrationer og bedre lokale resultater.
- Medier til københavnerdiallog som f.eks. SoMe og lokale borgerpaneler.
- Viden om lokale holdninger, idéer, udfordringer og muligheder.
- Viden om øvrige relevante lokale indsatser.
- Brede vifte af lokale nøgleaktører, samarbejdspartnere og netværk.

I pointerne fra kommunens københavnerrinddragelse (MFK) i 2018-2019, fremgik det, at københavnere gerne vil have mere reel inddragelse. Det betyder, at de gerne vil inddrages tidligere, hvor indflydelsesrummet er størst, have tydeligere rammer for hvilket indflydelsesrum der er, og modtage mere information og feedback i inddragelsesprocessen.

Københavnere siger ligeledes, at kommunen skal blive bedre til at lave helhedsorienteret samarbejde om københavnerrinddragelsen.

En vigtig forudsætning for, at Københavns Kommune kan lykkes med en reel og vedkommende københavnerrinddragelse er, at forvaltninger og lokaludvalg samarbejder tidligt om de sager, hvor der er brug for forvaltningernes viden, og hvor der skal foregå københavnerrinddragelse.

Teknik- og Miljøforvaltningen har en udbredt systematisk tilgang til samarbejde med lokaludvalg og lokaludvalgssekretariater. Det udmønter sig i mange sager med tidlig inddragelse af lokaludvalgene og f.eks. faste halvårsmøder el.lign. aftaler med alle 12 lokaludvalg.

Lokaludvalgene ønsker, at en lignende kultur og aftaler om samarbejde og inddragelse, etableres med de øvrige forvaltninger.

3.1.3 Høringer

Som det er formuleret i 'Kommissorium for lokaludvalg' i dag, skal forvaltningerne fastsætte frister for høringssvar, så lokaludvalgene har tid til at have en dialog med københavnernes inden sagen skal behandles på et møde.

I resultater fra dataindsamlingen om lokaludvalgenes arbejde (bilag 11) fremgår det, at lokaludvalgene ofte bliver sent inddraget i høringssager. F.eks. modtages 36% af høringerne med særlig betydning for bydelen med ml. få dage og 4 ugers høringsfrist, mens 42% modtages med ml. 6-8 ugers høringsfrist. Korte høringsfrister og sen inddragelse af lokaludvalg har indflydelse på den københavnerinddragelse og kvalificering lokaludvalgene har mulighed for at foretage ifm. høringsvaret.

Hvis der skal ske en mere reel københavnerinddragelse og tilrettelæggelse heraf, er det Økonomiforvaltningens vurdering, at der er brug for 8 ugers svarfrist og 12 uger, hvis der skal foretages en meget mangfoldig københavnerdialog med københavnernes. Høringsfristen afhænger dog af, og kan kortes ned til min. 6 uger, hvis der har været en tidlig inddragelse af lokaludvalg og dermed mulighed for i god tid at forberede københavnerinddragelsen.

Det vidner om, at lokaludvalgene bruger meget af deres tid på at afgive høringssvar til forvaltningerne. Samtidig er det lokaludvalgssekretariaternes oplevelse, at det i gennemsnit kun er pointer i 27% af lokaludvalgenes høringssvar, der tages højde for i den videre politiske beslutningsproces.

Det er Økonomiforvaltningens forslag, at lokaludvalgene fremadrettet selv prioriterer i, hvilke høringer de svarer på. Derudover forslås, at der fokuseres på det tidlige forvaltningssamarbejde samt på at kvalificere og dokumentere københavnerinddragelsen i de høringssvar, der udarbejdes, så arbejdet med høringssvar står mål med effekten.

For at have et udgangspunkt for dialog og løbende kvalificering af samarbejdet om høringer, vil Økonomiforvaltningen fremover lave en årlig statistik og evaluering af alle høringsprocesser mellem lokaludvalg og forvaltninger.

i bydelen og sammentænke synergien, engagementet og netværket omkring bydelens sammenhængskraft og udvikling. På samme måde kan lokaludvalgene arbejde aktivt med at favne og integrere en bredere vifte af foreningsrepræsentanter i lokaludvalgenes arbejde ved at indtænke suppleanter i f.eks. arbejds- eller undergrupper eller specifikke sager, hvor de kan bidrage med deres viden og synspunkt.

Der kan således være mere fokus på at opbygge en mere formel struktur for dialog og samarbejde med det brede foreningsliv og københavnere. Det kunne f.eks. være en plan for indlemmelse af 'sommerfuglefrivillige', dvs. københavnere, der er aktive i en kort periode, typisk ifm. en enkelt sag, som kan inkluderes i arbejdsgrupperne, hvor de har mulighed for at være aktive på enkelte sager. Det kunne også være oprettelse af midlertidige københavnere-fokusgrupper på udvalgte områder som f.eks. børn, unge eller udsatte eller afholdelse af topmøder for netværk af foreninger i bydelen.

Hvis lokale københavnere skal tiltrækkes, og berige arbejdet i lokaludvalgene via f.eks. arbejdsgrupperne, vurderes det at være vigtigt at smidiggøre råderummet, fleksibiliteten og mulighederne for at realisere det arbejde, der foregår i arbejdsgrupperne for bydelen. Dette kan bl.a. ske i kraft af at lokaludvalgene, i samarbejde med bydelen, definerer klare, faktabaserede, overordnede rammer for lokaludvalgenes arbejde i bydelsplanen. Herved kan løbende projekter og indsatser så vidt muligt afholdes uden f.eks. at skulle besluttes på lokaludvalgsmøder. Motivationen kan endvidere bakes op af temapuljer, der afsættes til realisering af projekter under bydelsplanen. Sekretariaterne kan også udarbejde skræddersyede forløb for lokaludvalgsmedlemmer, så de klædes godt på til mødeledelses- og værtssituationer og dermed oparbejder en praksis omkring løbende modtagelse og indføring af københavnere i lokaludvalgenes arbejde og arbejdsgrupper.

Rekrutteringen og synligheden omkring muligheden for deltagelse i lokaludvalgenes arbejde kan med fordel ske mere offensivt. F.eks. ifm. synliggørelse af lokaludvalgenes arbejde i bydelene på sociale medier, i borgerpanelundersøgelser mv. Det kan også ske via opfordring til de københavnere der løbende henvender sig til lokaludvalgene, de der har været involveret i udarbejdelse af bydelsplanen eller til det mere etablerede netværk og foreningsliv, som lokaludvalgene jævnlig er i kontakt med, og som gerne vil arbejde mere aktivt for bydelen.

En større involvering af engagerede københavnere i lokaludvalgenes arbejds- eller undergrupper mm. i forskellige, afgrænsede temaer eller projekter kan også tilgodese de københavnere der ikke kan eller ønsker at stille op til valg til lokaludvalg. F.eks. fordi de ikke repræsenterer en forening eller ikke kan forpligte sig til fire års lokaludvalgsarbejde.

11%, Børn og unge: 8%, Socialområdet: 4%, Sundhed og omsorg: 4% og Beskæftigelse og integration: 3%.

Det er ikke målet i sig selv at alle fagområder skal fylde lige meget i lokaludvalgenes arbejde, men at lokalvalgenes arbejde fokuserer proportionelt på de faktuelle og aktuelle udfordringer og interesser, der gør sig gældende i den enkelte bydel.

Det er Økonomiforvaltningens vurdering at den tættere, tidligere og mere systematiske dialog og samarbejde mellem lokaludvalg og alle forvaltninger fremover vil betyde at lokaludvalgenes tilvejebringes langt mere viden om nøgletal, kapacitets- og behovsprognoser mv., som kan sikre et bredere fokus på bydelenes særlige kendetegn og udfordringer i lokaludvalgenes arbejde. Der er derfor også i arbejdet med tilpasning af lokaludvalg lagt op til, at dialogen og samarbejdet med forvaltningerne påbegyndes helt tidligt i opstartsperioden for de nykonstituerede lokaludvalg. Herved kan arbejdet med bydelen, og bydelsplanen bygge på en høj faglighed og viden om bydelens forskelligartede behov.

Lokaludvalgssekretariatene vil ifm. med den lokale kommunikationskampagne omkring valg til lokaludvalg desuden udarbejde oplysningsmateriale om bydelen og initiere de opstillede kandidater til at motivere deres personlige interesse for lokaludvalgsarbejdet ud fra bydelens faktuelle og aktuelle behov. Formålet er at få en grundlæggende, forudgående fælles forventningsafstemning om, hvad lokaludvalgets arbejde tager afsæt i, og at der i arbejdet er mange relevante hensyn at prioritere ift. hinanden.

aktiviteter der foregik ifm. forvaltningernes tidlige inddragelse af lokaludvalg og i 50% af de aktiviteter der er foregået ifm. lokaludvalgenes egne projekter.

Det er Økonomiforvaltningens vurdering, at disse tal har en direkte sammenhæng med oplevelsen i det politisk-administrative niveau af, at det ofte er uklart, hvorvidt input fra lokaludvalgene bygger på en mangfoldighed af relevante stemmer fra bydelen, repræsenterer 23 medlemmer eller et formandskab i lokaludvalget. Økonomiforvaltningen er bevidst om, at lokaludvalgene i sig selv som udgangspunkt repræsenterer et større bagland af lokale foreninger. Men det er nødvendigt for værdien og anvendeligheden af lokaludvalgenes arbejde, at de faktuelle behov, input fra københavnerne og foreningsbagland, der ligger til grund for lokaludvalgenes udtalelser er mere transparente og synliggøres bedre. Lokaludvalgenes input skal kunne anvendes med vished om, at det bygger på faktisk viden om bydelen, og er i synk med en kvalificeret vægtning af de forskellige, relevante københavneres behov og holdninger i bydelen. En større transparens omkring lokaludvalgenes arbejde, holdninger, og hvem der er blevet hørt, er endvidere relevant for reelt at kunne vurdere lokaludvalgenes input ift. input fra øvrige udvalg, råd, brugerbestyrelser m.fl.

For at hjælpe lokaludvalgene på vej med større gennemsigtighed, vil Økonomiforvaltningen udarbejde praksisanvendelige vejledninger for, hvad lokalvalgene med fordel kan være opmærksomme på at indarbejde i deres udtalelser. Det er Økonomiforvaltningens forventning, at lokaludvalgene herigennem vil opleve, at deres input, udtalelser og bydelsplaner i højere grad vil kvalificere samarbejdet med forvaltningerne og indgå i det sagsforberedende arbejde til udvalgene og Borgerrepræsentationen.

og ambitiøs inddragelse. Men også at lokaludvalg og lokaludvalgssekretariater har efterspurgt eksempler på, hvordan københavnernes kan involveres i brugen af puljemidler i praksis.

Lokaludvalgene er en væsentlig aktør ift. løbende at eksperimentere med nye metoder til inddragelse i kraft af at københavnernes i langt overvejende grad ønsker at involvere sig i de beslutninger, der vedrører deres lokale forhold. I bilag 6 har Økonomiforvaltningen beskrevet forskellige eksempler på, hvordan lokaludvalgene kan arbejde med at involvere københavnernes i prioriteringen af puljemidler eller tempuljer.

Puljemidlerne kan fungere som et strategisk værktøj for at skabe lokalt engagement, dialog og samarbejde med københavnernes om realisering af bydelsplanernes indsatsområder. Lokaludvalgene kan eksperimentere med at invitere københavnernes med til at prioritere brugen af puljemidler under forskellige indsatsområder, og derved skabe lokalt engagement om bydelens udvikling. Erfaringer fra kommunens områdefornyelser er, at deres muligheder for etablering af mindre byrumsinventar og kulturinstallationer i dialog og samarbejde med lokale københavnere styrker det lokale engagement, stimulerer kreative processer og skaber lokal forankring i bydelene.

På kommunalt niveau er der i budgetaftalen for 2021 afsat 1,5 mio. kr. i 2023 til en pulje til flere borgerdrevne initiativer der fremmer bynatur, naturoplevelser og mere naturglæde. Konkret skal Teknik- og Miljøforvaltningen, i samarbejde med Økonomiforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen og Danmarks Naturfredningsforening, lave en bred inddragelsesproces af borgere, grundejere, erhverv og organisationer, der skal munde ud i konkrete anbefalinger til en biodiversitetsstrategi for København frem mod 2050. Det er oplagt at se på, hvordan kommunen og lokaludvalgene kan samarbejde om københavnerrinddragelsen i dette initiativ.

gruppe af københavnere. Det er vigtigt, at ejerskabet til initiativet/projektet ligger hos københavnere, og at det efter sekretariatets rådgivning er op til københavnere selv at gå videre med det. Tilbuddet om vejledning af københavnere skal afstemmes med de enkelte sekretariaters ressourcer.

Borgerrepræsentationens Sekretariat vil i samarbejde med lokaludvalgssekretariaterne vurdere om der er behov for udarbejdelse af en procedure for tilbud om rådgivning af københavnere.

3.2 Opsamling på tilpasninger vedr. lokaludvalgenes opgaver

Økonomiforvaltningen anbefaler, at lokaludvalgenes arbejde med københavnerinddragelse i egne projekter fortsætter. Økonomiforvaltningen forventer, at lokaludvalgene fremover vil kunne mønstre en endnu mere målrettet tidlig, tydelig og reel inddragelse af københavnerne end det er muligt i dag. Det skyldes, at lokaludvalgene med de anbefalede forslag til tilpasninger i højere grad kan fokusere sine kræfter på lokale forhold, arbejdet med realisering af egen bydelsplan og et tidligere og tættere samarbejde med forvaltningerne.

Økonomiforvaltningen forventer endvidere, at det styrkede forvaltningssamarbejde, og de i tiden øgede muligheder for inddragelse via sociale og digitale medier, vil skabe bedre betingelser for at kunne involvere flere og forskellige københavnerne. Herunder eksperimenterer med nye metoder til inddragelse bl.a. som følge af den tættere, kvalificerende dialog med forvaltningerne, men også som følge af de udvidede muligheder for at anvende og eksperimenterer med puljemidlernes anvendelse i samarbejde med bydelens ansøgere og københavnerne. Derudover vil den større involvering og rådgivning af københavnerne i lokaludvalgenes løbende arbejde også bidrage til en styrkelse af lokaludvalgenes værdi og legitimitet, som en repræsentativ stemme og hovedaktør i interessevaretagelsen af de enkelte bydeles samlede behov og interesser.

4. Forslag til tilpasninger vedr. lokaludvalgenes repræsentativitet og valg

I overensstemmelse med redegørelsen i dette afsnit, anbefaler Økonomiforvaltningen, at nedenstående forslag til tilpasninger vedr. lokaludvalgenes repræsentativitet og valg implementeres ifm. konstituering af nye lokaludvalg i 2022. Dette med henblik på at styrke lokaludvalgenes demokratiske legitimitet ved at øge lokaludvalgenes repræsentativitet af og i bydelene. I redegørelsen berøres også hovedpointer og -idéer fra bilag 1, eller som har været rejst i dialogfasen, men som ikke har resulteret i forslag til tilpasninger.

-

I dag er lokaludvalget sammensat af to typer medlemmer. De partipolitiske medlemmer og de foreningsvalgte medlemmer. De partipolitiske medlemmer er udpeget af de politiske partier i Borgerrepræsentationen, og deres funktion er bl.a. at være bindeled mellem lokaludvalget og de politiske partier på Rådhuset. De foreningsvalgte er udpeget af en lokal forening, og deres funktion er bl.a. at repræsentere de foreninger, der er aktive i bydelen. På den måde er de to typer af medlemmer, via deres samarbejde i lokaludvalget, med til at skabe et bindeled mellem københavnernes i foreningslivet og bydelen samt de partier, der skal træffe beslutninger på vegne af københavnernes i Borgerrepræsentationen.

så komplicerede, at det er svært at kommunikere om valgets form og indre logik til de stemmeberettigede og opstillingsberettigede kandidater. Det gælder særligt ift. at gennemskue afgørende muligheder for at blive valgt ved at placere sig strategisk rigtigt i foruddefinerede valggrupper på opstillingsmødet.

Ift. valget generelt er både stemmeprocent og antallet af kandidater lavt. På de seneste 12 opstillingsmøder primo 2018 stillede mellem 14-40 foreningsrepræsentanter op til valg per lokaludvalg. Det er et gennemsnit på 25 opstillede kandidater per lokaludvalg. Af stemmeberettigede på opstillingsmøderne var der mellem 20-62 per lokaludvalg, og dermed et gennemsnit på 33 stemmeberettigede per opstillingsmøde. Den lave deltagelse er et problem for lokaludvalgenes legitimitet, som repræsentant for bydelen som helhed. Derfor bør der også arbejdes med rekruttering og kommunikation i forberedelsen op til valget.

For at imødekomme de beskrevne udfordringer med valghandlingen i dag, har Økonomiforvaltningen udarbejdet et nyt forslag til retningslinjer for valget, som fremgår af bilag 9. Forslaget imødekommer ønsket om at forenkle valgeregler og procedurer, så det er lettere at stille op, stemme til og kommunikere om valget. Det nuværende fysiske opstillingsmøde erstattes af et præsentationsmøde, og selve valghandlingen skal i stedet foregå digitalt. Da der ikke længere er et opstillingsmøde, og der lægges vægt på bedre adgang til stemmeafgivelse, foreslås det, at retningslinjer for opstillingsmødet ændres til 'Retningslinjer for valg til lokaludvalg'. De nye indsatser for at styrke vilkårene omkring valghandlingen ift. at opnå forenkling af valgeregler- og procedurer samt endnu større repræsentativitet i de følgende underafsnit.

Derudover foreslår Økonomiforvaltningen, at lokaludvalgssekretariatene gør en ekstra indsats ift. at få udbredt informationen om valg til lokaludvalg til f.eks. bydelens almennyttige, andels- og grundejerforeninger via disse administratorer. Begge dele skal bidrage til at rekrutteringen til lokaludvalget bliver bredt funderet og repræsentativ for bydelen som helhed. Som en del af rekrutteringsprocessen kan sekretariatene ligeledes kontakte forskellige interesseorganisationer, som kan være behjælpelige med at udbrede budskabet om lokaludvalgenes arbejde og valg til lokaludvalg. Der kan lægges særlig vægt på de interesseorganisationer, hvis medlemmer eller målgrupper i mindre grad er repræsenteret i lokaludvalgene, som f.eks. unge, børnefamilier og etniske minoriteter.

Det er Økonomiforvaltningens erfaring, at foreninger med få medlemmer ikke i sig selv udgør et demokratisk problem for lokaludvalgenes repræsentativitet, engagementet og indsats for bydelen. Samtidig gør kravet om to medlemmer det fleksibelt og operationelt for bydelens københavnere, at oprette en forening og arbejde med aktuelle behov for indsatser til gavn for bydelen samt kunne opstille og stemme til lokaludvalg i overensstemmelse hermed. Der er meget få eksempler på helt små foreninger, der tilgodeser en meget snæver interesse i bydelen og erfaringen er, at disse ofte frafalder lokaludvalget igen. Desuden forventes de nye indsatser for en øget kommunikationsindsats og oplysning om hensynet til en bred repræsentativitet i lokaludvalgene frem mod valget, at afhjælpe de få foreninger, der stiller op med snævre enkeltsags-dagsordner.

en bred repræsentativitet af bydelens foreningsliv i lokaludvalgene. Det er sekretariaternes opgave at stå for opdatering og registrering af nye suppleanter.

findes ikke i dag, og kræver en ændring i 'Regulativ for lokaludvalg', som Økonomiforvaltningen har indarbejdet i forslag til ændret 'Regulativ for lokaludvalg', bilag 7.

Som det står beskrevet i 'Regulativ for lokaludvalg' i dag skal medlemmer ved fravær til et møde begrunde fraværet til formanden snarest muligt efter modtagelsen af indkaldelsen til det pågældende møde. For at give lokaludvalgsmedlemmerne større fleksibilitet ift. arbejdet i lokaludvalgene, forslår Økonomiforvaltningen, at medlemmerne ikke skal begrunde fravær med en årsag, men at de blot meddeler formanden, at de er forhindret i at deltage, så sekretariatet har mulighed for at finde en suppleant.

Det er samtidig oplagt at lokaludvalgssekretariaterne løbende har en dialog med lokaludvalgene om årsager til fravær og ikke mindst motivationen for at deltage i lokaludvalgsarbejdet. Lokaludvalgsmedlemmerne arbejder frivilligt for Københavns Kommunes lokaldemokrati, og gør en stor indsats for bydelene i forhold til at engagere lokale københavnere i byens udvikling. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på forskellige initiativer, der kan understøtte dette arbejde.

narrative perspektiver på lokaludvalgsarbejdet, der udover at hjælpe lokaludvalgsmedlemmerne med at finde mening med arbejdet, også bidrager til rekruttering af nye medlemmer.

For at understøtte oplevelsen af fællesskab i lokaludvalgene anbefaler Økonomiforvaltningen, at lokaludvalgssekretariaterne afsætter tid og ressourcer af til planlægning og gennemførelse af aktiviteter, som f.eks. seminarer og andre sociale arrangementer i regi af lokaludvalget. Styrkelsen af fællesskab har ikke kun til formål at motivere de frivillige lokaludvalgsmedlemmer, men kan også understøtte ambitionen om at inkludere flere københavnere i lokaludvalgsarbejdet. Der findes flere metoder under overskriften

omkring arbejdet i lokaludvalgene samt muligheden for at erstatte medlemmer og suppleanter der ikke længere repræsenterer partiet eller foreningen, vil medføre et mere mangfoldigt sammensat og motiveret lokaludvalg.

5. Forslag til tilpasninger vedr. lokaludvalgenes geografiske inddeling

I overensstemmelse med redegørelsen i dette afsnit vedr. lokaludvalgenes geografiske inddeling, foreslår Økonomiforvaltningen:

-

den pågældende sag er relevant for en større kreds end de der bor og færdes i det pågældende lokaludvalgsområde.

Det er Borgerrepræsentation, der vedtager evt. ændringer i distriktsinddelingen, som sker på baggrund af brede analyser og interne høringer. Formålet med bydelsinddeling har historisk været at bygge en effektiv og bæredygtig borgerbetjening og indgang til Rådhuset uanset forvaltning. Forvaltningerne har undervejs indrettet og planlagt services og betjening med hensyn til de eksisterende afgrænsninger. Kommuneplanen udarbejdes også i overensstemmelse med bydelsinddeling.

5.2 Opsamling på tilpasninger vedr. geografisk inddeling

Økonomiforvaltningens forslag om at bibeholde de nuværende lokaludvalgsområder for nuværende vil betyde en bekræftelse af, og medføre en kontinuitet i, lokaludvalgenes eksisterende arbejds- og fokusområde i Københavns Kommune.

6. Forslag til tilpasninger vedr. Lokaludvalgenes administrative organisering

I overensstemmelse med redegørelsen i dette afsnit, anbefaler Økonomiforvaltningen, at nedenstående forslag til tilpasninger vedr. lokaludvalgenes administrative organisering implementeres ifm. konstituering af nye lokaludvalg i 2022. I redegørelsen berøres også hovedpointer og -idéer fra bilag 1, eller som har været rejst i dialogfasen, men som ikke har resulteret i forslag til tilpasninger.

-

lokaludvalg. Den decentrale placering af små sekretariater har endvidere skabt en række udfordringer personlemæssigt med sårbarhed ifm. sygdom, barsler mm. og ift. at dække et bredt kompetencefelt inden for: jura, økonomi, puljeadministration, kommunikation samt netværks- og københavneraktiviteter.

Ikke desto mindre er det af stor vigtighed for lokaludvalgene og lokaludvalgssekretariaterne, at sekretariaterne er forankret lokalt og fysisk i de respektive lokaludvalgsområder. Herved kan sekretariaterne være tæt på bydelens københavnere og netværk samt sikre en lokalt vedkommende og kompetent betjening af lokaludvalgene.

Økonomiforvaltningen vurderer, at det bidrager til værdien af lokaludvalgssekretariaternes understøttelse af det lokale engagement, herunder tilbuddet om hjælp og vejledning til københavnere, at sekretariaterne er lokalt forankrede. Sekretariaterne skal ikke alene have et kendskab til kommunens forskellige centrale indgange for information, hjælp og rådgivning til københavnere. Gennem tværfaglige kontorfællesskaber, en oftest central lokal beliggenhed samt løbende afholdelse af lokale aktiviteter og samarbejder, opbygger sekretariaterne en stor viden om bydelen og om lokalt engagerede civilsamfunds-, kommunale eller erhvervsaktører.

Langt de fleste sekretariater, med undtagelse af de to sekretariater for hhv. Østerbro Lokaludvalg samt fællessekretariatet for Indre By og Christianshavn Lokaludvalg har til huse i lokale kontorfællesskaber med flere halv- eller helkommunale instanser særligt fra teknik- og miljøområdet samt kultur- og fritidsområdet. Det kan f.eks. være helhedsplaner, områdefornyelser, kulturhuse, biblioteker, frivillighedscentre, lokale foreninger, Miljøpunkter mm. Det er sekretariaternes oplevelse, at dette giver adgang til en bredere palet af viden og kompetencer end sekretariaterne besidder i sig selv, og er til gavn for rådgivning og betjeningen af lokaludvalg og samarbejder omkring københavnerinddragelse. Som en del af dialogfasen har Økonomiforvaltningen interviewet samarbejdspartnere til lokaludvalg, herunder flere af dem som sidder i kontorfællesskab med et lokaludvalgssekretariat. Deres generelle holdning er ligeledes, at viden- og kompetencedeling med lokaludvalgssekretariaterne bidrager til opgaveløsningen.

Der kan være risiko for, at lokaludvalgene og lokaludvalgssekretariaterne i nogle tilfælde kan blive særligt optaget af de fagområder, de øvrige lokale aktører i kontorfællesskabet arbejder med. Således er der f.eks. meget få sekretariater, der er i kontorfællesskab med velfærdsforvaltningerne, hvor samarbejdet med lokaludvalgene i dag i øvrigt også er mindst. Økonomiforvaltningen er opmærksom på denne problemstilling og vurderer, at det store fokus på særligt teknik- og miljøområdet vil udligne sig med tiden til et mere bredt fokus på alle forvaltningsområder, der afhænger af bydelens faktuelle behov. Dette muliggøres ved at lokaludvalgene fremover får adgang til et større datamateriale på lokaludvalgsområde-niveau, og at der etableres en tidlig dialog om bydelens behov med alle forvaltninger.

I nogle lokaludvalg er det f.eks. primært lokaludvalgene, der planlægger københavnerinddragelsen, mens det i andre er sekretariaterne. I nogle sekretariater bruges der megen tid på at betjene formanden eller formandskabet og i andre ikke. Variationen gælder også ift. forventninger om hvem, der varetager dialogen med forvaltningerne, og hvor meget lokaludvalgenes arbejdsgrupper sekretariatsbetjenes. Det er derfor brug for fleksibilitet ift. en varieret opgavevaretagelse sekretariaterne i mellem.

Men i nogle tilfælde er der byttet rundt på kompetence- og ansvarsfordelingen mellem lokaludvalg og sekretariater ift. at sagsforberede og tilrettelægge lokaludvalgenes arbejde. Det gælder særligt ift. udarbejdelse af indstillinger, som er en del af Økonomiforvaltningens og dermed lokaludvalgssekretariaternes ansvarsområde. Her er det i midlertidig praksis, og et fortsat udtalt ønske fra lokaludvalgsformændene, at det er formanden eller formandskabet, der indstiller en sag overfor lokaludvalget.

Det er vigtigt for Økonomiforvaltningen at understrege, at det er lokaludvalgssekretariaternes rolle og ansvar at sikre indstillingernes lovlighed, faglighed, sandfærdighed, partineutralitet, åbenhed om fejl mv. i overensstemmelse med kodeks for korrekt embedsmandsførelse. Det betyder, at det er helt afgørende for lovligheden og legitimiteten af lokaludvalgenes arbejde, at sekretariaterne i indstillinger eller andet sagsforberedende arbejde, som formænd eller formandskab udarbejder overfor lokaludvalgene, skal gøre opmærksom på, hvis elementer af korrekt embedsmandsførelse ikke overholdes.

Borgerrepræsentationens Sekretariat vil frem mod konstituering af nye lokaludvalg 2022, til brug for modtagelsen af de kommende lokaludvalg og som en del af intromaterialet, udarbejde en beskrivelse af kompetence og ansvarsfordeling mellem lokaludvalg, lokaludvalgsformænd og lokaludvalgssekretariater.

lokaludvalgsarbejdet til noget endnu bedre. Flere steder savnes mere systematisk planlægning og opfølgning på møderne, så der kan høstes et større udbytte og ske en bedre forankring af nyttig viden på tværs. De skitserede udfordringer er særligt til stede i de to sekretariater, der hver betjener to lokaludvalg i bydelene: Vesterbro/Kgs. Enghave og Indre By/Christianshavn.

Det Økonomiforvaltningens anbefaling, dels at det ved enhver given mulighed tilstræbes, at sekretariaterne har til huse i kontorfællesskaber med flest mulige øvrige relevante lokale aktører, der kan bidrage til en større viden og samarbejde om bydelens udvikling.

Derudover vil forvaltningen samarbejde med lokaludvalgssekretariaterne om at trimme antallet af overlappende netværksgrupper og implementere en struktur og arbejdsgang i alle netværk, som skaber klare rammer om fordeling og ansvar. Det handler f.eks. om: etablering af tovholderfunktioner, udarbejdelse og opfølgning på dagsordner, løbende afholdelse af relevante workshop eller kurser til udviklingsarbejde og kompetenceløft samt mentorordninger for nyansatte. Med hensyn til kursusafholdelse, vil forvaltningen have særlig fokus på forløb, der kan styrke arbejde med københavnerinddragelse. Arbejdet handler også om at tilvejebringe makkerordninger for løbende faglig sparring og opbygning af socialt fællesskab på tværs af de små sekretariater.

Forvaltningen vil i arbejdet så vidt muligt tage hensyn til de sekretariater, der har færrest ressourcer og betjener to lokaludvalg. Den nævnte revitalisering af lokaludvalgssekretariaternes samarbejde er allerede sat i gang og vil være på plads inden konstitueringen af nye lokaludvalg 2022.

Temaer og pointer fra dialogmøder med lokaludvalg og interview med samarbejdspartnere

I dette bilag har forvaltningen samlet gennemgående temaer og pointer fra dialogmøder med lokaludvalgene, samt pointer fra interview med en række samarbejdspartnere til lokaludvalg.

Forvaltningen modtaget skriftlige input fra:

-

Samarbejdspartnere peger på, at lokaludvalgene:

-

eDoc_org_OKF BR-sekretariat

AVLU's drøftelse af forslag til tilpasning til lokaludvalg

På baggrund af Amager Vest Lokaludvalgs drøftelse af forslag til tilpasning af lokaludvalg på lokaludvalgsmøde d.25.8.20 og 22.9.20 fremsendes hermed lokaludvalgets overvejelser i den henseende:

Lokaludvalget er meget positive overfor Københavns Kommunes høje ambitionsniveau og store interesse for borgerinddragelse, -høringer og involvering. Vi ser meget frem til at være samarbejdspart og til at gå i dialog om sagerne og samarbejde om borgerinddragelsen med forvaltninger og politikere fra Københavns Kommune.

Gensidig respekt og tidlig inddragelse

Et godt samarbejde, mellem lokaludvalg på den ene side og forvaltning og politikere på den anden side, forudsætter gensidig respekt og dialog. Gensidig respekt og dialog indebærer for os at se tidlig og reel inddragelse, en struktur for løbende dialog og ikke mindst, at høringsmaterialet ikke er misvisende og klappet af på forhånd. Det vi (og de øvrige borgere) skal bidrage med, skal nytte ellers mister vi motivationen for at bidrage i deltagelsesdemokratiet. Selvom vi nogle gange opfattes som en modpart, er det for det meste blot sund fornuft vi siger højt. Derfor vil også bakke op om forslaget til en tættere og tidligere dialog med alle forvaltninger. Det ser vi meget frem til.

Fælles udfordringer med repræsentativiteten

Vi bifalder altså de høje ambitioner om høj kvalitet i borgerinddragelsen, men vi ønsker samtidig at påpege, at disse høje standarder for borgerinddragelse bør gælde alle de forvaltninger, som laver borgerinddragelse i kommunen. Ligesom vi må indse, at alle der arbejder med borgerinddragelse står overfor problemet med at sikre repræsentativiteten - f.eks. at få de unge og de udsatte borgere involveret.

30. september 2020

Sagsnummer
2020-0026818

Dokumentnummer
2020-0026818-3

Sekretariatet for Amager Vest
Lokaludvalg
Sundholmsvej 8
2300 København S

EAN-nummer
5798009800275

www.avlu.dk

Nej tak til Lokaludvalget som administrationskontor

I forslaget understreges lokaludvalgets rolle som formidler af borgernes holdninger. Denne rolle er absolut meningsfuld, men lokaludvalget vil nødvendigvis reduceres til et administrationskontor og lægger derfor vægt på fortsat at kunne formidle egen holdning videre til BR og forvaltningen, da lokaludvalget ofte har et mere helhedsorienteret blik på bydelen og mange års erfaringer fra bydelen end den enkelte borger har.

Mere indflydelse, tak

At få præciseret lokaludvalgets rolle er positivt, da det nogle gange godt kan virke lidt diffust. En måde at tydeliggøre dets rolle på kunne være at give det mere beslutningskompetence, f.eks. ved at give lokaludvalgets høringssvar forrang for øvrige høringssvar. Forslaget om, at lokaludvalget kan bevilge puljemidler til materiel og mulighed for arbejdet med borgerbudgetter er gode takter i den retning, men vi savner nok mere indflydelse generelt.

Hvad er kriterierne og hvor er visionerne?

På trods af et meget positivt oplæg til tilpasning savner vi alligevel at se nogle visioner for lokaludvalgene. Hvor skal vi være om 4-8 år? Hvad er kriterierne for et godt lokaludvalgsarbejde? Hvordan følger vi op på, om forvaltningernes tidlige dialog og inddragelse af lokaludvalg sker tilfredsstillende? Kunne man eksperimentere med lokaldemokratiet i nogle bydele?

Afslutningsvis vil vi runde af med følgende citat, som vi synes rammer ind, hvad fordelene ved lokaludvalg er:

Er det i grunden ikke en vidunderlig ting, at man har nogen, der en gang imellem siger en imod?

Venlig hilsen

André Just Vedgren
Formand for Amager Vest Lokaludvalg

Bispebjerg
LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

side 1 / 6

Til Borgerrepræsentationen

Bispebjerg Lokaludvalgs høringssvar om tilpasning af Lokaludvalg

1) GENERELLE BEMÆRKNINGER

Tak for muligheden for at drøfte perspektiver for lokaludvalgenes fremtid. Med dokumentet "Hovedpointer og -idéer til tilpasninger af lokaludvalg" præsenteres vi for en række tiltag og idéer, der skal prøve at imødekomme københavnernes ønsker om medindflydelse.

Det har indtil nu været en god proces, og mange af de fremsatte forslag er fine. Vi støtter helhjertet det overordnede ønske om ægte inddragelse af lokalområdernes borgere i sager af særlig interesse for den enkelte bydel.

Bispebjerg Lokaludvalg har med hovedvægt på det nævnte dokument drøftet sagen på to lokaludvalgsmøder og i lokaludvalgets to underudvalg.

Vi er ikke et enigt lokaludvalg i alle spørgsmål om denne tilpasning, men det har været en nyttig øvelse at kigge indad og se på, hvordan vi bliver bedre som lokaludvalg.

Lokaludvalgets konklusioner af debatten er anført i kursiv nedenfor.

27.09.2020

Der har ikke været afholdt borgermøde i sagen, idet vi ikke har vurderet, at en strukturdebat har bred interesse.

2) FORMÅL MED LOKALUDVALG

Lokaludvalgene har aktuelt fire formål

a) Bindeledsfunktionen

Lokaludvalgene skal viderebringe lokalområdets synspunkter til Rådhuset og bistå Rådhuset i dets informationsstrategi overfor lokalområdet.

Denne rolle forudser vi ikke ændret.

b) Bydelsplanen

I hver valgperiode skal et lokaludvalg udarbejde en bydelsplan.

Vi støtter, at bydelsplanen fremover igangsættes i opstartsfasen af et nyvalgt lokaludvalg. Herved får det nye lokaludvalg et fælles udgangspunkt.

c) Forvaltning af puljemidler

I oplægget lægges op til brug af puljemidler til anlægsprojekter og borgerbudgetter.

Vi vil gerne kunne bruge puljemidler til anlægsprojekter. Men hvis vi skal stå for andet end minimale projekter, vil det kræve flere ressourcer og tilskud af viden om byggestyring og driftshåndtering. Mange bevillinger af puljemidler minder allerede i dag om princippet ved borgerbudgetter.

d) Miljøopgaven

I henseende til miljøopgaven har lokaludvalgene organiseret sig forskelligt.

Bispebjerg
LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

side 2 / 6

I Bispebjerg Lokaludvalg er vi særdeles tilfredse med, at en miljømedarbejder er placeret i vort lokale sekretariat. Herved kan understøttes de lokale miljønetværk, og lokaludvalget har let adgang til miljømedarbejderens særlige ekspertise. Det fungerer rigtig fint. Vi håber ikke, at der sker ændringer heri.

3) LOKALUDVALGENES OPGAVER

a) Samarbejdet med forvaltninger.

Vi oplever generelt et godt forvaltningssamarbejde.

I lokaludvalgene er der overvejende fokus på Teknik- og Miljø-sager. Det er også den største forvaltning i Københavns Kommune, så det er naturligt, at området fylder meget.

Samarbejdet med TMF fungerer rigtig godt. Det er til gengæld tydeligt, at flere af de andre forvaltninger kan have svært ved at inddrage lokaludvalgene i et samarbejde. Der bør udvikles en systematik herom, som det er sket i TMF. Til fælles gavn.

b) Borgerinddragelse

Grundformålet for lokaludvalgene er bindeledsfunktionen. At udtale sig på vegne af borgerne i bydelen overfor kommunen og at assistere kommunen overfor borgerne.

En vigtigt element i denne ligning er borgerinddragelse. Men hvad er tilstrækkelig borgerinddragelse?

Borgerinddragelse er vigtig. Men ikke alle sager, der passerer lokaludvalgene, har borgernes interesse i en travl hverdag. Omfattende borgerinddragelse er derfor ikke et selvstændigt formål, men noget der bør reserveres egnede og vigtige sager.

Vi mener, at det er absolut relevant at dokumentere, hvordan lokaludvalget har arbejdet med borgerinddragelse, men vi vil gerne fraråde, at en stor og lang borgerinddragelse er en målsætning i sig selv.

Københavnerne ønsker at blive inddraget i sager, der vedkommer dem selv, og som de kan få indflydelse på. Omvendt er "inddragelse" i sager, hvor beslutningen allerede er truffet (skindemokrati) med til at skabe lokal frustration og mistro. Et eksempel herpå er beslutningen om at bebygge to parker i den østlige del af bydelen med skæve boliger, hvor hverken lokaludvalg eller borgere har haft lejlighed til at udtale sig, inden sagen blev besluttet. Ingen stiller spørgsmål ved, at beslutningskompetencen er på Rådhuset, men før beslutninger om en for et lokalområde vigtig sag træffes, skal der foregå en ordentlig borgerinddragelse.

Det foreslås i det fremsendte, at graden af københavnerinddragelse generelt skal øges i høringerne.

Vi er ikke ubetinget enige i standpunktet. Man bør fortsætte med inddragelse af de parter, som er relevante i forhold til den pågældende høring. Antallet af inddragede er mindre relevant. Det handler primært om at få fat i de rette, som bliver berørt af den pågældende høring.

Vi er dog åbne overfor afprøvning af nye metoder til inddragelse, hvilket også kræver et engagement fra den forvaltning, som er ansvarlig for høringen.

Bispebjerg
LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

side 3 / 6

Det digitale borgerpanel er her en interessant model, der i sager med bred interesse i lokalområdet minder om gammeldags demokrati, hvor borgerne mødte op på torvet for at stemme. Her ses undertiden enorm borgerinddragelse om et konkret spørgsmål.

Vi er uforstående overfor et postulat i det fremsendte om, at lokaludvalgenes inddragelse af københavnernes kun kan dokumenteres i 25 % af tilfældene. Bispebjerg Lokaludvalg plejer at gøre klart i høringssvar, hvem der har været inddraget og hvordan.

c) Lokaludvalgenes egne projekter og opgaver

Sager, der er gode til at generere omfattende borgerinddragelse, er også tit de sager, hvor lokaludvalget er en drivende kraft. Eksempelvis projektforslag eller protester, der har sin oprindelse i lokaludvalgenes netværk. Det er især her, at vi ser hundreder af borgere deltage. Det skal der være rum til.

Der burde også være rum til at overveje uddelegering af flere sagsområder til lokaludvalgene, hvilket er muligt i henhold til lovgivningen.

Det havde været naturligt i denne revision af lokaludvalgenes arbejde, hvis man også havde overvejet om lokaludvalgenes kompetenceområder skulle ændres.

Den kommunale styrelseslovs § 61 stk. 1, hjemler mulighed for at tillægge lokaludvalg kompetence på hele 10 nærmere angivne sagsområder. Kun på et af disse områder er lokaludvalgene i dag tillagt kompetence. Et kig på lovparagraffen vil åbne op for en masse muligheder, hvor kompetence legalt kunne opgaveglides til lokaludvalgene.

Lige nu er en god lejlighed til at overveje dette. Vi medvirker gerne til belysning af sagen.

d) Projektrådgivning

Der er et politisk forslag om, at lokaludvalgene skal involveres i projektrådgivning:

Både medlemmer og sekretariat hjælper allerede idag med projektrådgivning.

Især pga. bydelspuljen får vi henvendelser om rådgivning til puljer, lokalefaciliteter eller netværk. Vi får også henvendelser fra investorer, projektmagere og lokale aktører, der har brug for at sparre om udviklingen af deres aktiviteter, fordi vi er dem, der har kontakt til borgerne. Vi hjælper i den udstrækning, vi kan. Det er et ressourcspørgsmål at udvide denne projektrådgivning, men i udgangspunktet er vi positive overfor dette.

4) REPRÆSENTATIVITET OG VALG

a) Valgmåden

Uanset valgmåden forudsætter lokaludvalgenes virke, at de sammensættes af medlemmer, der har respekt for den rolle at kunne videreformidle lokale synspunkter, - det gælder især i sager med stærkt modsatrettede holdninger. Den lokale viden er lokaludvalgets styrke uanset dets valgprocedure og sammensætning. Så længe lokaludvalgenes opgave fortrinsvis er af rådgivende karakter, og det er ulønnet, er det engagementet, der driver værket.

Bispebjerg LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

side 4 / 6

Det er derfor vigtigt for udvalgsarbejdet at tiltrække engagerede personer, som interesserer sig for lokalområdet. Her er behov for personer, som gerne vil deltage i workshops, følgegrupper, og borgeraktiviteter, og som har lyst til at bidrage til kommunikation med og om lokalmiljøet.

Men hvad skal der til for at lokaludvalgene reelt kan tale på en bydels vegne? Hvornår repræsenterer man det lokale synspunkt? Er valgmåden vigtig?

I det fremsendte foreslås, at medlemmer af lokaludvalgene kunne blive folkevalgt på en stemmeseddel, - i relation til kommunalvalget.

Et flertal i Bispebjerg Lokaludvalg foretrækker den model, som vi har nu. Ganske vist er valgproceduren af foreningsrepræsentanterne ikke altid lige skøn, men alligevel er slutresultatet en bred og forskelligartet repræsentation af aktive personer fra lokalområdet.

Hvis lokaludvalgene fik betydeligt udvidede beføjelser, ville det være naturligt, at repræsentanterne var folkevalgte, for at man kan placere et ansvar.

Men når opgaven er rådgivende, må muligheden for bredest mulig repræsentativitet prioriteres fremfor et formelt folkevalg.

Desuden er fra lokaludvalgets flertals side udtrykt bekymring for, at et folkevalgt lokaludvalg vil betyde, at partipolitik kommer til at betyde meget mere, modsat nu hvor lokaludvalgene i mange sager præges af enighed på tværs af partiskel.

En fordel ved direkte valg vil dog være entydighed i valghandlingen, hvor den aktuelle ordning godt kan opleves som uoverskuelig.

Den aktuelle valghandling i et repræsentantskab kunne givetvis lattes, hvis der centralt fra blev udformet lidt strammere rammer for repræsentantskabsmødet.

I de følgende bemærkninger tages afsæt i en forventning, at lokaludvalgene vælges/udpeges nogenlunde som nu.

c) Legitimitet, valg, suppleanter og medlemmer, der ikke er aktive

Alle foreningsrepræsentanter skal have et bagland. Der skal stilles formelle krav til kvaliteten af de foreninger, der opstiller en kandidat (minimums medlemstal, vedtægter, stiftelsestidspunkt).

Sidst i valgperioden har ikke alle medlemmer suppleanter, og det er ikke alle suppleanter, der træder til, når der er behov.

Vi vil foreslå, at man ikke længere arbejder med personlige suppleanter men med et hierarki af suppleanter i en pulje indenfor et valgområde, - eksempelvis boligområdet eller kulturområdet. På den måde bliver det lettere at få udfyldt vakante pladser, og det kan sikre højere deltagelse, når der er afbud til lokaludvalgsmøderne.

I forhold til medlemmer, der ikke er aktive, vil vi anbefale at man – ved gentaget fravær og manglende afbud – mister retten til medlemsposten, og afgiver denne til suppleanten efter en aftalt periode og advarsler.

Hvis politisk udpegede bliver væk i mere end et halvt år, skal deres plads kunne besættes af en foreningsvalgt suppleant. Det samme gælder, hvis et parti slet ikke udpeger et medlem.

Bispebjerg LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

side 5 / 6

4) GEOGRAFISK ORGANISERING

a) Hvor ligger Bispebjerg Bydel?

For Bispebjerg Bydel er det et vilkår, at den ikke er homogen. Mange tror, at Nordvest ligger på Nørrebro, Søborghus ligger i Gladsaxe, Efterslægten i Brønshøj og Ryparken på Østerbro. Hele seks postnumre findes i bydelen. Eftersom lokalaviser defineres af postnumre, er bydelsidentiteten i Bispebjerg Bydel grundlæggende en opsplittet affære.

Derfor arbejder vi som en præmis med, at bydelen rummer meget forskellige kvarterer, og vi tænker det ind i al planlægning af aktiviteter og inddragelsesprocesser.

Da bydelen ikke har en samlende lokalavis, har Bispebjerg Lokaludvalg af samme grund valgt at udgive sin egen bydelsdækkende reklamefri husstandsopdelte "Bydelsavisen", der aktuelt udkommer en gang om måneden,- på 14. årgang.

b) Revision af bydelsgrænser?

Det bør for Københavns Kommune være et overordnet formål at sikre et antal størrelsesmæssigt nogenlunde homogene bydele.

Vi er generelt tilfredse med de aktuelle bydelsgrænser, og vil fraråde, at man justerer dem i denne omgang. Hvis bydelsgrænser skal justeres, kan det hurtigt blive en kompleks kabale, der i givet fald kræver sin helt egen proces.

Vi noterer os dog ved gennemlæsning af Østerbro Lokaludvalgs høringssvar, at de har fremsat forslag om at inddrage områder både fra Bispebjerg og Indre bys Bydel til Østerbro Bydel, -selvom Østerbro allerede er gigantisk stor. Det kan vi ikke lade stå uimodsagt.

Den naturlige grænse mellem Østerbro og Bispebjerg Bydele er S-banen mellem Ryparken Station og Hellerup Station. Jernbanen er nemlig impassabel mellem stationerne både som gående, på cykel og i bil.

*I stedet for Østerbro Lokaludvalgs forslag, vil vi foreslå **at inddrage Rymarksvej i Bispebjerg Bydel**. Rymarksvej er et lille område på Bispebjergsiden af jernbanen med postnummer 2900, der omkranses af jernbanen, kommunegrænsen til Gentofte, Helsingørmotorvejen og Ryparken. Området er formelt en del af Østerbro Bydel, men har ingen geografisk kontakt hermed, og al trafik til og fra sker via Ryparken.*

Aktuelt er en bydel identisk med en valgkreds. Det var i 2007 en præmis for bydelsinddelingen, og har betydning for lokalorganisationen af de større partier.

En eventuel justering af bydelsgrænser bør følges op af en henvendelse til indenrigsministeriet om tilsvarende justering af valgkredsene.

5) ADMINISTRATIV ORGANISERING

Et forslag om at flytte lokaludvalgenes sekretariater ind på Rådhuset har ofte været fremsat centralt fra.

For en sikkerheds skyld skal bemærkes, at vi anser det for at være afgørende for lokaludvalgenes legitimitet, at sekretariatet er fysisk placeret i bydelen.

Bispebjerg LOKALUDVALG

BIBLIOTEKET
Rentemestervej 76
2400 København NV
www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

side 6 / 6

6) AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Det bør fremstå tydeligere, at lokaludvalgenes styrke er deres lokale viden og oprigtige ønske om at være bindeled mellem Rådhuset og lokalområdets borgere.

Københavns Kommune burde mere konsekvent italesætte denne værdi. Tilpasningen af lokaludvalg bør vende begge veje. Herved forstås, at de forvaltninger, der kun har begrænset berøringsflade med lokaludvalgene, bør tænke os mere systematisk med i deres arbejde.

Med venlig hilsen

Alex Heick
Formand for
Bispebjerg Lokaludvalg

Borgerrepræsentationens sekretariat
Økonomiforvaltningen

Her er Christianshavns Lokaludvalgs bemærkninger til sagen om tilpasning af lokaludvalg. Bemærkningerne er baseret på drøftelserne af sagen i lokaludvalgets møder den 24. juni, 26. august og 30. september 2020 samt på resultaterne af en borgerpanelundersøgelse om lokaludvalget, som vi gennemførte den 24.-27. september 2020.

Lokaludvalgenes rolle i kommunens politiske system

Vi mener, at lokaludvalgenes vigtigste rolle er at være bindeled mellem befolkningen i bydelene og politikere og forvaltningerne på rådhuset. Men vi oplever, at der mangler sammenhæng mellem bydelen og lokaludvalget på den ene side og det politiske liv samt de politiske processer på rådhuset på den anden side.

Lokaludvalgene skal have en central placering mellem Rådhuset og bydelene. Vi foreslår,

- at lokaludvalgene får indstillingsret til Borgerrepræsentationen. Lokaludvalgene skal ind i kommunens beslutningssystem. Der skal etableres en direkte vej for lokaludvalgene til Borgerrepræsentationen.
- at lokaludvalgene er dem, som forvaltningerne og politikerne går til, hvis de vil noget af betydning for bydelene - stort som småt.

Lokaludvalgenes rolle i forhold til borgerne

Det er vores oplevelse, at borgerne i stigende grad ser lokaludvalgene som dem, man går til, hvis man har et lokalt problem eller forslag, som "nogen" skal tage stilling til. Borgerne benytter også lokaludvalgene, hvis de er løbet sur i det kommunale system.

At være dem, borgerne går til, er en vigtig funktion for lokaludvalgene, som dels kan se på problemet eller forslaget med bydelens øjne og dels har tilstrækkelig legitimitet til at få fremmet løsninger i det kommunale

1. oktober 2020
J.nr. 2020-0803669

system - eller i det mindste få tilvejebragt svar om, at der enten ingen løsning er eller at der er en løsning, men at det er ikke den løsning, borgeren ønsker.

Tidlig inddragelse

Lokaludvalgenes rolle som bindeleddet mellem Rådhuset og befolkningerne i bydelene og som "bydelskonsulenter" for Rådhuset indebærer, at lokaludvalgene skal inddrages så tidligt som muligt, når forvaltningerne og politikerne vil noget af betydning lokalt.

Vi er for en model, hvor lokaludvalgene altid gives mulighed for at udpege et par lokaludvalgsmedlemmer til at følge et givet projekt fra start til slut. Vi har både gode og mindre gode erfaringer med denne model. De forskellige erfaringer hænger sammen med i hvilken grad forvaltningerne og kommunens samarbejdspartnere, fx. bygherrer, husker at inddrage de, lokaludvalget har udpeget.

Dermed også sagt, at den tidlige inddragelse af lokaludvalget ikke skal være en formalitet. Udgangspunktet er, at den tidlige inddragelse giver værdi for bydelen og dens borgere, for forvaltningen, for politikerne og for kommunens samarbejdspartnere, fx. bygherrer.

Lokaludvalgenes opgaver

I kraft af bindeledsfunktionen ser vi borgerdialog som en af de væsentligste opgaver for lokaludvalgene, men borgerdialog tager tid og kan være ressourcekrævende for medlemmerne af lokaludvalget.

Høringsperioder og tidspunkter for møder, hvor lokaludvalgsmedlemmer skal deltage, bør respektere, at lokaludvalgsmedlemmerne arbejder frivilligt.

Vi er opmærksomme på, at lokaludvalgene ikke skal udvikle sig til mini-forvaltninger, der arbejder med faglige løsninger på problemer. Vi skal forholde os til problemer og temaer, som enten vi selv, borgerne, rådhuset eller andre peger på, og komme med ønsker til, hvordan de løses. Men det er forvaltningernes og politikernes opgave at konkretisere og gennemføre løsningerne med stort hensyn til borgernes ønsker.

Vi lægger vægt på, at lokaludvalgene selv kan tage initiativ til at fremme politiske ønsker og mål. Lokaludvalgene skal ikke blot være

reaktive i forhold til, hvad borgerne, Rådhuset eller andre måtte komme med af problemer eller forslag. Lokaludvalgene skal udvikle egne ideer, som de kan drøfte med borgerne og forelægge for politikerne jf. det ovennævnte forslag om indstillingsret til Borgerrepræsentationen.

Lokaludvalget er for, at der lægges flere opgaver ud til lokaludvalgene. Der skal følge ressourcer med.

Høringssvar

Forvaltningerne og politikerne skal være tydelige overfor lokaludvalgene med, hvad de ønsker svar på, når de sender noget i høring i lokaludvalgene. Høringerne skal ikke være en formalitet. Udgangspunktet er, at de skal give værdi for bydelen og dens borgere, for forvaltningen, for politikerne og for kommunens samarbejdspartnere, fx. bygherrer.

Lokaludvalget savner feedback på høringssvarene, det afgiver. Forvaltningerne skal forklare overfor lokaludvalgene og overfor politikerne, hvorfor de tager eller ikke tager høringssvarene til følge.

Sammensætningen af lokaludvalg

Vi har drøftet, hvordan lokaludvalgene skal sammensættes og har især været omkring spørgsmålet om lokaludvalgenes legitimitet, når de ikke er direkte valgt af de stemmeberettigede borgere i bydelene, de dækker.

Vores konklusion er, at vi ønsker en model, der dels styrker forbindelsen mellem det politiske liv på Rådhuset og befolkningerne i bydelene gennem lokaludvalgene, og dels sikrer, at lokaludvalgene både har legitimitet i bydelene, de dækker, og på Rådhuset, eftersom vi har oplevet politikere, der sætter spørgsmålstegn ved lokaludvalgenes legitimitet.

Vi forestiller os,

- at de politiske partier, der efter et kommunalvalg er repræsenteret i Borgerrepræsentationen, hver tildeles en plads i lokaludvalget. Pladsen skal besættes af en partirepræsentant, der bor i bydelen. Hvis pladsen ikke er besat 6 måneder efter konstitueringen af Borgerrepræsentationen, bortfalder partiets plads i lokaludvalget

for resten af valgperioden.

- at de resterende pladser i lokaludvalget besættes af folk, der bor i bydelen, og som er blevet direkte valgt af de stemmeberettigede borgere i bydelen. Kandidaterne til lokaludvalget skal have et vist antal stillere bag sig. Det vil sige, at vi ønsker den nuværende foreningsmodel erstattet af direkte valg med mulighed for lister, der viser mangfoldigheden i bydelen
- at pladser, der ikke er besat af de politiske partier 6 måneder efter konstitueringen af Borgerrepræsentationen, besættes af de kandidater, der efter valg til lokaludvalget ikke fik stemmer nok i første omgang til at blive medlem af i lokaludvalget.
- at der aldrig må være flere pladser i lokaludvalget, som er reserveret til de politiske partier, end pladser, der er reserveret til de lokalt valgte.

Udgangspunktet er, at der skal være 23 medlemmer i hvert lokaludvalg, men forslaget kan betyde, at antallet af medlemmer i lokaludvalgene kan variere fra valgperiode til valgperiode, da det vil afhænge af hvor mange partier, der vælges ind i Borgerrepræsentationen.

Hvis foreningsmodellen fortsætter

Hvis ikke man indfører direkte valg til lokaludvalget, men fortsætter med foreningsmodellen, hvor lokale foreninger stiller op til og deltager i valget af foreningsrepræsentanter i lokaludvalget, skal reglerne for valg være mere simple og gennemskelige, end de er i dag.

Vi kan godt se ideen i forslaget om et suppleringsvalg midtvejs i valgperioden. Men i udgangspunktet bør lokaludvalgsmedlemmer, der trækker sig, erstattes af vedkommendes personlige suppleant. Skulle man komme i en situation, hvor mange lokaludvalgs- og suppleantpladser ikke er besatte, er et suppleringsvalg på sin plads. Det vil sige, at vi mener, at der ikke bør være en regel om, at suppleringsvalg skal holdes midtvejs i valgperioden, men at suppleringsvalg kan holdes, når lokaludvalget vurderer, at det er nødvendigt.

Vi er for, at hvert lokaludvalgsmedlem skal have en personlig 1. og 2. suppleant. Der skal være en forbindelse og også gerne et samarbejde mellem lokaludvalgsmedlemmet og vedkommendes suppleanter.

Det er vores erfaring, at suppleanterne udgør et godt netværk i bydelen og gerne vil deltage i lokaludvalgets arbejde, hvorfor man må gøre en indsats for at få alle pladser besat og i valgperioden gøre en indsats for at inddrage suppleanterne i lokaludvalgets virke.

Vi ser suppleanterne som en del af lokaludvalget. For os er lokaludvalget ikke af 23 medlemmer. Det er 69 personer, som involverer sig i lokaludvalgets arbejde. Sådan mener vi også, at forvaltningerne og politikerne skal se på lokaludvalgene.

Valgmetode

Uanset om lokaludvalgene skal vælges direkte eller om man fortsætter med foreningsmodellen, mener vi, at valget bør foregå digitalt. Vi forventer, at antallet af deltagere ved digitale valg bliver større, end de har været på valgmøderne, og at det vil styrke lokaludvalgenes legitimitet.

Bydelsplan

Vi er for, at lokaludvalgene skal udarbejde bydelsplaner i starten af hver valgperiode. Den næste bydelsplan, vi skal skrive, vil vi formentlig formulere som et grundlag for vores virke i valgperioden, der både indeholder en vision for Christianshavn og konkrete bud på, hvordan vi ønsker, at bydelen skal udvikle sig.

Geografi

Indre By og Christianshavn skal skilles ad i kommunens statistikbank og i også gerne i alle andre sammenhænge.

Borgerpanelundersøgelsen

Vi har stillet Christianshavns Borgerpanel en række spørgsmål om lokaludvalgets virke i dag og om hvordan vi bør være fremover. Borgerpanelet har 1.170 medlemmer. 322 medlemmer af borgerpanelet har besvaret spørgeskemaet.

Vi har noteret os,

- at en stor del af respondenterne synes, at lokaludvalget er synligt
- at en stor del af respondenterne synes, at lokaludvalget inddrager Christianshavnerne i deres arbejde
- at en stor del af respondenterne synes, at lokaludvalget fungerer godt som bindeled mellem politikerne på Rådhuset og Christianshavnerne
- at man ikke kan konkludere noget entydigt om, hvordan borgerpanelet synes, at lokaludvalget skal sammensættes.

Resultaterne af undersøgelsen er vedlagt.

Venlig hilsen

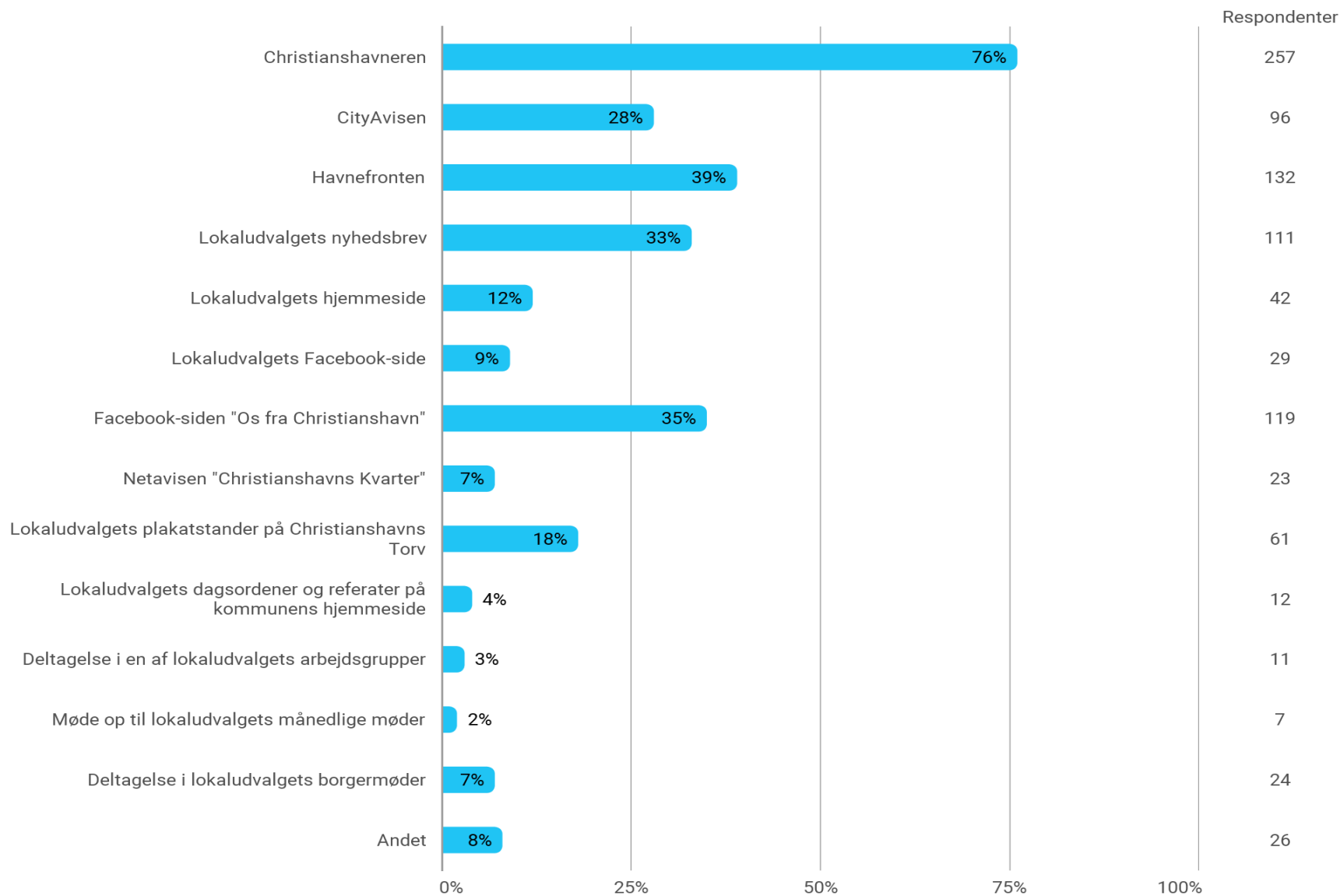
Poul Cohrt,
formand

Hvor orienterer du dig om lokaludvalgets arbejde?
(Respondenterne kunne vælge flere svarmuligheder).

“Lokaludvalget virker ikke oprigtigt interesseret i at høre hvad beboerne på Christianshavn har at sige. Lokaludvalget udtaler sig ofte på vegne af Christianshavn, men gentager i virkeligheden bare det ekkokammer de befinder sig i og derved ensretter de et ellers mangfoldigt kvarter.”

”Bindeledet mellem lokaludvalget og Københavns rådhus fungerer fint, men det er ikke den brede Christianshavner befolknings holdninger der formidles.”

Borgerrepræsentationens sekretariat
Økonomiforvaltningen

Indre By Lokaludvalg drøftede tilpasning af lokaludvalg i sit møde den 10. september 2020. Her er min opsamling på drøftelsen:

Lokaludvalgenes rolle

- Det står ikke klart, hvilken rolle lokaludvalgene har i kommunen, men lokaludvalgene har både af egen kraft og i kraft af dialogen med borgerne viden om lokale forhold, som forvaltningerne og politikerne bør gøre brug af.
- Lokaludvalgene skal ikke være Rådhusets forlængede arm ud i bydelene. Lokaludvalgene er bindeled mellem bydelene og Rådhuset.
- Lokaludvalgene er blevet rådgivende organer for forvaltningerne, ikke for politikerne. Der bør være en direkte vej for lokaludvalgene til Borgerrepræsentationen. Lokaludvalgene skal ind i systemet.
- Politikerne bør benytte lokaludvalgene som facilitator for samtale med de lokale borgere. Rammerne for samtalen skal være sådan, at politikerne føler sig velkomne og at såvel politikerne som borgerne får værdi ud af samtalen. Hvad skal der til, for at politikerne kommer?
- Kommunikation mellem lokaludvalg, forvaltning og politikere bør styrkes. Der bør laves en best practice-undersøgelse af lokaludvalgenes virke og samspil med forvaltning og politikere.
- Lokaludvalgene er blevet så kendte, at borgerne henvender sig til dem med sager. Lokaludvalgene er blevet den nemme indgang for borgerne til kommunen, da det kan være svært for dem at få forvaltningerne i tale.

30. september 2020 J.nr. 2020-0208707
--

- Bl.a. fordi borgerne og medierne kender lokaludvalgene, skal lokaludvalgene tages alvorligt.

Tidlig inddragelse af lokaludvalgene

- Lokaludvalgene skal ind i processen, før løbet er kørt; dvs. før forvaltningen har lagt sig fast på en indstilling om beslutning eller før der er truffet politisk aftale om en given sag.
- Der skal være forståelse i forvaltningerne for, at lokaludvalgsmedlemmerne er frivillige og at de i udgangspunktet ikke kan holde møder indenfor normal arbejdstid.

Høringssvar

- Det skal give mening, at lokaludvalgene udarbejder høringssvar. Høringssvarene skal bruges som sagsoplysning. Høringssvarsprocessen skal ikke blot være en formalitet.
- Det vil være godt med feedback på høringssvar. Det står ikke klart, hvilken indflydelse lokaludvalgenes høringssvar har på den endelige beslutning i fagudvalg eller Borgerrepræsentationen.
- Vi skal bort fra den form for feedback, hvor forvaltningerne i indstillingerne til fagudvalg og Borgerrepræsentationen afviser lokalvalgenes forslag med, at det ikke passer ind i en eksisterende politik, strategi osv. Forvaltningens feedback bør i stedet handle om fordele og ulemper ved det, der foreslås.

Forvaltningernes borgerdialog

- Borgerdialogen, der er gået forud for processen om tilpasning af lokaludvalg, bar præg af, at der blev eksperimenteret med borgerdialogværktøjerne. Det gav ikke mening for alle.
- Borgerdialogen i forbindelse med tilvejebringelsen af Kommuneplan 19 var ikke optimal. Lokaludvalgene kunne have stået for borgerdialogen for dermed at gøre den nærværende for den almindelige borger.

- Forvaltningerne skal ikke arrangere bydelsrettede aktiviteter hen over hovedet på lokaludvalgene. De skal gøre det i samarbejde med lokaludvalgene. Sundheds- og Omsorgsforvaltningens planlagte gå-arrangementer i 2019 med borgerne, der havde fokus på de fysiske forhold i byrummet for ældre, er ikke et eksempel til efterfølgelse.
- Er forvaltningernes partshøringer, naboorientering og nabohøringer borgerinddragelse? Tidligere fik man som borger feedback på sit høringssvar, men det gør man ikke længere.

Hensynet til lokale beboere overfor interessenter i bydelen

- Indre By Lokaludvalg varetager i hovedsagen de lokale beboeres interesser, som i mange tilfælde ikke er de samme interesser, som de, der bruger eller har virksomhed i bydelen, har. Det vil da være godt, at forvaltningerne og politikerne lagde relativt mere vægt på lokaludvalgets og de lokale beboeres vinkel på en given sag end på brugerne og virksomhedernes vinkel på sagen. Det kan bl.a. ske ved, at kommunen husker sin myndighedsrolle og neddrogler sin rolle som serviceorgan overfor fx erhvervslivet.

Nye opgaver

- Der er næppe nok ressourcer i lokaludvalgenes sekretariater til både at betjene lokaludvalg og være borgernes lokale projektrådgivere.
- Indre By Lokaludvalg vil gerne, men alt andet lige er der næppe nok ressourcer i lokaludvalgenes sekretariater til at facilitere eksperimenter vedr. borgerdialog. Lokaludvalgsmedlemmernes ressourcer (tid) er i øvrigt også begrænset.
- Hvis ikke der følger penge med, skal lokaludvalgene ikke have opgaver vedr. anlægsprojekter.

Lokaludvalgenes sammensætning

- Der bør ses på valgproceduren.

- Det er fint, at et politisk partis plads i lokaludvalgene overgår til foreningerne, hvis pladsen er vakant i længere tid. men den foreslåede længde på vakancen, før partiet mister pladsen, er for lang.

Geografi

- Den del af Indre By Lokaludvalgs område, der ligger nord for Dag Hammarskjölds Alle, bør høre til Østerbro Lokaludvalg.
- Indre By og Christianshavn bør adskilles i statistikkerne.

Økonomi

- De små puljer, som lokaludvalgene råder over, kan ses som manglende tillid til lokaludvalgene.

Med venlig hilsen

Bent Lohmann,
formand

eDoc_org_OKF BR-sekretariat

Tilbage melding på tilpasning af lokaludvalg

Vanløse Lokaludvalg lægger fortsat vægt på, at det er vigtigt fremadrettet at fastholde den lokale opmærksomhed i sine høringssvar. Lokaludvalget har gode erfaringer med en målrettet besvarelse af høringer.

Det er problematisk hvis lokaludvalget ikke kan udtrykke sin holdning i spørgsmål om Vanløse bydel, også selvom den skulle være anderledes end Borgerrepræsentationens.

Vanløse Lokaludvalg ser gerne overvejelser over mere beslutningskompetence til lokaludvalget, f.eks. mindre anlægsprojekter og "lokale" lokalplaner.

Flere kompetencer vil dog forudsætte en bredere (mere mangfoldig) sammensætning af medlemmerne i lokaludvalgene, hvad angår medlemmer, både politisk og foreningsmæssigt, der skal være bosiddende i bydelen.

Vanløse Lokaludvalg er startet med bydelsplanlægning 2020-21 som oplæg til Kommunalvalget 2021 og det nye lokaludvalg.

Vanløse Lokaludvalg opfordrer til en højere prioritering af og en øget mere systematisk tilgang til borgerinddragelse i kommunen, hvor lokaludvalgene spiller en central rolle som bindeled mellem borgere, forvaltninger og ikke mindst Borgerrepræsentationen. Vi ser gerne mere inddragelse af lokaludvalget i sager fra flere forvaltninger, så som Socialforvaltningen og Sundhed og Omsorgsforvaltningen. I den sammenhæng ser vi meget gerne en fælles drøftelse af, hvordan lokaludvalgenes kompetencer og viden inden for borgerinddragelse i højere grad bringes i spil.

Venlig hilsen
Bent Christensen
Formand for Vanløse Lokaludvalg

29. september 2020

Sagsnummer
2020-0070672

Dokumentnummer
2020-0070672-3

VANLØSE LOKALUDVALG

Sekretariatet for Vanløse Lokaludvalg
Frode Jakobsens Plads 4
2720 Vanløse

EAN-nummer
5798009800275

www.vanloeselokaludvalg.kk.dk

Østerbro Lokaludvalgs input til tilpasning af lokaludvalg

Valgreglerne: Østerbro Lokaludvalg ønsker ikke, at LU skal gøres mere partipolitisk end tilfældet er i dag, men i stedet, at man holder fast i den nuværende struktur og fordeling af pladserne i LU.

Vi foreslår, at man strammer op på valgreglerne for foreningerne, så foreningerne skal have en vis størrelse, og at den valgte person skal være bosat i bydelen, for at sikre den lokale forankring. Oplægget lægger desuden op til, at man max kan stille op i 2 valgperioder. Det er vi imod, for man skal ikke stoppe ildsjæle. Vi ønsker samme regler i lokaludvalget som i BR.

Miljøpunkterne: I oplægget fra forvaltningen er Miljøpunkterne eller det lokale miljøarbejde ikke nævnt. Ej heller miljøprojekter der kan bidrage til at nå 2025-målene. Vi vil vi gerne have at borgerrepræsentationen kommer mere på retningslinjer, krav og målsætninger for det lokale miljøarbejde. Det er mærkeligt, at det ikke er med i oplægget.

Puljemidlerne: Vi vil gerne blive ved med at have puljemedarbejder og sekretariat i bydelen. Vi skal ikke have sekretariatet centraliseret, det er vigtigt at den administrative del af lokaludvalget er lokalt forankret.

Struktur: Vi vil gerne have, at lokaludvalget og formandskabet sætter dagsordenen. Det skal ikke være sådan, at forvaltningen laver indstillinger, som vi så skal forholde os til. Vi er frivillige og vi vil derfor gerne have denne frihed. Vi skal have indstillingsret til BR fx ift. lokalplanen. Vi har nogle institutioner, som blæser på lokaludvalgets hørings svar. Det er vigtigt at vi får reel indflydelse på beslutninger der er relevante for bydelen.

18. september 2020

Sagsnummer
2020-0048374

Dokumentnummer
2020-0048374-6

Sekretariatet for Østerbro
Lokaludvalg
Svendborggade 5, 4. sal
2100 København Ø

EAN-nummer
5798009800275

Nordhavnen: Vi anbefaler, at Nordhavn får sit eget lokaludvalg, når der er X personer med registreret bopæl i Nordhavn. Det kunne være mellem 15.000 –

Høringer: Vi opfordrer politikerne til at tage hørings svar fra Lokaludvalget mere seriøst. Nogle gange bruger man en masse tid, uden at blive hørt. Hvis man allerede har truffet en beslutning, skal man ikke sende noget i høring. Det er spild af ressourcer.

Administrative grænser:

Det er vigtigt for os at definere Østerbros grænser. Dem som føler sig som Østerbroere skal have lov til at være under Østerbro. Vi foreslår at skillevejen mellem Østerbro og Bispebjerg går ved Lyngbyvejen. Det samme gør vi omkring trianglen og lille trianglen, ned forbi Østbanegade og Classensgade. Så de borgere der føler der definerer sig som værende tilhørende på Østerbro bliver en del af den administrative grænse.

Bydelsplaner

Vi bakker op om, at bydelsplanen udarbejdes i begyndelsen af lokaludvalgenes samlinger. Det er et sundt demokratisk princip, at et nyt lokaludvalg udarbejder deres egen vision for bydelen og ikke arver planer fra det afdgående Lokaludvalg. Det vil styrke bindeled mellem et nyt lokaludvalg og de nyvalgte medlemmer af BR.

Venlig hilsen

Allan Marouf
Formand for Østerbro Lokaludvalg

Bilag 5

Forslag til nyt koncept samt tids- og procesplan for bydelsplaner

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3
2. Forslag til nyt koncept for bydelsplaner	3
2.1 Københavnerinddragelse	3
2.2 Bydelsplanens formål.....	3
2.3 Forvaltningssamarbejde	4
2.4 Bydelsplanens målgrupper	4
3. Indhold, layout og lancering af bydelsplanerne	5
3.1. Indhold i bydelsplanerne.....	5
3.2. Layout.....	5
3.3. Offentliggørelse og lancering	6
3.4. Uddybning af indhold i bydelsplanerne	6
4. Forslag til tids- og procesplan for udarbejdelse af bydelsplan.....	12

1. Indledning

Dette notat beskriver forvaltningens forslag til et nyt, tilpasset koncept samt tids- og procesplan for bydelsplanerne, som fremover skal være lokaludvalgenes og bydelenes egne visions- og arbejdsplaner.

Det nye koncept for bydelsplaner er en del af arbejdet med tilpasning af lokaludvalg, som gruppeformandskredsen har igangsat. I det nye koncept er der taget udgangspunkt i de data, erfaringer og forslag til tilpasninger, der ligger til grund for dette arbejde. Det bygger på en omfattende dialogproces med københavnere, lokaludvalg, lokaludvalgssekretariater, samarbejdspartnere til lokaludvalg og forvaltninger.

Baggrunden for brugen af "københavnere" og "københavnereinddragelse" og ikke "borger" og "borgerinddragelse" skyldes, at Borgerrepræsentationen tidligere, jf. godkendelse af kommunens fem principper for københavnerdialog, har taget stilling til, at kommunen ønsker dialog og samarbejde med en bred vifte af såvel borgere, som brugere, centrale civilsamfundsaktører, organisationer og virksomheder af byen.

2. Forslag til nyt koncept for bydelsplaner

2.1 Københavnerinddragelse

I modsætning til mange andre kommunale planlægningsværktøjer udmærker bydelsplanen sig ved at være rodfast i københavnernes ønsker og behov. En af bydelsplanernes væsentligste styrker er således evnen til at formulere visioner og konkrete indsatser til udviklingen i lokalområdet på baggrund af københavnerinddragelse og lokalkendskab. Bydelsplanerne skal både bygge på fakta om bydelen og blive til i tæt dialog mellem lokaludvalg og københavnere. Planerne skal være tydeligt forankret i bydelens behov og interesser, så bydelen og lokaludvalget er tydelige afsendere af de behov, interesser og ønsker, der fremgår af bydelsplanerne. Og så der er lokalt ejerskab både hos københavnere og i lokaludvalget til arbejdet med realisering af lokale visioner, temaer og projekter i bydelsplanerne.

2.2 Bydelsplanens formål

Med det nye forslag til bydelsplankoncept, som det fremgår af bilag 3: 'Baggrundsrapport om forslag til tilpasning af lokaludvalg' om bydelsplaner, er det primære formål med bydelsplanerne, at de skal fungere som lokaludvalgets egen plan for arbejdet med og for bydelen. Arbejdet med bydelsplaner skal fremover påbegyndes i starten af lokaludvalgenes funktionsperiode. Bydelsplanerne skal udarbejdes af, og være gældende for, de eksisterende lokaludvalg og ikke, som i dag, udarbejdes af det afdøde lokaludvalg og primært gælde for det nye.

Bydelsplanerne skal bygge på fakta og nøgletal om bydelens egenart samt københavnerinddragelse. Bydelsplanerne skal på denne baggrund være lokaludvalgenes begrundede og prioriterede visioner, temaer og projekter for det løbende arbejde med udviklingen af bydelen. Planerne skal være en hjælp til lokaludvalgenes eget virke, der fastlægger mål og retningen for, hvilke temaer og/eller projekter lokaludvalgene vil støtte, sætte i gang og arbejde for bliver realiseret de kommende tre-fire år eller længere.

Bydelsplanerne skal være et centralt arbejdsredskab og planlægningsværktøj for lokaludvalgene i deres arbejde med løbende at inddrage og aktivere de lokale københavnere samt i dialogen med kommunens forvaltninger om eventuelle udviklingsprojekter og investeringer. I de tilfælde at centrale temaer og planer, vedtaget i Borgerrepræsentationen, Økonomiudvalget eller de stående udvalg, har lokal relevans, kan de med fordel indgå i bydelsplanerne. Lokaludvalgene kan desuden

vælge at arbejde med en liste over ønsker til kommunens kommende budgetter, men der vil ikke være nogen krav til form og indhold, og budgetønsker vil ikke blive kvalitetssikret, som led i arbejdet med bydelsplanen. Budgetønsker kan eventuelt fremsendes til politiske udvalg mv. til orientering og lægges ved bydelsplaner som bilag. Lokaludvalgets puljemidler indtænkes i samarbejdet med bydelen om realisering af bydelsplanen.

Bydelsplanerne skal ikke godkendes af andre end lokaludvalgene selv, og de kan løbende justeres og aktualiseres i takt med at indsatsområder realiseres eller nye kommer til. Det afgående lokaludvalg kan med fordel udarbejde en evaluering med status på deres bydelsplan og anbefalinger til bydelsplanarbejdet i de nye lokaludvalg, så gode råd, erfaringer og langsigtede målsætninger kan indtænkes.

Der er således følgende hovedformål med bydelsplanerne i det nye koncept:

- *At belyse bredden af behov og interesser for indsatser i bydelen, på baggrund af fakta om bydelen, københavnerdialog og samarbejde forvaltninger.*
- *At belyse lokaludvalgenes prioriterede visioner og indsatsområder i bydelen.*
- *At fungere som lokaludvalgets arbejdsplan for og med bydelen om realisering af indsatsområder.*
- *At fungere som dialogredskab om bydelens udvikling med københavnere, forvaltninger, udvalgene og Borgerrepræsentationen.*

For at realisere bydelsplanernes formål, er det afgørende, at den udarbejdes i en tidlig og tæt dialog samt samarbejde med forvaltninger og københavnere, og at bydelsplanens forskellige målgrupper indtænkes i arbejdet.

2.3 Forvaltningssamarbejde

Det er afgørende, at forvaltningerne tidligt i forløbet, i dialog og samarbejde med lokaludvalgene og deres sekretariater, klæder de nyvalgte lokaludvalg på med fakta, viden og prognoser for bydelen på de forskellige fagområder. Det foreslås, at alle forvaltninger deltager i bydelsplansarbejdet med en repræsentant på et lokaludvalgsmøde i alle tolv nykonstituerede lokaludvalg i foråret 2022. Herefter kan den efterfølgende lokale dialog og inddragelse om, hvad der er væsentligt for bydelen, og hvad lokaludvalget vil prioritere at arbejde med, tage afsæt i et fakta- og vidensbaseret grundlag om behov og særkender for lokalområdet.

Inden bydelen og lokaludvalget beslutter, hvilke temaer og/eller projekter bydelsplanen endeligt skal indeholde, indledes igen en dialog med relevante forvaltninger om evt. kvalificeringer og opmærksomhedspunkter i forhold til beslutninger truffet i fagudvalgene og Borgerrepræsentationen, som har relevans for temaerne og/eller projekterne.

Det er lokalvalgenes endelige ansvar og vurdering, hvilke temaer/projekter, der prioriteres i bydelsplanerne. Forvaltningerne kommenterer ikke systematisk på hver enkelt forslag i bydelsplanen, men i stedet fokuseres på at have en gensidig, overordnet og kvalificerende dialog om realisering af bydelens behov og interesser.

2.4 Bydelsplanens målgrupper

Bydelsplanerne har til formål at være lokaludvalgenes og bydelens visions- og arbejdsplan og skal gribe de behov, den motivation og det engagement, som det nye lokaludvalg og københavnere i bydelen er drevet af.

Det er dog vigtigt, at bydelsplanerne også kan læses og fungere som et værktøj for dialog med både københavnere, politikerne og forvaltninger, der kan bidrage til realisering af bydelsplanernes indsatsområder:

- Københavnerne: Bydelsplanerne skal ses som en anledning til løbende dialog og inddragelse af københavnere, om at tage aktiv stilling til deres bydel og indgå i arbejdet med realisering af indsatsområderne. Det kan f.eks. ske via lokaludvalgets arbejdsgrupper/underudvalg eller via løbende inddragelsesaktiviteter. Bydelsplanerne kan bidrage til en fælles forståelse af bydelens forskellighed og behov samt til lokal mobilisering.
- Borgerrepræsentationen og udvalgene: Bydelsplanerne skal give viden og indblik i, hvilke lokale visioner, udfordringer og indsatsområder, der optager københavnere og lokaludvalg i de forskellige bydele, og hvad bydelen gerne vil arbejde for. De skal være et redskab til løbende dialog med udvalgene og Borgerrepræsentationens medlemmer om udviklingen af bydelen.
- De syv forvaltninger: Bydelsplanerne skal være et redskab for forvaltningerne til at inkludere lokal viden og nye perspektiver i forberedelsen af sager, høringer, planer, politikker, budgetforslag mv. Bydelsplanernes visioner, temaer og/eller projekter skal refereres i særligt afsnit i nye sager, høringsmateriale, planer og politikker inden de skal behandles i Borgerrepræsentationen, Økonomiudvalget eller de stående udvalg, i det omfang de vedrører de enkelte sager.

3. Indhold, layout og lancering af bydelsplanerne

3.1. Indhold i bydelsplanerne

Bydelsplanerne skal både være et brugbart arbejdsredskab for lokaludvalg, og løbende kunne indgå i forvaltningernes sagsforberedende arbejde. Bydelsplanernes indhold og opbygning skal være tilstrækkelig fleksibel og kompatibel med lokaludvalgenes ønsker til en arbejdsplan og forskelligheden af formidling og vægtning af fokus i de enkelte planer. Samtidig skal den kunne imødekomme behovet for viden om, hvordan bydelsplanen bygger på fakta om bydelens behov og særkender samt den lokale københavnerinddragelse. Sidstnævnte skal medvirke til, at den kan indgå i og vurderes ift. øvrige hensyn i det sagsforberedende arbejde i forvaltningerne samt kunne klæde medlemmer af Borgerrepræsentationen på til den løbende dialog med lokaludvalgene om lokale behov og ønsker.

Det foreslås, at bydelsplanernes form og indhold besluttet af de enkelte lokaludvalg i overensstemmelse med formålet med bydelsplanerne, dog således at planerne som minimum indeholder tre hovedafsnit: 1) Nøglefakta og bydelens egenart, 2) en præsentation af lokaludvalgets visioner, prioriterede indsatsområder og arbejdsplan for de kommende tre-fire år eller længere, samt 3) en beskrivelse af den københavnerinddragelse, der ligger til grund for bydelsplanen.

I afsnit 3.4. er indholdet i de tre afsnit uddybet nærmere.

3.2. Layout

Lokaludvalgene beslutter selv layout, så bydelsplanerne får en lokal genkendelighed ift. det layout lokaludvalgene normalt benytter sig af i sin kommunikation med bydelen. Det anbefales, at bydelsplanerne begrænses til 10-20 sider og f.eks. suppleres med korte videofrekvenser om de enkelte temaer, projekter eller indsatsområder i bydelsplanen. Disse kan bruges til løbende at belyse lokaludvalgenes arbejde og tilskynde bydelen og medlemmer af Borgerrepræsentationen til at indgå aktivt i realisering af bydelsplanen.

Økonomiforvaltningen rådgiver efter behov lokaludvalgssekretariatene om opsætning og layout af bydelsplanerne. Den konkrete behovsafstemning mellem Økonomiforvaltningen og lokaludvalgssekretariatene aftales endeligt på møderække mellem parterne, når konceptet er godkendt.

3.3. Offentliggørelse og lancering

Bydelsplanerne offentliggøres på kommunens hjemmeside, og lokaludvalgene sender dem til forvaltningernes ledelsessekretariat, som sørger for at organisationen får kendskab til de nye planer. Lokaludvalgene præsenterer relevante indsatsområder for forvaltningerne på de årlige dialogmøder om sager, viden og prognoser for bydelen.

Lanceringen af bydelsplanen kan foregå via udstilling på lokale biblioteker eller som en bydelskonference. Formålet er at fejre lokaludvalgets færdige bydelsplan, invitere københavnere og takke for deres samarbejde samt synliggøre bydelsplanernes indhold for hele bydelen og medlemmer af Borgerrepræsentationen.

3.4. Uddybning af indhold i bydelsplanerne

Nedenfor beskrives de tre områder, som forvaltningen foreslår, at bydelsplanerne som minimum skal indeholde.

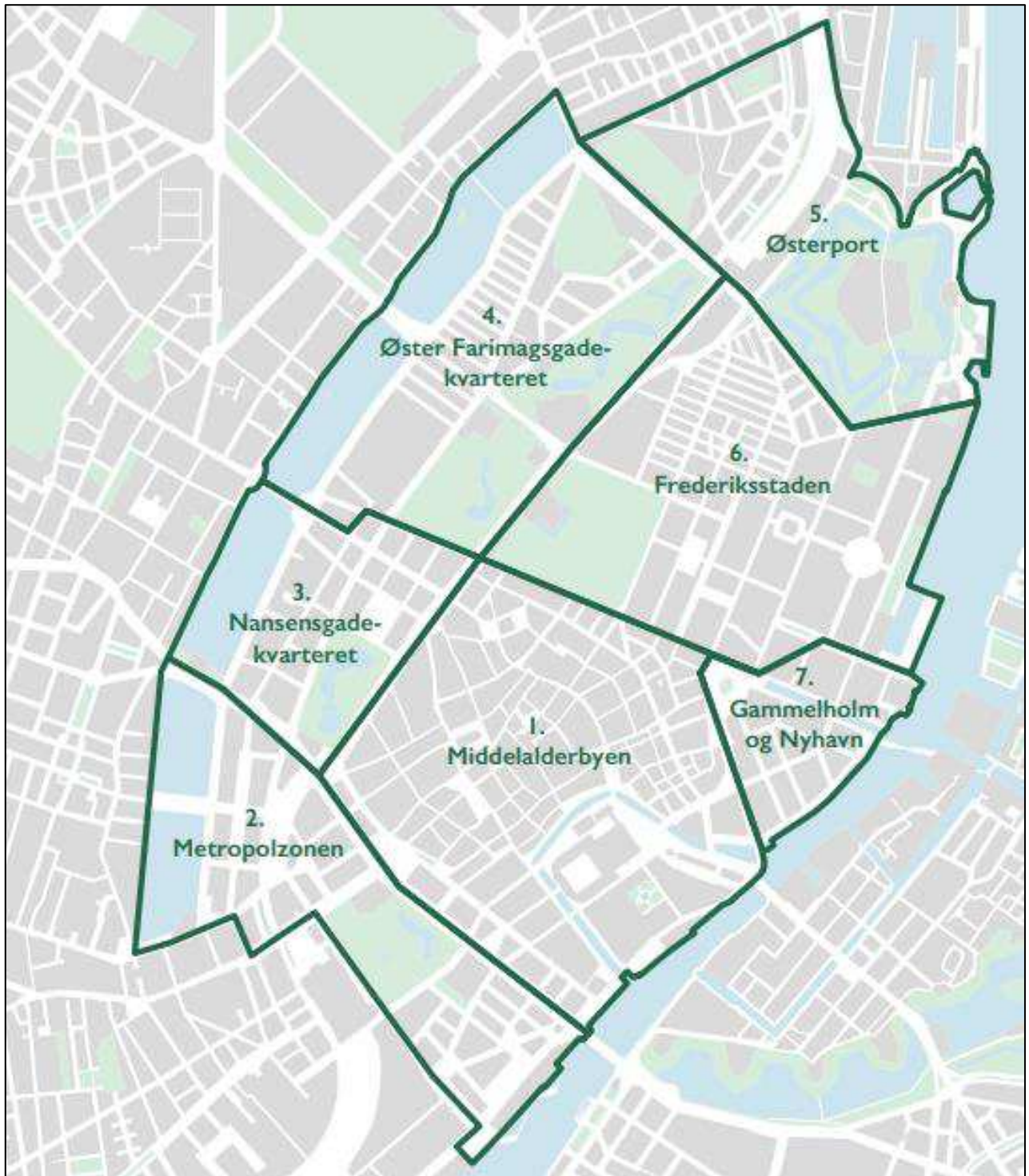
1. Bydelens egenart

Under dette afsnit skal der indgå et kort over bydelen og en beskrivelse af delområder, særkender og nøgletal om københavnere, udfordringer og potentialer i bydelen inden for alle fagforvaltningsområder. Inspiration hertil kan f.eks. hentes fra Bydelsplan for Indre By Lokaludvalg 2017-20, side 11 eller Kommuneplanstrategi 2018, side 6-7 (Eksemplerne fremgår på hhv. side 7 og 8).

Lokaludvalget kan med fordel beskrive:

- Fakta om de forhold lokaludvalget synes er vigtige for deres bydel.
- Et par helt korte tekstafsnit, som beskriver bydelens egenart set fra lokaludvalgets/københavnernes perspektiv.

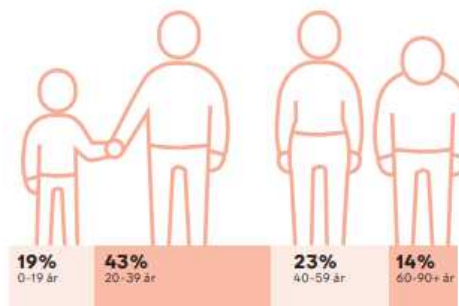
Dette er med henblik på at give både bydelen, forvaltningerne og Borgerrepræsentationen et overordnet indblik i lokaludvalgenes prioriterede indsatsområder.

Styrker, udfordringer og tendenser

Udviklingen i København

Indbyggertal
471.300
1995

(2018)

Ung by i vækst

København er blevet en attraktiv by at bo i og byen vokser med omkring 10.000 nye københavnere hvert år. Ikke blot studerende og enlige, men også mange børnefamilier ønsker at bo i byen. Den store befolkningstilvækst er især børn af byens mange unge børnefamilier. Det voksende antal københavnere

skyldes også en nettotilflytning af bl.a. udenlandsk arbejdskraft og studerende, der flytter til byen for at studere og arbejde. Frem mod 2031 forventes befolkningen i København at stige med ca. 118.000 personer, så byen vil være hjem for omkring 720.000 københavnere.

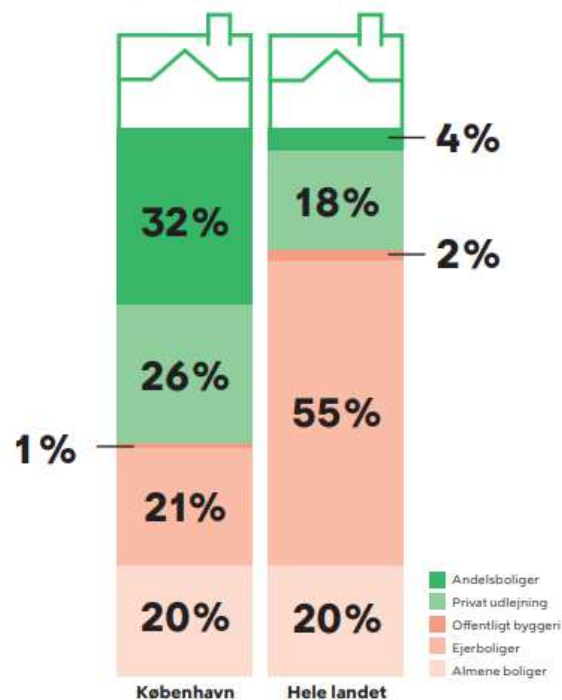
613.319
2018

3.500
almene boliger
under udvikling
(2017)

62%
københavnere cykler
hver dag til job eller
uddannelse
(2017)

720.451
2031

I alt
307.843
boliger i København
(2017)

Storby med høj livskvalitet

København er en stærk repræsentant for den skandinaviske velfærdsmodel og den socialt orienterede, sammenhængende by i balance. København har ifølge OECD den laveste GINI-koefficient målt efter skatter og overførsler blandt fem målte byer: København, Berlin, Oslo, Amsterdam og Stockholm. Det betyder, at København er den mest indkomstlige af de målte byer - byen rangerer ofte i top af internationale målinger over byer med høj livskvalitet. København er internationalt kendt for sin sociale lighed, rekreative byrum og offentlig velfærd, der skaber tryghed og omsorg for flertallet af københavnere. Kommunens økonomi er konsolideret de seneste år efter de store økonomiske problemer i 1990'erne. Med en kombination af ejerformer, herunder mange andelsboliger og almene boliger, har København tradition for at skabe boliger for alle indkomstgrupper. Der er et stort behov for at sikre de helt billige boliger til borgere med meget lav betalingsevne. Københavns Kommune investerer i udviklingen af udsatte boligområder, og stiller krav om almene boliger, når der bygges i områder med en lav andel af almene boliger.

2. Vision og indsatsområder

I lokaludvalgets bydelsplan under vision og indsatsområder skal følgende tre underafsnit indgå:

- *Vision for bydelens udvikling de kommende tre-fire år eller længere*

En beskrivelse af lokaludvalgets overordnede vision og evt. strategi for arbejdet med udviklingen af bydelen. Inspiration hertil kan f.eks. hentes fra Bydelsplan for Brønshøj-Husum Lokaludvalg 2017-20, side 14-15 og i Bydelsplan for Østerbro Lokaludvalg 2017-20, side 22-23.

Vision for Brønshøj-Husums udvikling

Lokaludvalgets vision for bydelen lyder:
Brønshøj-Husum skal være en levende, sammenhængende, grøn, sund og tryk bydel.

I arbejdet med bydelsplanen for 2017-20 har Lokaludvalget haft særligt fokus på sammenhængskraft og fællesskab i bydelen. Fællesskaber er hele forudsætningen for et godt hverdagsliv, en god byudvikling og for at Lokaludvalgets vision kan realiseres. Alene kan det være svært at blive hørt. Men står vi flere sammen og løfter i fællesskab, kan vi skabe udvikling. Fællesskaber skaber også **sammenhæng**, relationer samt mening og livskvalitet for den enkelte.

En af Brønshøj-Husums største styrker er vores **grønne** natur. Der er et stort uudnyttet potentiale i at udvikle kultur- og naturfaciliteter, som kan få en endnu større attraktionsværdi for borgere og turister og give folk lyst til at bevæge sig i naturen. Lokaludvalget ønsker generelt en bydel med flere rekreative opholdsteder, øget biodiversitet i naturen og forbedret vandmiljø.

Lokaludvalget ønsker en **tryk bydel**, så vi har kvarterer, som alle er glade for at bo og færdes i. Parker, pladser, naturområder og kultur- og idrætsfaciliteter skal holdes i god stand og indbyde til ophold i byrummet. Øget brug af faciliteter på alle tider af døgnet skaber liv og dermed øget tryk. Det er også vigtigt at understøtte relevante fritidsaktiviteter og tilbud særligt til bydelens unge, med henblik på at skabe et positivt ungdomsliv og forbygge kriminalitet. Kommunen har allerede et stærkt fokus på vores udsatte byområder, og her støtter Lokaludvalget op om de mange gode initiativer, så vi i samarbejde med borgere og foreningsliv i bydelen får skabt mere sammenhæng og fællesskab.

Brønshøj-Husum skal være en **sund bydel**. For at fremme et godt liv skal sundhedsfremmende aktiviteter og faciliteter, der appellerer til alle, i fokus. Mindst lige så vigtigt er et fokus på den psykiske sundhed, hvor problematikker som ensomhed adresseres, og netværk og fællesskaber støttes.

Selvom Brønshøj-Husum ligger i udkanten af kommunen, skal vi stadig være en bydel **fuld af liv** og med "kant". Bydelens borgere skal have mulighed for at opleve såvel store som små kulturarrangementer lokalt. Vi skal værne om bydelens særlige profil som grøn og fredelig bydel uden at vi af den grund bliver til en soveby. Samtidig skal de faciliteter og initiativer, som gør vores bydel unik, understøttes, så resten af Storkøbenhavn får øje på Brønshøj-Husums kvaliteter.

Foto: Kurt Lønstrup

Lokaludvalgets arbejdsprogram og indsatsområder

Lokaludvalgets arbejdsprogram er lavet på baggrund af de problemer, ønsker og behov, som vores kvarterkarakteristik og borgerdialog har vist. Arbejdsprogrammet er bygget op med fire temaer og ni indsatsområder.

På baggrund af de mange borgerinput har lokaludvalget valgt fire temaer, som beskriver lokaludvalgets vision og ønsker for Østerbro. De fire temaer behandler overordnede problemstillinger, som eksisterer i bydelen. Derefter har lokaludvalget valgt ni indsatsområder, der beskriver, hvordan man konkret kan udmønte de fire temaer på Østerbro. Indsatsområderne er foreslåede løsninger på en række af de problemstillinger, som bl.a. borgerne også peger på. Indsatsområderne er ikke endelige projektforslag, og de er derfor tænkt som oplæg til videre samarbejde med kommune og borgere.

Lokaludvalget ønsker med dette arbejdsprogram at lægge op til yderligere dialog med de lokale på Østerbro. Vi vil gerne øge engagementet blandt bydelens borgere og virksomheder, så vi kan samarbejde om retningen på udviklingen i bydelen.

Vision og temaer

VISION

Lokaludvalget ønsker, at Østerbro skal være Københavns grønne bro til vandet med gode rammer om et mangfoldigt og levende hverdagsliv.

Der skal være plads til alle, og bydelen skal hænge sammen både fysisk og socialt. Det skal være nemt at nå de forskellige områder af bydelen, og der skal være rum til et impulsivt socialt liv for både unge og ældre.

Visionen udfoldes i de fire temaer:

- Et sammenhængende Østerbro
- Østerbroliv
- Fremkommelighed
- Grønne løsninger og klima.

DE NI INDSATSOMRÅDER

- Østerbrogade som miljøorienteret handelsstrøg
- Strandboulevarden som rekreativ klimapark
- Stiforbindelser over Svanemøllens Kaserne
- Nordre Frihavnsgade som cykelgade
- Nordhavns byudvikling
- Forbindelser til Østerbros havnefront
- Mødesteder for unge
- Trafikanering i Skt. Kjelds Kvarter
- Detailhandlen på Østerbros to store butiksgader.

TEMAERNE

Et sammenhængende Østerbro

Østerbroliv

Fremkommelighed

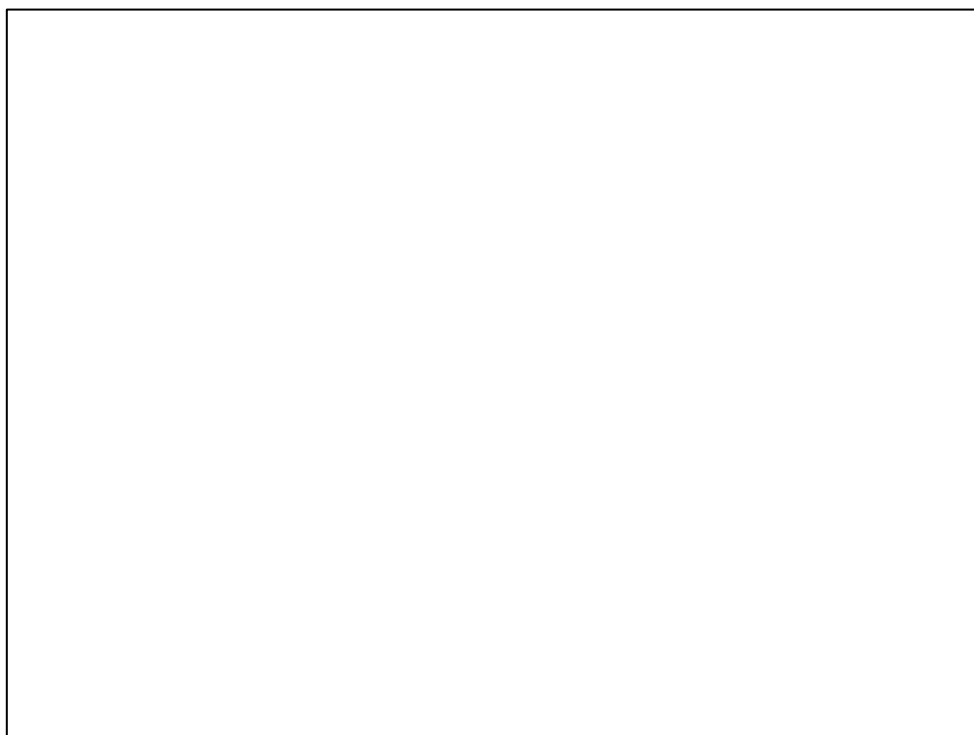

Grønne løsninger og klima

- *Temaer og/eller projekter og målsætning*

En beskrivelse af de temaer og/eller projekter, som lokaludvalget har besluttet at arbejde med de kommende tre-fire år, og hvad målet med dem hver især er. Lokaludvalget kan evt. fremhæve 3-5 konkrete, prioriterede temaer/projekter for bydelen, som det finder vigtigst at arbejde for.

Inspiration hertil kan f.eks. hentes fra Bydelsplan for Amager Vest Lokaludvalg side 40 og Bydelsplan for Bispebjerg Lokaludvalg side 32:

- *Arbejds- og tidsplan for realisering af de enkelte temaer/projekter*

En arbejdsplan for realisering af de enkelte temaer/projekter kan indeholde en beskrivelse af: hvilke arbejdsgrupper der arbejder med de pågældende temaer/projekter, hvordan og hvornår københavnernes, forvaltninger, udvalg/Borgerrepræsentationen, Borgerrepræsentationens medlemmer løbende forventes/ønskes involveret i arbejdet, tidsplan og milepæle samt strategiske overvejelser over, hvordan puljemidlerne kan anvendes i samarbejdet med bydelen om at indfri de enkelte temaer/projekter.

3. Beskrivelse af københavnerrinddragelsen

I beskrivelsen af københavnerrinddragelsen skal indgå refleksioner over, hvordan inddragelsen har været tilrettelagt og hvorfor samt hvilke hensyn fra københavnerrinddragelsen der er medtaget/ikke er medtaget i bydelsplanen. Beskrivelsen kan fremgå i et særskilt afsnit eller under hvert tema/projekt evt. inkl. 3-5 væsentlige konklusioner.

Beskrivelsen kan med fordel besvare/indeholde: Hvordan og hvilke københavnernes, herunder lokale aktører og partnerskaber, har været involveret? Hvilke evt. relevante københavnere lykkedes det ikke at få i tale, og hvordan vil udvalget arbejde for at dette sker i arbejdet fremover? En bruttoliste over de øvrige pointer/interesser, som københavnernes fandt vigtige, men som lokaludvalget af forskellige årsager ikke har kunne prioritere i temaet/projektet.

Et eksempel fra Bydelsplan for Østerbro Lokaludvalg 2017-20, side 9 viser, hvordan den københavnerrinddragelse, der har været i forbindelse med udarbejdelsen af bydelsplanen kan synliggøres.

BORGERDIALOG	ANTAL DELTAGERE	HOVEDPUNKTER
Kaffevognsmøder og indsamling af spørgeskemaer om input til bydelsplanen, både input om eget lokalområde og Østerbro generelt. Indsamlet på seks centrale steder, ét i hvert kvarter (undtagen Nordhavn).	276	<p>Ønsker til forbedringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Flere grønne små oaser, flere træer og grønt i byrum i nærmiljøet. - Større trafikikkerhed, mindre trafik og færre biler. - Mere byliv og flere arrangementer helt lokalt. - Flere mødesteder både udendørs og indendørs. <p>Største problemer på Østerbro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - For meget trafik, for mange biler. - Dårlige parkeringsmuligheder. - For ensrettet, homogent og for dyrt.
Indsamling af spørgeskemaer om udviklingen af Nordhavn. Indsamlet i forbindelse lokaludvalgets arrangementer under Kulturhavnfestivalen 2016.	81	<p>Opsummering af resultater:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturfaciliteter (fx musik, kunst og kulturelle arrangementer) og vandsport (sejlsport eller anden idræt) kunne få folk at tage til Nordhavn. - Det er vigtigt, at Nordhavn udvikler sig til en bydel for den almindelige københavnere og ikke til et velhaverkvarter.
Dialogmøde med en gruppe udvalgte personer med stort kendskab til hver deres lokalområde – de såkaldte nøglepersoner.	12	<p>Hovedpunkter til bydelsplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De aktive borgere er oftest aktive i deres eget lokale nærmiljø. - De syv kvarterer på Østerbro kan opdeles i mindre delområder, der afspejler de lokale ønsker og behov.
Spørgeskemaundersøgelse gennem vores digitale Østerbro Borgerpanel med fokus på en prioritering af ønsker til bydelsplanen.	3673	<p>Borgernes prioriterede ønsker til bydelsplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grønne oaser og træer i byrummene. - Klima- og skybrudssikring. - Luftforurening. - Grønne trafikløsninger. - Parkeringsforhold for bilister. - Arrangementer og byliv i nærrområderne.
Dialogmøder med projektgrupper (de borgere, der har deltaget i lokaludvalgets tidligere projektgrupper).		Projektgrupperne ønsker at fastholde og udvikle deres projekter, så de kan realiseres.

4. Forslag til tids- og procesplan for udarbejdelse af bydelsplaner

Tid	Aktivitet og formål	Opgaveudfører
Før marts 2022	Færdig samlet intro-pakke om bydelene <ul style="list-style-type: none"> Intro-pakke om bydelen til det nye lokaludvalg skal indeholde statistik, nøgletal og evaluering af det afgående lokaludvalgs arbejde for bydelen. 	Lokaludvalgssekretariatet, Økonomiforvaltningen og fagforvaltninger.
April - maj	<u>Præsentation af bydelene på et lokaludvalgsmøde</u> <ul style="list-style-type: none"> Formålet er at klæde det nye lokaludvalg på til arbejdet i bydelen og med bydelsplanen via fremlæggelse af fakta og erfaringer om bydelen inkl. evt. byrundtur. Lokaludvalget drøfter væsentlige temaer/projekter for bydelen og udstikker en foreløbig retning for sekretariatets tilrettelæggelse af yderligere sagsoplysning, faktatjek og status fra forvaltninger samt den forestående københavnerinddragelse. 	Lokaludvalgssekretariatet.
Maj - juni	<u>Dialogmøder mellem lokaludvalg og forvaltninger</u> <ul style="list-style-type: none"> Formålet er at få forvaltningernes viden om data, lovgivning, politikker, kontakter mv. for bydelen og prioritere de temaer/projekter, der skal være udgangspunkt for københavnerinddragelsen (evt. på seminar). 	Lokaludvalgssekretariatet og forvaltningerne.
Juni - november	<u>Københavnerinddragelse</u> <ul style="list-style-type: none"> Formålet er at høre københavnere/interessenter om, hvad de mener, der er vigtigt for bydelen og holdninger til lokaludvalgets foreløbige udvalgte temaer/projekter. Borgerrepræsentationens medlemmer og relevante forvaltningsmedarbejdere, inviteres med til dialogen med københavnere således at de også får anledning til at høre, hvad der optager vælgerne lokalt. Forvaltningerne involveres efter behov ift. en faglig dialog og kvalificering af tema og projekter i takt med at disse udvikler sig og inden lokaludvalget endeligt beslutter bydelsplanens indhold. 	Lokaludvalgssekretariatet, lokaludvalget, Københavnerne, Borgerrepræsentationen og fagforvaltningerne.
December - januar 2023	<u>Skrivefase</u> <ul style="list-style-type: none"> På baggrund af lokaludvalgets beslutninger og prioriteringer udarbejder sekretariatet en bydelsplan, hvori det beskrives, hvad lokaludvalget vil arbejde for de næste tre-fire år eller længere på baggrund af dialogen med københavnere, forvaltninger og Borgerrepræsentationen. 	Lokaludvalgssekretariatet og lokaludvalget.
Februar - marts	<u>Layout og godkendelse</u> <ul style="list-style-type: none"> Lokaludvalget beslutter bydelsplanens overordnede visuelle udtryk og sekretariatet står for det færdige layout. Bydelsplanen godkendes af lokaludvalget. 	Lokaludvalgssekretariatet og lokaludvalget.
Maj-juni	<u>Bydelsplanerne lanceres</u> <ul style="list-style-type: none"> Formålet er at takke københavnere for samarbejdet, præsentere planen/visionen for bydelen og gøre Borgerrepræsentationen opmærksom på de lokale behov og interesser. Den færdige bydelsplan fejres på et stort og festligt møde på en aktuel lokation i bydelen. Medlemmer af Borgerrepræsentationen inviteres til mødet. 	Lokaludvalgssekretariatet og lokaludvalget.

Bilag 6

Notat vedr. puljemidlernes anvendelsesområde

Dette notat er en redegørelse for, hvordan puljemidlernes anvendelsesområde kan udvides. Formålet er at tilvejebringe bedre muligheder for, at puljemidlerne kan bruges til at engagere en bredere kreds af københavnere om en bredere palet af både aktiviteter og materiel i realiseringen af lokaludvalgenes bydelsplaner og udviklingen af bydelene generelt.

Puljemidler som tilskud til ansøgere

For at give lokaludvalgene videst mulige rammer for tildeling af støtte til en bredere palet af ønsker fra bydelen, forslår Økonomiforvaltningen, at lokaludvalgenes puljemidler skal kunne bevilliges til alt fra aktiviteter til udstyr, materiel og løsøre. I dag kan lokaludvalgene kun give tilskud til dialog- og netværksskabende aktiviteter.

Der er hjemmel til, inden for kommunalfuldmagtens rammer, at imødekomme muligheden for også at bruge puljemidler på fysisk inventar, installationer, materiel, løsøre mm. Det er blot vigtigt, at lokaludvalgene, med hjælp fra sekretariaterne, sikrer sig, at støtten gives inden for disse rammer.

Erfaringer fra områdefornyelsen

Økonomiforvaltningen har indhentet erfaringer fra kommunens områdefornyelse, som har mulighed for at etablere mindre byrumsinventar og kulturinstallationer i dialog og samarbejde med lokale københavnere. Deres erfaringer er, at beslutninger omkring etablering af inventar og installationer i byrummet er velegnede til dialog og inddragelse af københavnere – det styrker det lokale engagement, stimulerer kreative processer og skaber lokal forankring i bydelene.

Det forventes derfor, at en udvidelse af puljemidlernes anvendelsesområde til også at omfatte muligheden for at give tilskud til udstyr og materiel, vil kunne understøtte lokaludvalgenes arbejde med at skabe et bredt lokalt engagement ift. iværksættelse af initiativer for bydelen og realiseringen af indsatsområder i bydelsplanen.

Ansøger er ansvarlig for tilladelser

Det er puljeansøgeren, som er ansvarlig for, at alle tilladelser mv. til den ønskede installation el.lign. er indhentet. Sekretariatet kan

30. oktober 2020

Sagsnummer
2020-0137074

Dokumentnummer
2020-0137074-2

Borgerrepræsentationens
Sekretariat
Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009800275

hjælpe ansøgeren på rette vej ift. hvor og hvem der skal kontaktes i relation til indhentning af tilladelser, men det er i sidste ende ansøgerens eget ansvar. Puljeansøgeren skal også tage stilling til den videre drift, vedligehold og ejerskab.

Muligheden for en udvidet brug af puljemidler er indarbejdet i forslag til ændringer af hhv. regulativ og kommissorium for lokaludvalg, som det fremgår af hhv. bilag 7 og 8.

Lokaludvalgenes egne projekter

Lokaludvalgene kan både anvende puljemidler til egne projekter og til tilskud til ansøgere fra bydelen.

Det Økonomiforvaltningens vurdering, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at åbne op for, at lokaludvalgene selv kan anvende puljemidler til at etablere og vedligeholde diverse installationer, materiel og inventar. Det skyldes, at det vil medføre en u hensigtsmæssig administrativ proces, hvor der skal foretages en konkret vurdering fra sag til sag ift. opfyldelse af juridiske og økonomiske betingelser, som vil trække vekslers på både lokaludvalgssekretariatene, Økonomiforvaltningen og Borgerrepræsentationen.

Nedenfor beskrives kort de problematikker, der vil kunne opstå, hvis udvidelsen af puljemidlernes anvendelsesområde også omfattede lokaludvalgets mulighed for at afsætte puljemidler til egne projekter.

En ændring af budgettet fra drift til anlæg

Det fremgår af Københavns Kommunes budget, at lokaludvalgenes puljemidler er udlagt til drift. Det vil derfor kræve en ændring af bevillingen i budgettet, hvor der åbnes op for at lokaludvalgenes puljemidler kan anvendes til anlæg. Dette vil medføre en forhøjelse af kommunens samlede anlægsramme, og overflytningen af midler fra drift til anlæg i lokaludvalgene må derfor ikke medføre, at kommunens samlede anlægsramme overskrides.

Drift og vedligehold

Når der opsættes installationer og materiel i byrummet, skal der tages stilling til ansvaret for drift og vedligehold. Hvad enten det pålægges sekretariatene eller lokaludvalgsmedlemmer at stå for drift og vedligehold, vil de rette kompetencer og ressourcer skulle være til stede til denne opgave. Lokaludvalg består af frivillige medlemmer, som til en hver tid kan træde ud af lokaludvalget, hvorfor et ansvar for drift og vedligehold hurtigt kan ophøre.

En anden mulighed kunne være, at lokaludvalgene indgår en aftale med den fagforvaltning, der normalt ville have ansvaret for drift og vedligehold af den pågældende installation, materiel eller inventar. I så fald ville lokaludvalget årligt skulle overføre puljemidler til den

pågældende forvaltning og sikre at midlerne anvendes til den installation eller det inventar lokaludvalget har etableret. Der vil i så fald skulle indgås en klar aftale mellem lokaludvalget og fagforvaltningen.

Jf. bevillingsreglerne kræver en omplacering af bevillinger mellem udvalg eller forvaltninger en godkendelse af Borgerrepræsentationen, hvilket også vil gælde for lokaludvalgenes evt. overførsler. Hvis en overflytning af midler anses som ukompliceret, kan omplaceringer inden for en bevilling dog foretages ved administrativ godkendelse.

Involvering af københavnere i prioritering af puljemidler

Lokaludvalgene er en væsentlig aktør i Københavns Kommune ift. løbende at eksperimentere med nye metoder til københavnerinddragelse, idet københavnere er mest interesserede i at involvere sig i beslutninger, der vedrører deres nære, lokale forhold.

Foruden muligheden for at kunne give tilskud til en bredere vifte af lokale initiativer kan lokaludvalgene også eksperimentere med involvering af københavnere i prioriteringen af puljemidler. Det kan ske inden for en bred vifte af indsatsområder i bydelsplanerne og ift. udviklingen af bydelene generelt.

Nedenfor er opstillet en række eksempler på, hvordan lokaludvalgene, i samspil med sekretariatene, kan eksperimentere med at involvere københavnere i en prioritering af puljemidler til inspiration.

Øremærkning af puljemidler til et bestemt indsatsområde

En mulighed er, at lokaludvalget øremærker en sum af deres puljemidler til en bestemt indsats. Det kunne f.eks. være områder inden for lokale grønne lommer, tryghed og kriminalitetsbekæmpelse eller andre indsatsområder, som indgår i bydelsplanen, hvor lokaludvalget med fordel kan inddrage københavnernes holdninger til prioriteringen af puljemidler. Erfaringerne fra områdefornyelserne viser, at en pulje til et bestemt formål kan få en bred kreds af københavnere til at engagere sig mere, i kortere eller længerevarende forløb.

Når lokaludvalget har valgt, hvad de ønsker at øremærke deres puljemidler til, inviteres københavnere til at deltage i processen, og der dannes en tovholdergruppe. Det kunne f.eks. foregå i arbejdsgrupperne. Tovholdergruppen beslutter og designer spillereglerne og tidsplanen. Københavnerne er med til at formulere og præsentere deres idéer. Derefter afholdes en afstemningsdag, hvor københavnere stemmer om de projekter, de mener er bedst for bydelen. Lokaludvalget går videre med den idé, der fik flest stemmer. De bedste forslag bliver gennemgået på lige vilkår med puljeansøgninger, for at sikre at de lever op til økonomiske og juridiske rammer.

Det er vigtigt at være tydelig omkring, at det er en præmis for alle involverede københavnere, at den endelige beslutning ligger hos lokaludvalget. Københavnerne vil være at anbefale beslutninger overfor lokaludvalget. Lokaludvalget kan så vidt muligt lytte til københavnerne perspektiver og forslag, og gennemføre det bedste forslag.

Uddeling af en bydelspris

En anden model, hvor københavnere kan inddrages i beslutningsprocesser omkring brugen af puljemidler, er et eksempel, som Amager Vest Lokaludvalg har gjort brug af. Hvert år uddeler Amager Vest Lokaludvalg årets 'Skulderklap' på baggrund af forslag fra københavnere og foreninger i Amager Vest. Skulderklappet er en pris, der hylder netværk, fællesskab og god stemning i Amager Vest. Lokaludvalget fastsætter en præmiesum, f.eks. har vindere af prisen tidligere modtaget 25.000 kr. Kandidaten kan både være en person, forening, organisation eller en offentlig/privat virksomhed, der er baseret i Amager Vest – og som har gjort en forskel i bydelen. I 2019 havde københavnere i Amager Vest indsendt 11 nomineringer, som Lokaludvalget skulle vælge imellem.

En bydelspulje kan ligeledes tænkes i samspil med borgerpanelet, hvor der er mulighed for at involvere en bred kreds af københavnere i beslutningen.

Temapuljer

Lokaludvalgene kan også arbejde med involvering af københavnere i prioritering af puljemidler til realisering af indsatser inden for et temaområde i bydelsplanerne. Lokaludvalget beslutter f.eks. tre forslag til projekter, som kunne være relevante at arbejde med. Herefter inviteres københavnere med til at stemme om, hvilket af de tre projekter lokaludvalget skal arbejde videre med. Københavnerne har ligeledes mulighed for at komme med idéer og input til projekterne. En model kunne også være at sende de forskellige forslag ud til borgerpanelet. Lokaludvalget forpligtiger sig herefter til at arbejde videre med det projekt, som har opnået flest stemmer.

Metoden er f.eks. brugt i Nørrebro Lokaludvalg ift. prioritering af to forskellige byrumscenarier. Her havde Københavns Kommune i samarbejde med Danica Ejendomme bevilliget 6,9 mio. kr. til renovering af bytorvet på Basargrunden. Lokaludvalget udarbejdede i samarbejde med Teknik- og Miljøudvalget og den lokale tegnestue Effekt to forslag, som blev sendt ud via Facebook og lokaludvalgets borgerpanel. Samlet set var der 4.907 københavnere, som stemte på et af de to forslag. Det forslag som modtog flest stemmer, er det forslag, som kommunen går videre med.

Bilag 7

Forslag til ændringer i Regulativ for lokaludvalg

I nedenstående skema er en oversigt over de afsnit med paragrafer, hvor der er foretaget ændringer i Regulativ for lokaludvalg. Ændringerne er foretaget i overensstemmelse med forvaltningens anbefalinger til tilpasninger af lokaludvalg. I kolonnen: 'Regulativ for lokaludvalg' fremgår den eksisterende tekst i det nuværende regulativ, mens forvaltningens ændringer eller tilføjelser kan ses med rødt i kolonnen: 'Forslag til ændringer i Regulativ for lokaludvalg'. Bemærk, at en ændring også kan være slettet tekst, som kun ses ved at sammenligne beskrivelserne i de to kolonner.

De paragrafer og stykker i Regulativ for lokaludvalg, der ikke er foretaget ændringer i, fremgår ikke af skemaet.

Sammenstilling af forslag til justeret regulativ med Regulativ for lokaludvalg i dag		
Afsnit og paragraf	Regulativ for lokaludvalg	Forslag til ændringer i Regulativ for lokaludvalg
Opgaver til selvstændig varetagelse § 1 (Ændring af stk. 1)	I henhold til § 65d, stk. 2, nr. 10, i lov om kommunernes styrelse henlægger Københavns Borgerrepræsentation følgende opgave til lokaludvalgets selvstændige varetagelse: Udmøntning af årlige puljemidler til tværgående, bydelsrelaterede, dialogskabende og/eller netværksdannende aktiviteter for borgere og brugere i lokalområdet.	I henhold til § 65d, stk. 2, nr. 10, i lov om kommunernes styrelse henlægger Københavns Borgerrepræsentation følgende opgave til lokaludvalgets selvstændige varetagelse: <i>I overensstemmelse med 'Formål for Lokaludvalg', som fastlagt i Kommissorium for Lokaludvalg, at udmønte årlige puljemidler til aktiviteter, udstyr og materiel, der gavner lokalområdet og bidrager til realisering af lokaludvalgenes bydelsplaner.</i>

	Borgerrepræsentationen fastsætter puljens størrelse. Lokaludvalget fastlægger selv de nærmere kriterier for tildeling af puljemidler.	Borgerrepræsentationen fastsætter puljens størrelse. Lokaludvalget fastlægger selv de nærmere kriterier for tildeling af puljemidler.
Sammensætning m.v. af lokaludvalget § 3 (Ændring af stk. 1. Nyt stk. 2. Eksisterende stk. 2 og stk. 3 bliver hhv. nyt stk. 3 og stk. 4.)	Til hvert Lokaludvalg vælges efter reglerne i §§ 4-6 efter hvert kommunalvalg 23 medlemmer. For hvert medlem vælges på samme måde en 1. og en 2. suppleant.	Til hvert Lokaludvalg vælges efter reglerne i §§ 4-6 efter hvert kommunalvalg 23 medlemmer. For hver partilisterepræsentant vælges en 1. og 2. suppleant. Der vælges én samlet suppleantliste for foreningsrepræsentanterne. Antallet af suppleanter afhænger af antallet af opstillingsberettigede foreninger. Hvis der f.eks. er 14 foreningspladser og 34 foreninger, der stiller op, vælges 14 medlemmer og 20 suppleanter, i det omfang de opstillede kandidater ønsker at være suppleanter. Antallet af stemmer afgør suppleanternes rækkefølge. Stk. 2 Der er ingen begrænsning på antallet af suppleanter. Alle bydelens foreninger kan løbende i valgperioden lade sig opskrive på suppleantlisten, såfremt de opfylder betingelserne i § 5, stk. 2. Dog således, at hver forening kun må have en repræsentant i lokaludvalget. Suppleanterne modtager deres plads i den rækkefølge foreningerne anmoder herom til lokaludvalgssekretariaterne.
Politisk udpegede lokaludvalgsmedlemmer og suppleanter § 4 (Nyt stk. 3. Eksisterende stk. 3 og stk. 4 bliver hhv. stk. 4 og stk. 5)		Stk. 3 Hvis et medlem eller en suppleant ikke længere repræsenterer en kandidatliste, udpeger kandidatlisten et nyt medlem eller en ny suppleant til at repræsentere kandidatlisten i lokaludvalget.

<p>Lokaludvalgsmedlemmer og suppleanter fra foreninger m.v. § 5. (Ændring af stk. 1 og stk. 4. Nyt stk. 5. Eksisterende stk. 5 udgår.)</p>	<p>Borgerrepræsentationen udpeger efter indstilling i overensstemmelse med § 6 så mange medlemmer af hvert lokaludvalg samt en 1. og en 2. suppleant for hvert medlem, at det samlede medlemstal for lokaludvalget bliver 23. Såfremt en interessegruppe indstiller færre repræsentanter til valg som medlemmer og 1. og 2. suppleanter, end den i § 6, stk. 2, nævnte fordelingsliste angiver, udpeger Borgerrepræsentationen uden indstilling de overskydende medlemmer og suppleanter.</p> <p>Stk. 4. Udtræder et medlem i valgperiodens løb af lokaludvalget, indtræder 1. suppleanten for medlemmet, såfremt vedkommende fortsat opfylder betingelserne i stk. 2. Hvis 1. suppleanten ikke fortsat opfylder betingelserne i stk. 2, indtræder 2. suppleanten, såfremt vedkommende fortsat opfylder betingelserne i stk. 2. Ledigblevne pladser som 1. suppleant indtages af 2. suppleanten.</p> <p>Stk. 5. Opstår der i løbet af valgperioden en ledig plads som 2. suppleant, indstiller den interessegruppe, der efter den i § 6, stk. 2, nævnte fordelingsliste er berettiget til den ledige plads, en ny repræsentant til Borgerrepræsentationen. Såfremt interessegruppen ikke indstiller en repræsentant, besættes pladsen efter reglen i stk. 1, 2.pkt.</p>	<p>Borgerrepræsentationen udpeger efter indstilling i overensstemmelse med § 6 så mange medlemmer af hvert lokaludvalg, så det samlede medlemstal for lokaludvalget bliver 23, samt én samlet suppleantliste for hvert lokaludvalg.</p> <p>Stk. 4. Udtræder et medlem eller en suppleant i valgperiodens løb af lokaludvalget, udpeger foreningen et nyt medlem eller en ny suppleant, såfremt vedkommende fortsat opfylder betingelserne i stk. 2. Såfremt foreningen ikke ønsker at udpege et nyt medlem eller en ny suppleant, indtræder 1. suppleanten fra suppleantlisten, såfremt vedkommende fortsat opfylder betingelserne i stk. 2. Hvis 1. suppleanten ikke fortsat opfylder betingelserne i stk. 2, indtræder 2. suppleanten, såfremt vedkommende fortsat opfylder betingelserne i stk. 2. og så fremdeles. Ledigblevne suppleantpladser indtages af suppleanter fra suppleantlisten i den rækkefølge de fremgår af listen.</p> <p>Stk. 5. Hvis et medlem eller en suppleant ikke længere repræsenterer en forening, udpeger foreningen et nyt medlem eller en ny suppleant til at repræsentere foreningen i lokaludvalget.</p>
---	---	---

	Opstår der ledige pladser som medlemmer og 1. suppleanter, der ikke kan besættes efter reglen i stk. 4, besættes disse pladser efter reglerne i 1. og 2. pkt.	
<p>§ 6 (Tilføjelse af titel til § 6 og ændring af stk. 1. Stk. 2 og stk. 3 udgår)</p>	<p>Efter hvert kommunalvalg indbyder Københavns Kommune lokale foreninger, frivillige organisationer, brugerbestyrelser på skole-, idræts-, ældre og daginstitutionsområdet eller lignende, som forestår eller deltager i lokale aktiviteter i hvert lokaludvalgs bydel og område, jf. § 2, til at deltage med hver én repræsentant i et opstillingsmøde, hvor der efter reglerne i stk. 2 – 3 vedtages en fordelingsliste og indstilles medlemmer og suppleanter til lokaludvalgene.</p> <p>Stk. 2. På mødet behandles et forslag til fordelingsliste udarbejdet af det afgående lokaludvalg. Forslaget til fordelingsliste skal angive, hvilke interessegrupper, der skal være repræsenteret i lokaludvalget, og hvor mange indstillinger til valg som medlemmer og 1. og 2. suppleanter, hver interessegruppe skal foretage. Såfremt der ikke foreligger et udkast til fordelingsliste udarbejdet af det afgående lokaludvalg, behandles det i bilag 2 indeholdt forslag til fordelingsliste. På mødet stemmes om ændringsforslag til forslaget til fordelingsliste.</p> <p>Stk. 3. Den enkelte interessegruppe indstiller det antal medlemmer til bydelens eller områdets lokaludvalg, som den således vedtagne fordelingsliste angiver, samt en 1. og en 2. suppleant for hvert medlem. Medlemmerne og</p>	<p>Afholdelse af digitalt valg til lokaludvalgene</p> <p>Efter hvert kommunalvalg indbyder Københavns Kommune lokale foreninger, frivillige organisationer, brugerbestyrelser på skole-, idræts-, ældre og daginstitutionsområdet eller lignende, som forestår eller deltager i lokale aktiviteter i hvert lokaludvalgs bydel og område, jf. § 2, til at deltage med hver én repræsentant i et digitalt afholdt valg, hvor der indstilles medlemmer og suppleanter til lokaludvalgene. Medlemmerne og suppleanterne skal opfylde valgbetingelserne jf. § 5, stk. 3.</p>

	suppleanterne skal opfylde valgbetingelserne jf. § 5, stk. 2.	
Inhabilitet § 16 (Ændring af stk. 3)	Stk. 3. Når et medlem må forventes at blive erklæret for inhabilt i forhold til en sag, der skal behandles i lokaludvalgets møde, indkalder formanden det pågældende medlems 1. suppleant til at deltage i sagens behandling. Såfremt 1. suppleanten er forhindret i at deltage, indkalder formanden 2. suppleanten.	Stk. 3. Når et medlem må forventes at blive erklæret for inhabilt i forhold til en sag, der skal behandles i lokaludvalgets møde, indkalder formanden en suppleant. For en partilisterepræsentant indkaldes det pågældende medlems 1. suppleant til at deltage i sagens behandling. Såfremt 1. suppleanten er forhindret i at deltage, indkalder formanden 2. suppleanten. For foreningsrepræsentanterne indkaldes 1. suppleanten fra suppleantlisten. Hvis 1. suppleanten er forhindret i at deltage, indkalder formanden 2. suppleanten og så fremdeles.
Indkaldelse af suppleanter § 17 (Ændring af stk. 1)	Når et medlem på grund af sin helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende er forhindret i at deltage i et eller flere møder i lokaludvalget, meddeler vedkommende dette til formanden snarest muligt efter modtagelsen af indkaldelsen til det pågældende møde. Herefter kan formanden indkalde det pågældende medlems 1. suppleant til at deltage i mødet. Såfremt 1. suppleanten er forhindret i at deltage, indkalder formanden 2. suppleanten.	Når et medlem er forhindret i at deltage i et eller flere møder i lokaludvalget, meddeler vedkommende dette til formanden snarest muligt efter modtagelsen af indkaldelsen til det pågældende møde. For partilisterepræsentanter indkaldes det pågældende medlems 1. suppleant til at deltage i sagens behandling. Såfremt 1. suppleanten er forhindret i at deltage, indkalder formanden 2. suppleanten. For foreningsrepræsentanterne indkaldes 1. suppleanten fra suppleantlisten. Hvis 1. suppleanten er forhindret i at deltage, indkalder formanden 2. suppleanten og så fremdeles.

der er væsentlige i den enkelte bydel og bringe lokale interesser og behov videre til Borgerrepræsentationen.

ske almindelig høring af lokaludvalgene. I sager, hvor Københavns Kommune har pligt til at gennemføre en offentlig høring, skal lokaludvalgene høres, selvom der er sket tidlig inddragelse.

Frister for lokaludvalgenes svar bør fastsættes, så der er tid for lokaludvalgene til at føre dialog med borgerne, inden lokaludvalgene behandler sagen i et møde. Forvaltningerne skal bidrage til at sikre at de nødvendige ressourcer er til stede i den borgerdialog, der igangsættes.

Lokaludvalgene er forpligtet til at afgive udtalelser til Borgerrepræsentationen, Økonomiudvalget og de stående udvalg efter anmodning herom. Lokaludvalgene kan vælge at svare, at udvalget ikke har bemærkninger til sagen.

For Borgerrepræsentationen er det et højt prioriteret mål, at lokaludvalgene bidrager til en dialog, der når ud til den enkelte borger. Derfor er det af afgørende betydning for Borgerrepræsentationens, Økonomiudvalgets og de stående udvalgs behandling af lokaludvalgenes udtalelser, at forvaltningerne og lokaludvalgene redegør for den forudgående proces, som lokalt har fundet sted, således at det dokumenteres, at udtalelsen afspejler holdninger og synspunkter i lokalområdet. I tilfælde af, at et forslag fra et lokaludvalg ikke følges, skal forvaltningerne give en begrundelse herfor i indstillingen eller i bilaget til indstillingen

inddragelsen af lokaludvalget kan tilrettelægges. Herunder skal det afklares om sagen egner sig til københavnerinddragelse og i givet fald, hvordan denne kan tilrettelægges, så den både lever op til kommunens formål og principper for københavnerinddragelse og de ressourcer der er til stede.

		<p>ressourcer og viden er til stede i den københavnerdialog, der igangsættes.</p> <p>Lokaludvalgene skal redegøre for den forudgående proces, som lokalt har fundet sted og de overvejelser, som ligger til grund for lokaludvalgets udtalelser, således at det dokumenteres, at udtalelsen afspejler holdninger og synspunkter i lokalområdet. I de tilfælde, hvor der har været gennemført københavnerinddragelse skal de behov, interesser og synspunkter fremgår af udtalelsen. I tilfælde af, at et forslag fra et lokaludvalg ikke følges, skal forvaltningerne give en begrundelse herfor i indstillingen eller i bilaget til indstillingen.</p>
--	--	---

	<p>Lokaludvalgene har mulighed for på lokaludvalgets vegne at udtale sig til eksterne myndigheder i sager, hvor Københavns Kommune ikke har høringsret. Lokaludvalget skal sende kopi af sin udtalelse til Borgerrepræsentationens Sekretariat, som orienterer Borgerrepræsentationen. Borgerrepræsentationens Sekretariat fremsender endvidere til orientering udtalelsen til Center for Sikker By, Økonomiforvaltningen samt den relevante fagforvaltning. Fagforvaltningen retter henvendelse til Center for Sikker By, hvis det vurderes nødvendigt med en udtalelse fra fagudvalget, der supplerer lokaludvalgets udtalelse. Borgerrepræsentationens Sekretariat orienterer Borgerrepræsentationen om den supplerende udtalelse.</p> <p>Lokaludvalgets ret til at udtale sig til eksterne myndigheder medfører ikke en ret for lokaludvalget til at klage/anke til eksterne myndigheder over afgørelser truffet af Københavns Kommune.</p>	<p>til eksterne myndigheder over afgørelser truffet af Københavns Kommune.</p> <p>Lokaludvalget skal sende kopi af sin udtalelse til Borgerrepræsentationens Sekretariat, som orienterer Borgerrepræsentationen. Borgerrepræsentationens Sekretariat fremsender desuden til orientering udtalelsen til den relevante fagforvaltning. Fagforvaltningen henvender sig til Borgerrepræsentationens Sekretariat, hvis det vurderes nødvendigt med en udtalelse fra fagudvalget, der supplerer lokaludvalgets høringsbrev. Borgerrepræsentationens Sekretariat orienterer Borgerrepræsentationen om den supplerende udtalelse.</p>
--	---	---

	<p>for møde i Økonomiudvalget eller i et af de stående udvalg.</p> <p>Lokaludvalget skal tage udgangspunkt i kommunens ressourcefordeling ved fremsendelse af forslag. Ved tvivsspørgsmål skal forslaget sendes til Økonomiudvalget. Forslag som et lokaludvalg har fremsendt til Overborgmesteren eller den relevante fagborgmester, vil blive samlet på dagsordenen som forslag der vedrører lokalområderne.</p> <p>Lokaludvalgene kan vælge at søge om foretræde for Økonomiudvalget eller et af de stående udvalg efter de almindelige regler om foretræde.</p>	<p>tvivsspørgsmål skal forslaget sendes til Økonomiudvalget. Forslag som et lokaludvalg har fremsendt til Overborgmesteren eller den relevante fagborgmester, vil blive samlet på dagsordenen som forslag der vedrører lokalområderne.</p>
--	---	--

	<p>Med henblik herpå skal lokaludvalgene årligt tilrettelægge det lokale miljøarbejde, gennemføre egne miljøaktiviteter og/eller give økonomisk støtte til lokale miljøprojekter, f.eks. Miljøfondene. Herunder skal lokaludvalgene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbejde for vedvarende forbedringer i det lokale miljø. • Iværksætte aktiviteter, der gør det lettere for borgere, virksomheder og organisationer i bydelen at handle miljøbevidst og ressourcebesparende i hverdagen. • Bidrage til udvalgte miljøprojekter og -kampagner i Københavns Kommune, som retter sig mod borgere, virksomheder og organisationer i bydelen, og bidrage til overholdelse af Københavns Kommunes forpligtelser vedrørende lokale miljøindsatser. • Samarbejde med lokale miljøaktører i bydelen og på tværs af bydelene om fælles miljøtemaer, hvor lokaludvalgene finder det relevant.	<p>Med henblik herpå skal lokaludvalgene årligt tilrettelægge det lokale miljøarbejde, gennemføre egne miljøaktiviteter og/eller give økonomisk støtte til lokale miljøprojekter, f.eks. Miljøfondene eller lokalt engagerende projekter initieret af københavnere. Herunder skal lokaludvalgene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbejde for vedvarende forbedringer i det lokale miljø i samarbejde med lokale københavnere, miljøaktører i bydelen og på tværs af bydelene om fælles miljøtemaer, hvor lokaludvalgene finder det relevant. • Iværksætte aktiviteter, der gør det lettere for københavnere, virksomheder og organisationer i bydelen at handle miljøbevidst og ressourcebesparende i hverdagen. • Bidrage til udvalgte miljøprojekter og -kampagner i Københavns Kommune, som retter sig mod københavnere, virksomheder og organisationer i bydelen, og bidrage til overholdelse af Københavns Kommunes forpligtelser vedrørende lokale miljøindsatser.
--	---	---

-

		<p>lokale visioner, temaer eller projekter fra bydelsplanerne i det omfang de vedrører det pågældende sagsområde.</p> <p>Forvaltningerne skal løbende orientere lokaludvalgene om sager, projekter, politikker, høringer der vedrører eller kan få betydning for indsatsområderne i bydelsplanen.</p>
--	--	---

	forudsætning, at det med fornøden klarhed og bestemt- hed fremgår, hvilke beføjelser der overlades og til hvem. Det er endvidere en forudsætning, at lokaludvalget udø- ver kontrol med udøvelsen af de delegerede beføjelser.	forudsætning, at det med fornøden klarhed og bestemt- hed fremgår, hvilke beføjelser der overlades og til hvem. Det er endvidere en forudsætning, at lokaludvalget udø- ver kontrol med udøvelsen af de delegerede beføjelser.
--	---	---

Bilag 9

Forslag til ændringer i retningslinjer for valg til Lokaludvalg

I nedenstående skema er en oversigt over de afsnit, hvor der er foretaget ændringer i retningslinjerne omkring valg til lokaludvalg, som de er beskrevet i dag i: "Retningslinier for lokaludvalgenes opstillingsmøde". Ændringerne er foretaget i overensstemmelse med forvaltningens forslag til tilpasninger af lokaludvalg. I kolonnen: 'Retningslinier for lokaludvalgenes opstillingsmøde' ses den eksisterende tekst i de nuværende retningslinjer, mens forvaltningens ændringer eller tilføjelser fremgår med rødt i kolonnen: 'Retningslinjer for valg til lokaludvalg'. Bemærk, at en ændring også kan være slettet tekst, som kun ses ved at sammenligne beskrivelserne i de to kolonner.

De afsnit i 'Retningslinier for lokaludvalgenes opstillingsmøde', der ikke er foretaget ændringer i, fremgår ikke af skemaet.

Sammenstilling af nyt forslag til ændrede retningslinjer for valg til lokaludvalg med nuværende retningslinjer: <i>Retningslinier for lokaludvalgenes opstillingsmøde.</i>		
Paragraf	Retningslinier for lokaludvalgenes opstillingsmøde	Forslag til ændrede retningslinjer: <i>Retningslinjer for valg til lokaludvalg</i>
Præamblen	I henhold til regulativ for lokaludvalg § 6 stk. 5 samt kommissorium for lokaludvalg skal der afholdes et opstillingsmøde, hvor lokale foreninger, frivillige organisationer, brugerbestyrelser på skole-, idræts-, ældre- og daginstitutionsområdet og lignende (fremover kaldet foreninger) indstiller, hvilke medlemmer, der skal sidde i lokaludvalget som repræsentanter for bydelens foreninger. Disse retningslinjer beskriver, hvem der kan vælges til lokaludvalgene og hvordan opstillingsmøderne afholdes.	I henhold til § 6, stk. 5. i Regulativ for lokaludvalg i Københavns Kommune samt Kommissorium for lokaludvalg skal der afholdes et valg , hvor lokale foreninger, frivillige organisationer, brugerbestyrelser på skole-, idræts-, ældre- og daginstitutionsområdet og lignende (fremover kaldet foreninger) indstiller, hvilke medlemmer, der skal sidde i lokaludvalget som repræsentanter for bydelens foreninger.

	Retningslinierne er vedtaget af Borgerrepræsentationen den 15. juni 2011, og gælder for alle lokaludvalg i Københavns Kommune.	Disse retningslinjer beskriver, hvem der kan vælges til lokaludvalgene, og hvordan valget afholdes. Retningslinjerne er vedtaget af Borgerrepræsentationen den xx.xx.2021 og gælder for alle lokaludvalg i Københavns Kommune.
	Opstillingsmødets opgave og sammensætning	Forberedelse af valget
§ 1	Københavns Kommune indkalder til opstillingsmøder i de 12 lokaludvalg efter hvert kommunalvalg. Lokaludvalgenes sekretariater står for den praktiske tilrettelæggelse og afholdelse af opstillingsmødet til deres respektive lokaludvalg.	Københavns Kommune indkalder til valg i de 12 lokaludvalg efter hvert kommunalvalg. Lokaludvalgenes sekretariater står for den praktiske tilrettelæggelse og afholdelse af valget .
§ 2	Forud for opstillingsmødet skal lokaludvalgenes sekretariater så vidt muligt have registreret de lokale foreninger i deres bydele med henblik på at informere om og indkalde til opstillingsmødet. Registreringen skal være afsluttet senest på datoen for afholdelse af kommunalvalget.	Lokaludvalgenes sekretariater skal senest 3 måneder før valgets tilmeldingsfrist, via CVR-registeret og anden information, så vidt muligt have registreret de lokale foreninger i deres bydele. Senest 3 måneder før valgets tilmeldingsfrist skal lokaludvalgenes sekretariater udsende information om valg til lokaludvalg til bydelens foreninger. Lokaludvalgssekretariaterne sender samtidig information til borgerne i København om muligheden for at stille op til valg til lokaludvalg, som repræsentant for en forening, der er aktiv i bydelen.
§ 3	De kortlagte lokale foreninger inviteres til at deltage med hver én repræsentant til opstillingsmødet i deres bydel.	De lokale foreninger inviteres til at kandidere med hver én repræsentant og/eller at stemme til valget i deres bydel. Hvis foreningen ønsker at afgive sin stemme til valget, tilsendes foreningen et link til afstemning om de opstillede kandidater samt et link til en hjemmeside, hvor kandidaterne er præsenteret.
§ 4 - udgår	Opstillingsmødet indstiller medlemmer til de enkelte lokaludvalg. Der skal samtidig indstilles to suppleanter for	

	<p>hvert medlem Antallet af pladser til de enkelte foreninger mv. afgøres efter regulativets § 5. Det samlede antal medlemmer af lokaludvalget skal være 23 fordelt på henholdsvis partilisterepræsentanter og medlemmer indstillet af opstillingsmødet.</p> <p>Stk. 2. Medlemmer af lokaludvalget, som er udpeget af de politiske partier i Borgerrepræsentationen, kan deltage i opstillingsmødet som observatører uden tale- eller stemmeret.</p>	
	Foreningernes valgbarhed	Foreningernes valgbarhed og stemmeret
§ 5 - ny § 4	<p>For at kunne deltage på opstillingsmødet skal en forening opfylde følgende krav:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Foreningen skal stå for eller deltage i lokale aktiviteter i den bydel, hvor den opstiller. 2. Foreningen skal have mindst 2 medlemmer. 3. Foreningen skal fremsende dokumentation for sit grundlag i form af: <ul style="list-style-type: none"> • Vedtægter med beskrivelse af foreningens formål, og en kort beskrivelse af foreningens aktiviteter i bydelen. • Referat fra sidste ordinære møde i generalforsamlingen, bestyrelsen el.lign. 	<p>For at kunne opstille en kandidat eller stemme til valget skal en forening opfylde følgende krav:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Foreningen skal stå for eller deltage i lokale aktiviteter i den bydel, hvor den opstiller, jf. § 5, stk. 4 i Regulativ for lokaludvalg i Københavns Kommune. 2. Foreningen skal have mindst 2 medlemmer.
	Personers valgbarhed	Efterprøvning af valgbarhed og foreningernes stemmeret
§ 6 - ny § 5	<p>For at kunne stille op til valg til lokaludvalgene skal man være fyldt 18 år på dagen for opstillingsmødet. Ved tilmelding til opstillingsmødet skal foreningen fremsende dokumentation for navn, adresse og fødselsdato på foreningens deltagende repræsentant.</p>	<p>Efterprøvning af foreningernes valgbarhed og stemmeret sker ved, at lokaludvalgets sekretariat inden valget efterprøver de foreninger, der tilmelder sig valget, som ikke på forhånd er kendt og registreret af sekretariatet, som aktiv forening i bydelen. Lokaludvalgets sekretariat kan i den anledning kræve fremsendelse af dokumentation for foreningens aktiviteter f.eks. i form af referat af</p>

		generalforsamling, bestyrelsesmøder eller lignende beskrivelse af foreningens aktiviteter i bydelen.
§ 6		<p>Tilmelding til valg</p> <p>Foreninger skal tilmelde sig afstemningen senest 14 dage før der åbnes for digital afstemning. Foreningen skal ved tilmeldingen angive én foreningsrepræsentant, der afgiver foreningens stemme. Foreningsrepræsentanten skal være fyldt 18 år på dagen for åbningen af afstemningen. Foreningen skal fremsende navn, adresse, fødselsdato, kontaktoplysninger og mail på den repræsentant, der skal modtage link til afstemning.</p> <p>Rettidig tilmelding med indfrie krav om oplysninger om foreningsrepræsentanten, er en betingelse for at stemme til valget.</p>
	Valgbarhed og efterprøvning	Foreningskandidaters valgbarhed og efterprøvning
§7	Foreninger skal senest to uger før opstillingsmødet fremsende den dokumentation, der er nævnt i § 5. Dokumentation registreres i lokaludvalgets sekretariat.	<p>For at kunne stille op til valg til lokaludvalgene skal foreningskandidaten være fyldt 18 år på dagen for åbningen af afstemning.</p> <p>Ved opstilling af kandidat til lokaludvalget skal kandidaten fremsende dokumentation for:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Navn, adresse og fødselsdato. 2. Kontaktoplysninger på én foreningsrepræsentant, der kan bekræfte, at kandidaten repræsenterer foreningen. 3. En kort beskrivelse af foreningen og kandidatens baggrund for at stille op til valg, interesse for arbejdet i lokaludvalget og for bydelen. 4. Tilkendegivelse af om foreningen ønsker en suppleantplads, hvis medlemsplads ikke opnås.

		Oplysningerne skal udfyldes i en skabelon udarbejdet af Økonomiforvaltningen.
§ 8	<p>Lokaludvalgets sekretariat foretager inden opstillingsmødet stikprøvekontrol for at efterprøve valgbarheden af de tilmeldte foreninger og de tilmeldte repræsentanter.</p> <p>Sekretariatene efterprøver den fremsendte dokumentation fra mindst 10 tilfældigt udvalgte foreninger. Stk. 2: Lokaludvalgets sekretariat skal i løbet af lokaludvalgenes valgperiode en gang årligt eller på foranledning undersøge, om foreningen stadig har aktiviteter i bydelen. Dokumentation herfor kan f.eks. ske ved at foreningen fremsender referat af generalforsamling, bestyrelsesmøder eller lignende eller en beskrivelse af foreningens aktiviteter i bydelen.</p>	Lokaludvalgets sekretariat efterprøver inden valget de tilmeldte kandidaters valgbarhed.
§ 9		Kandidater skal tilmelde deres kandidatur senest en måned før der åbnes for digital afstemning. Rettidig tilmelding, med de i § 7 indfrieede krav om oplysninger, er en betingelse for at stille op til valget. Kandidaterne præsenteres med billede og kort beskrivelse af foreningen og kandidatens interesse for arbejdet i lokaludvalget og bydelen på lokaludvalgets hjemmeside inden afstemningen åbner.
§ 10		Lokaludvalgssekretariatet inviterer alle kandidater og stemmeberettigede foreninger til et præsentationsmøde forud for åbningen af den digitale afstemning, som er åbent for alle bydelens foreninger og øvrige interesserede. Præsentationsmødet åbnes af lokaludvalgssekretariatet, hvor det understreges at mangfoldighed og bred repræsentativitet i lokaludvalget er vigtig. På mødet afsættes der tid til, at kandidaterne kan præsentere sig selv og deres forening, og deltagerne kan stille spørgsmål til kandidaterne.

	Opstillingsmødets afvikling	Valgets afvikling
§ 9 - ny § 11	Foreninger skal tilmelde deres repræsentant senest to uger før opstillingsmødet, hvor tilmeldingen skal være modtaget i lokaludvalgets sekretariat. Rettidig tilmelding med oplysning om repræsentantens navn, adresse og fødselsdato er en betingelse for at få tale- og stemmeret til opstillingsmødet.	<p>Afstemningen om, hvilke foreningsrepræsentanter der skal indstilles som medlemmer og suppleanter til lokaludvalget, foregår digitalt og er åben i 14 dage.</p> <p>Det er kun repræsentanter for foreninger, der opfylder betingelserne i §§ 4-6, der kan stemme. Medlemmer af lokaludvalget, som er udpeget af de politiske partier i Borgerrepræsentationen, har ikke stemmeret.</p> <p>Hver forening kan afgive op til 8 stemmer. De kandidater, der opnår flest stemmer, modtager en medlemsplads i overensstemmelse med antallet af pladser til foreningsmedlemmer i lokaludvalget.</p> <p>Der vælges én samlet suppleantliste for foreningsrepræsentanterne jf. § 5 i Regulativ for lokaludvalg i Københavns Kommune. Antallet af suppleanter afhænger af antallet af opstillingsberettigede foreninger. Hvis der f.eks. er 14 foreningspladser og 34 foreninger, der stiller op, vælges 14 medlemmer og 20 suppleanter, i det omfang de opstillede kandidater ønsker at være suppleanter. Antallet af stemmer afgør suppleanternes rækkefølge. Lokaludvalgssekretariatet trækker lod ved overværelse af to vidner om rækkefølgen på evt. kandidater, der ikke har modtaget stemmer, men ønsker at modtage en suppleantplads.</p> <p>Ved stemmelighed trækker lokaludvalgssekretariatet lod ved overværelse af to vidner.</p>
§ 10 - udgår	Repræsentantskabets møde starter med valg af ordstyrer og referent.	

§ 11 - udgår	Mødedeltagerne opdeles i valggrupper, som afspejler de interesseområder deltagerne repræsenterer. Det afgående lokaludvalg har i samarbejde med sekretariatet udarbejdet forslag til valggruppernes sammensætning på baggrund af tilmeldingerne til opstillingsmødet. Placeringen i valggrupperne er vejledende for deltagerne. I den mødets begyndelse indskrives mødedeltagerne ved indskrivningsbordet, hvorefter de fordeles i valggrupperne.	
§ 12 - udgår	Opstillingsmødet består af to afstemninger. 1. Interesseområder: Der stemmes først om, hvilke interesseområder, der skal være repræsenteret i lokaludvalget, samt hvor mange pladser de enkelte områder skal have i lokaludvalget. Det afgående lokaludvalg kan fremlægge et forslag til fordeling af pladser på områder og i antal. Det er opstillingsmødet, der beslutter hvilke områder, der stemmes om. 2. Personer: Der stemmes dernæst om, hvilke foreningsrepræsentanter der sk	
§ 13 - udgår	Opstillingsmødet træffer ved almindeligt stemmeflertal den endelige beslutning om, hvilke interesseområder, der skal repræsenteres i lokaludvalget, samt den antalsmæssige fordeling af pladser på områder. jf. § 24, stk. 1 i lov om kommuners styrelse. Det er kun de tilmeldte repræsentanter for foreninger, der kan stemme. Der kan ikke stemmes ved fuldmagt.	
§ 14 - udgår	Ved udpegning af medlemmer til lokaludvalget, afklarer valggrupperne, om der er fredsvalg eller om udpegningen af medlemmer på det pågældende område skal til skriftlig afstemning blandt alle opstillingsmødets deltagere. Ved fredsvalg ved det enkelte bord er resultatet endeligt.	
§ 15 - udgår	Det er tilladt at lade sig repræsentere og opstille til valg til lokaludvalget ved fuldmagt. Fuldmagter afleveres senest ved opstillingsmødets begyndelse.	

§ 16 - udgår	Der skal vælges 2 suppleanter for hvert medlem af lokaludvalget. Suppleanter vælges på en af følgende tre måder: 1. I tilfælde af kampvalg om en plads til lokaludvalget i en valggruppe, tilbydes den foreningsrepræsentant, der fik næstflest stemmer at blive førstesuppleant, og den person, der fik tredjeflest stemmer tilbydes at blive anden suppleant. 2. I tilfælde af fredsvalg til en plads i lokaludvalget i en valggruppe, er det op til de foreninger, der er repræsenteret i selve valggruppen på opstillingsmødet at fordele suppleantposterne mellem sig. 3. Hvis suppleantposterne ikke besættes som beskrevet ovenfor, pålægges de medlemmer, der indstilles til lokaludvalget, at indstille 2 suppleanter. Navn og adresse på suppleanter skal være lokaludvalgssekretariatet i hænde senest fire dage efter opstillingsmødets afholdelse.	
	Godkendelse af lokaludvalgene	
§ 17 - ny § 12	Borgerrepræsentationen vælger efter indstilling i overensstemmelse med § 6 i regulativ for lokaludvalg så mange medlemmer af hvert lokaludvalg samt en 1. og en 2. suppleant for hvert medlem, at det samlede medlemsantal bliver 23, jf. lov om kommunernes styrelse § 65d, stk. 1, 2. pkt. Lokaludvalget træder sammen og konstituerer sig efter Borgerrepræsentationen godkendelse.	Borgerrepræsentationen vælger efter indstilling i overensstemmelse med § 6 i Regulativ for Lokaludvalg, så mange medlemmer af hvert lokaludvalg, at det samlede medlemstal bliver 23 jf. lov om kommunernes styrelse § 65d, stk. 1, 2. pkt. Derudover vælges efter indstilling én samlet suppleantliste for foreningsrepræsentanterne. Lokaludvalget træder sammen og konstituerer sig efter Borgerrepræsentationen godkendelse.
- udgår	Vejledende model for fordeling af områder	
	Opstillingsmødet vælger selv sin fordeling og kan eksempelvis bruge følgende vejledende model til fordeling jf. regulativ for lokaludvalg § 6, stk.2: 2 repræsentanter fra frivillige organisationer, som laver frivilligt socialt arbejde. 2 repræsentanter fra brugerbestyrelser på skoleområdet. 2 repræsentanter fra brugerbestyrelser på idrætsområdet. 2 repræsentanter fra ældrerådene/brugerbestyrelser på ældreområdet. 2 repræsentanter fra brugerbestyrelser på daginstitutionsområdet. 2	

	repræsentanter fra brugerbestyrelse i fritids- og ungdomsklubber. 2 repræsentanter fra de almene boligforeninger i bydelen. 2 repræsentanter fra grundejerforeninger i bydelen 2 repræsentanter fra den lokale handelsstandsforening. 2 repræsentanter fra lokale flygtninge- og indvandrerforeninger.	
§ 18 - ny § 13	Disse retningslinjer træder i kraft umiddelbart efter vedtagelse i Borgerrepræsentationen og med virkning for afholdelse af opstillingsmøder efter reglernes ikrafttræden. Vedtaget af Borgerrepræsentationen den 15. juni 2011.	Disse retningslinjer træder i kraft umiddelbart efter vedtagelse i Borgerrepræsentationen og med virkning for afholdelse af valg til lokaludvalg efter reglernes ikrafttræden. Vedtaget af Borgerrepræsentationen den xx.xx.2021 .

Indholdsfortegnelse

københavnerinddragelsen. De mange input blev kondenseret i følgende 11 gennemgående hovedpointer:

-

Borgerrepræsentationen ifm. behandlingen af indstilling om tilpasning af lokaludvalg. Formålet lyder:

"Københavns Kommune er i dialog og samarbejder med københavnerne om driften og udviklin-

Det er langt fra altid, at lokaludvalgene kan dokumentere den københavnerinddragelse, der har fundet sted. Med dokumentation af den mangfoldige københavnerinddragelse menes, jf. kommissoriet, at lokaludvalgene skal redegøre for de synspunkter og forudgående proces, som lokalt har fundet sted, forud for lokaludvalgenes udtalelser overfor det politiske niveau. Sekretariatene vurderer, at mangfoldigheden i københavnerinddragelsen kan dokumenteres i 25% af de inddragelsesaktiviteter der foregår ifm. høringssvar, i 33% af de aktiviteter der foregår ifm. bydelsplanarbejdet, i 38% af de aktiviteter der foregår ifm. forvaltningernes tidlige inddragelse af lokaludvalg og i 50% af de aktiviteter der foregår ifm. lokaludvalgenes egne projekter.

Det er forvaltningens vurdering, at disse tal har en direkte sammenhæng med oplevelsen i det politisk-administrative niveau af, at det ofte er uklart, hvorvidt input fra lokaludvalgene bygger på en mangfoldighed af relevante stemmer fra bydelen, på 23 medlemmer eller et formandskab i lokaludvalget. Det er derfor nødvendigt for værdien og anvendeligheden af lokaludvalgenes arbejde, at københavnerinddragelse synliggøres bedre. Lokaludvalgenes input skal kunne anvendes med visshed om, hvilke og hvor mange københavnere, der står bag. En bedre dokumentation af københavnerinddragelsen er endvidere relevant for reelt at kunne vægte lokaludvalgenes input ift. input fra øvrige udvalg, råd, brugerbestyrelser m.fl., som Københavns Kommune også er forpligtet til at lytte til.

1.2 Om samarbejdet med forvaltningerne

På baggrund af spørgeskemaundersøgelsen er det forvaltningens vurdering, at lokaludvalgene og lokaludvalgssekretariatene bruger en stor andel af de forhåndenværende ressourcer på sager og besvarelser af høringer fra forvaltningerne. Det er samtidig lokaludvalgssekretariaternes vurdering, at de bruger uforholdsmæssig megen tid på at banke døre ind til forvaltningerne for kontakt, sagsoplysninger, løbende ad hoc forventningsafstemning og brandslukninger omkring inddragelse og samarbejde om sager af lokal betydning. Det er derfor forvaltningens vurdering, at der er behov for, at lokaludvalgssekretariaternes samarbejde og kontakt til forvaltningerne formaliseres og forventningsafstemmes langt bedre end tilfældet er i dag. En forventet effekt vurderes at være, at københavnere dermed vil opleve en tidligere, tydeligere og mere sammenhængende dialog og feedback fra kommunen, som de har efterspurgt ifm. den københavnerinddragelse (MFK), som Økonomiforvaltningen forestod i 2018-19.

Lokaludvalgene har en høj svarprocent på 90% af alle de høringer de modtager. Dette skal vejes op mod, at 16% af lokalvalgenes høringssvar vurderes at være til høringer, der ikke har nogen særlig betydning for bydelen, og at det er sekretariaternes oplevelse, at det i gennemsnit kun er pointer i 27% af lokaludvalgenes høringssvar, der tages højde for i den videre politiske beslutningsproces. Samtidig er graden af københavnerinddragelse i forbindelse med afgivelsen af høringssvar vurderet til 20% og dermed langt mindre, end der er lagt op til i kommissoriet for lokaludvalg. Det kan skyldes flere årsager, som lokaludvalgene ikke nødvendigvis er herre over - såsom korte svarfrister fra forvaltningernes side, at høringsmaterialet er vanskeligt/meget teknisk at kommunikere til københavnere eller at lokaludvalget ikke kan prioritere ressourcer til københavnerinddragelse på det pågældende tidspunkt.

Hvis lokaludvalgene skal arbejde mere proaktivt og københavnerrettet i bydelene, er det nødvendigt at justere indsatsen ift. det arbejde, der foregår i lyset af arbejdet på Rådhuset. Det er forvaltningens vurdering, at arbejdet med høringer i nogle tilfælde kan nedprioriteres, og i andre tilfælde, hvor de har særlig betydning for bydelen, skal sikres en mere smidig og optimal proces ved at styrke samarbejdet med forvaltningerne. Dette kan frigive ressourcer til at vægte arbejdet med københavnere om udarbejdelse og udmøntning af bydelsplanens temaer og projekter. Men også i højere grad til at understøtte og integrere det lokale engagement i lokaludvalgenes arbejde samt dokumentere og synliggøre københavnernes stemme i lokaludvalgenes udtalelser.

1.3 Lokaludvalgssekretariaterne

Der er en stor variation mellem lokaludvalgene ift. de opgaver og roller lokaludvalgssekretariaterne varetager, og der er et behov for at få tydeliggjort kompetencer og ansvarsområder mellem lokaludvalg og sekretariater i kommissoriet. I nogle lokaludvalg er det f.eks. primært lokaludvalgene, der planlægger københavnerinddragelsen, mens det i andre er sekretariaterne. I nogle sekretariater bruges der megen tid på at betjene formanden eller formandskabet og i andre ikke. Variationen gælder også ift. forventninger om hvem, der varetager dialogen med forvaltningerne, og hvor meget lokaludvalgenes arbejdsgrupper sekretariatsbetjenes. Der skal være plads til, at opgaverne kan variere mellem sekretariaterne afhængig af, hvad der er væsentlig at arbejde med i de enkelte bydele, og ift. de enkelte lokaludvalgs styrker og svagheder. Men det skal tydeliggøres, at sekretariaternes rolle er at sagsforberede lokaludvalgenes arbejde. Det gælder ift. indstillinger og tilrettelæggelse af københavnerinddragelse, såvel som at føre regnskab, puljestatistik o.lign. forvaltningsmæssige opgaver.

ikke at have særlig betydning for bydelen, eller hvis sagen/høringen f.eks. er fremsendt med for kort svarfrist. Fristen skal vurderes ift. om lokaludvalgenes kan opnå den københavnerinddragelse, der vurderes at være nødvendig i den pågældende sag, for at kunne kvalificere lokaludvalgets udtalelse.

forvaltningers reelle mængde af sager, der er af særlig betydning for de enkelte bydele og vurderes at kræve eller have gavn af københavnerinddragelse - og således ikke kun er et udtryk for, at der f.eks. er stort potentiale for mere samarbejde med lokaludvalgene.

Det har ikke været muligt at afgøre inden for denne dataindsamling, hvorvidt forvaltningernes respektive andele af de samlede sager med tidlig inddragelse af lokaludvalg, modsvarer de sager, der reelt kræver forvaltningernes tidlige inddragelse af lokaludvalg. Men det er et opmærksomhedspunkt, som Økonomiforvaltningen vil drøfte med forvaltningerne ifm. dialogfasen. Det giver samtidig anledning til, at lokaludvalgene selv er ekstra opmærksomme på at undersøge og dokumentere ifm. udarbejdelse af bydelsplanen, hvilke fagområder, der er særligt vigtige for bydelen.

Et afsluttende opmærksomhedspunkt er, at der etableres et samarbejde og aftaler om, hvordan kommunens og lokaludvalgenes 11 borgerpaneler kan spille bedre sammen, herunder hvordan metodiske kvalifikationer og fagligheden omkring de undersøgelser, der sendes ud kan udbredes og styrkes. Behovet herfor viste sig bl.a. i pointer fra inddragelsen af forvaltninger og lokaludvalgssekretariater ifm. kommunens københavnerinddragelse (MFK) 2018-19 ift. at opnå en styrket københavnerinddragelse.

2.1.2 Høringer

Lokaludvalgssekretariaterne har en oplevelse af, at lokaludvalgene ofte bliver involveret alt for sent i høringer med særlig betydning for bydelen, som underbygges af resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen. Således har lokaludvalgene haft under 2 ugers frist for besvarelse i 11% af de høringer de har modtaget med særlig betydning for bydelen, og 2-4 ugers svarfrist i 25% af disse høringer. Lokaludvalgene kan, afhængig af emnet, i nogle tilfælde svare med forholdsvis kort frist. Det kan f.eks. ske, hvis det enkelte lokaludvalg vurderer, at det kan svare på basis af tidligere inddragelse og vidensindsamling. Men hvis der skal ske en ny reel københavnerinddragelse og tilrettelæggelse heraf, er vurderingen, at der er brug for min. 8 ugers svarfrist. Hvis der tillige forventes inddragelse af særligt svære målgrupper, der forudsætter opsøgende, stedbaserede indsatser, er det som udgangspunkt nødvendigt med 12 ugers svarfrist. Lokaludvalgssekretariaterne peger på, at det er vigtigt at få etableret en fælles forventningsafstemning og vurdering af omfanget af københavnerinddragelsen ift. den tidsfrist, der er givet.

Lokaludvalgene har sammenlagt modtaget 638 høringer i perioden for spørgeskemaundersøgelsen. Det er 53 høringer per lokaludvalg eller 2,5 høring per lokaludvalg per måned. Høringerne fordeles sig på: 58% fra TMF, 15% fra KFF, 14% fra ØKF, 4% fra hhv. BUF, SOF og SUF og 2% fra BIF. 137 eller 21% af de samlede høringer, lokaludvalgene modtager, vurderes ikke at have en særlig betydning for bydelen.

For høringer med særlig betydning for bydelen byttes kun en smule rundt på forvaltningernes andel af høringerne. Høringer fra TMF udgør fortsat hovedparten med: 61%, mens de øvrige forvaltninger udgør: ØKF: 16%, KFF: 14%, BUF: 4%, SUF: 3%, BIF: 1% og SOF: 0,8%.

Lokaludvalgene afgiver høringssvar til 90% af alle de høringer de modtager. Af de 137 høringer lokaludvalgene modtager uden særlig betydning for bydelen, svarende til 21% af alle modtagne høringer, svarer lokaludvalgene på 92 eller 67%. Disse høringssvar udgør 16% af lokaludvalgenes samlede høringssvar. Det vurderes desuden, at 44% af lokaludvalgenes høringssvar er til bydækkende høringer.

I gennemsnit er det lokaludvalgssekretariaternes oplevelse, at forvaltningerne tager højde for pointer i 27% af alle lokaludvalgenes høringssvar. I to lokaludvalgssekretariater er der en helt ekstraordinær vurdering på 100%. Trækkes disse to vurderinger ud af gennemsnitsberegningen, er oplevelsen på tværs af 10 lokaludvalgssekretariater, at forvaltningerne i 12% af høringssvarene tager højde for lokaludvalgenes pointer.

I tilfælde af manglende samarbejde og feedback på lokaludvalgenes input samt høringssvar eller sen inddragelse af lokaludvalg i sager med særlig betydning for bydelen, er der risiko for, at

lokaludvalgene kan miste legitimiteten og tilliden hos københavnernes, som talerør og bindeled for kommunen. Samtidig mister forvaltningerne muligheden for at indtænke lokaludvalgenes viden om lokale muligheder, overlappende indsatser, behov, ønsker og målgrupper i bydelen. Det er en viden, som kan være med til at nedskalere konfliktniveauer, styrke københavnernes tilfredshed med københavnerinddragelsen i kommunen, kvalificere inddragelsesprocesser og skabe et bedre og mere langtidssikret output.

Hvad angår dialogen og kontakten til Borgerrepræsentationens medlemmer, vurderes det i spørgeskemaundersøgelsen, at lokaludvalgene i gennemsnit har været i dialog med 32 forskellige medlemmer. I nogle bydele er det vurderet til 5 og i andre 55 forskellige medlemmer. I gennemsnit vurderes det, at medlemmer af Borgerrepræsentationen har været på besøg 11 gange i hver bydel. Forvaltningen vurderer således at være en jævnlig kontakt og dialog mellem lokaludvalgene og medlemmer af Borgerrepræsentationen, foruden det samarbejde og den kontakt der foregår mellem de politisk udpegede repræsentanter i lokaludvalgene og partierne på Rådhuset.

2.1.3 Københavnerinddragelsen

Ud af 98 sager, hvor lokaludvalgene blev tidligt inddraget af forvaltninger, og som ikke var fortrolige, forestod lokaludvalgene en inddragelse af københavnernes i 63 sager eller i 64% af tilfældene. I de 63 sager deltog samlet ca. 23.300 eller et gennemsnit på 370 københavnere per sag. I 48, eller 76%, af sagerne med københavnerinddragelse, blev der arbejdet for at sikre mangfoldighed i inddragelsen vha. forskellige metoder, såsom f.eks. gademøder, sociale medier, borgpaneler, borgermøder, workshop, dialog med relevante interessenter, husstandsomdelte invitationer og byvandring.

I 113 eller 20% af de samlede 573 høringssvar lokaludvalgene har afgivet, forestod lokaludvalgene en københavnerinddragelse. I alt deltog ca. 39.171 københavnere eller gennemsnitlig 347 i de høringssvar, hvor der indgik københavnerinddragelse. I alle sager arbejdede lokaludvalgene for at sikre en mangfoldighed i inddragelsen.

Lokalvalgssekretariatene har generelt stor viden om brug af forskellige metoder, og hvad der virker, men arbejder i langt de fleste tilfælde ikke med at dokumentere mangfoldigheden. Der findes således dokumentation for mangfoldigheden i 25% af de høringer, der er lavet inddragelse omkring. I sager med tidlig inddragelse er tallet lidt højere. Her har lokalvalgssekretariatene data i 18 tilfælde, eller i 38% af de 48 sager, der var københavnerinddragelse, der kan beskrive mangfoldigheden.

I nogle tilfælde er der ikke en opmærksomhed på at dokumentere og synliggøre københavnerinddragelsen, f.eks. indstillinger og høringssvar, overfor det politisk-administrative niveau på rådhuset. I andre tilfælde er der mere fokus på synliggørelsen overfor københavnernes via f.eks. sociale medier eller der kan være foretaget et mere eller mindre bevidst valg om f.eks. at prioritere tiden til borgerkontakten i stedet for.

- Forvaltningerne forpligtes til i tvivlstilfælde, ift. om en sag er af særlig betydning for en bydel, at rådføre sig med lokaludvalgene om, hvorvidt en sag er af særlig betydning for bydelen.
- Lokaludvalgene skærer ned på antallet af høringssvar. Bydækkende høringer, høringer uden særlig betydning for bydelen, høringer der modtages for sent eller meget snævre/tekniske høringer nedprioriteres. Et tættere og tidligere samarbejde med forvaltningerne skal gøre det lettere for lokaludvalgene at vurdere, hvilke høringer lokaludvalgene reelt har mulighed for at påvirke og kvalificere, så arbejdet med høringssvar står mål med effekten.
- Graden af københavnerinddragelse i forbindelse med afgivelsen af høringssvar øges fra de nuværende 20%, som er langt mindre, end der har været lagt op til i kommissoriet for lokaludvalg, i takt med, at lokaludvalgene foretager en større prioritering og nedjustering i antallet af høringssvar.
- Lokaludvalgene tydeliggør i sine høringssvar eller i andre udtalelser til forvaltningerne, f.eks. vha. en faktaboks, hvad lokaludvalgenes svar bygger på ift. relevante data om bydelen og input fra københavnerne.
- Det pålægges lokaludvalg og forvaltninger at søge hinandens samarbejde ift. at afprøve nye eller særligt ressourcerkrevende inddragelsesmetoder, så snart det er muligt og lokalt relevant. Herunder også ifm. brug af eksterne eksperter/konsulenter. Københavnerne efterspørger, at Københavns Kommune afprøver nye og flere forskellige inddragelsesmetoder. Det kan f.eks. være borgersamlinger, borgerbudgettering, faglige københavner-talks eller digitale inddragelsesmetoder.
- Der udpeges kontaktpersoner i hver forvaltning, som er indgang for lokaludvalgssekretariatene til viden og kontakter i forvaltningen, som kan hjælpe med faglig kvalificering af lokaludvalgets arbejde med udarbejdelse og udmøntning af strategier, temaer, projekter mm. i henhold til bydelsplanen.
- Lokaludvalgssekretariatene forpligtes til at sende væsentlige lokale ændringer/oplysninger med relevans for de enkelte fagforvaltninger til forvaltningskontaktpersonen, som sikrer videreformidling eller kontakt til relevante afdelinger. Sekretariatene kan løbende guide forvaltningerne vedr. koblinger til og samarbejde med civilsamfundet i form af f.eks. frivillige foreninger og lokale netværk.

2.2 Arbejdet med egne projekter og opgaver

Lokaludvalget har også til opgave at arbejde aktivt med de temaer, der er væsentlige i den enkelte bydel og bringe lokale interesser og behov videre til Borgerrepræsentationen. Lokaludvalgene skal derfor være opsøgende og engagere et bredt udsnit af københavnere i bydelens daglige liv og udvikling. Det skal bl.a. foregå ifm. lokaludvalgenes tre konkret definerede opgaver: den lokale miljøopgave, udarbejdelse af bydelsplan og udmøntning af en årlig lokaludvalgspulje. I dette afsnit beskrives lokaludvalgenes arbejde med københavnerinddragelse gennem egne projekter, bydelsplanen, puljemidler og miljøopgaven.

2.2.1 Egne projekter

Lokaludvalgene har hver især arbejdet med mellem 19-96 egne projekter eller samlet set 524 egne projekter. Det er 44 i gennemsnit per lokaludvalg eller 2 projekter per måned per lokaludvalg. Det vurderes, at 49% heraf var initieret af lokaludvalgene selv, 22% var initieret af en høring eller henvendelser fra forvaltninger, 17% på baggrund af henvendelser fra samarbejdspartnere og 12% via borgerhenvendelser. Lokaludvalgenes projekter fordeler sig på forvaltningsområderne på følgende vis: TMF: 45%, KFF: 23%, ØKF: 11%, BUF: 8%, SOF: 4%, SUF: 4% og BIF: 3%.

Der er en stor overrepræsentation af projekter og samarbejde med TMF i lokaludvalgenes arbejde i bydelene ift. de øvrige forvaltninger. Dels har TMF etableret faste møde med lokaludvalgene, dels er der et naturligt samarbejde omkring miljøopgaven. Derudover udgør TMF's andel ift. de øvrige forvaltningers andel af fokusområderne i lokaludvalgenes arbejde: 45% i lokaludvalgenes egne projekter, 52% i bydelsplanerne, 54% i sager med tidlig inddragelse og 58% af høringerne til lokaludvalgene.

Det vurderes, at der indgik københavnerinddragelse i 80% af lokaludvalgenes egne projekter. Det er lokaludvalgssekretariaternes vurdering, at lokaludvalgene altid arbejder med mangfoldig deltagelse i projekter med københavnerinddragelse, men at dette kun kan dokumenteres i 50% af tilfældene. De tre mest anvendte metoder til københavnerinddragelsen er sociale medier (34%), dialogmøder med interessenter (19%) og borgermøder (15%). Herefter følger: gademøder (10%), de lokale borgerpaneler (6%), workshops (3%) og ikke mindst andre metoder (9%). Andre metoder kan være byvandring, brug af lokale nøgleaktører, arbejdsgrupper, lokale arrangementer/byfester, flyers, hjemmesider mm.

I alt anslås, at københavnerne har været aktive i over 4 mio. tilfælde (kommenteret, læst opslag, delt opslag eller likes) via lokaludvalgenes sociale medier, i ca. 44.500 tilfælde via de lokale borgerpanelundersøgelser og i godt 38.000 tilfælde via fysiske møder ifm. lokaludvalgenes arbejde med egne projekter.

2.2.2 Digitale og sociale medier

Forvaltningen vurderer på baggrund af spørgeskemaundersøgelsen, at lokaludvalgene er blevet langt mere synlige med årene - i høj grad som følge af brugen af sociale medier og lokale borgerpaneler.

Samlet set har de elleve lokaludvalg, der har borgerpaneler, lidt over 43.000 medlemmer. Der er en stor variation på mellem 980-9.000 medlemmer i de enkelte borgerpaneler. Det kan dels skyldes bydelens befolkningsstørrelse, hvor længe de enkelte borgerpaneler har eksisteret, og hvilken PR-indsats der har været foretaget. En samlet opgørelse over demografien hos medlemmerne er svær, da medlemmernes baggrundsdata i de enkelte paneler er sparsomme og varierer indbyrdes. Et kvalificeret bud er, på baggrund af de data der dog foreligger, at gennemsnitsalderen i borgerpanelerne er 47,43 år, og at der er 54,5% kvinder og 45,5% mænd. Der er et fravær af de unge, de socialt udsatte, de der ikke kan dansk eller ikke har de nødvendige digitale færdigheder. I nogle tilfælde vurderer sekretariatene også, at der er en underrepræsentation af visse byområder i de enkelte bydele.

Alle lokaludvalg benytter Facebook, og har samlet over 48.000 følgere - det er over halvdelen af kommunens 82.000 Facebook-følgere. Der er en stor variation på mellem 1.012-18.157 følgere fra lokaludvalg til lokaludvalg. Hovedparten, med undtagelse af to lokaludvalg, har under 4.000 følgere. 9 Lokaludvalg har en Instagram-profil med i alt knap 18.000 følgere. Igen er der en stor variation, hvor hovedparten, med undtagelse af de to samme lokaludvalg, som også har ekstra mange Facebook-følgere, har under 1.000 følgere.

2.2.3 Bydelsplaner

Lokaludvalgene har indtil nu leveret tre bydelsplaner, som har været mere eller mindre bundet op af et stramt koncept med sammenhæng til rammer og temaer i Kommuneplanen og Borgerrepræsentationens arbejde. Der er bred enig om, at det seneste, fleksible koncept, hvor der var plads til både lokale visioner og konkrete projekter/ønsker er et godt udgangspunkt for den kommende version 4.0.

Bydelsplanerne udarbejdes på nuværende tidspunkt med udgangen af lokaludvalgenes funktionsperiode og kommer således primært til at gælde for det efterfølgende lokaludvalg. Forvaltningen anbefaler, at bydelsplanen udarbejdes i begyndelsen af et nyt lokaludvalg for at styrke samarbejdet med københavnerne om bydelen tidligst muligt og skabe ejerskab bydelsplanen i de nye lokaludvalg. Bydelsplanen kan dermed også bruges som løftestang for et tidligt og tæt samarbejde mellem forvaltningerne og de nyetablerede lokaludvalg.

I de seneste bydelsplaner fra 2017 vurderer sekretariatene, at der samlet set er beskrevet 225 temaer eller projekter. De er fordelt på mellem 7-55 i de enkelte lokaludvalg. Heraf blev der arbejdet med 62% af dem i 2019. Det vurderes, at ca. 18% er gennemført. Lokaludvalgene har derudover arbejdet med 175 egne projekter, som ikke indgik i bydelsplanen.

I alt har over 27.000 københavnere været hørt eller involveret i udarbejdelsen af bydelsplanen, og der er arbejdet med at sikre en mangfoldig deltagelse, som kan dokumenteres i 1/3 af inddragelsesaktiviteterne. Der er en stor variation på deltagerantallet hos lokaludvalgene på mellem 175-8.696 københavnere.

Bydelsplanprojekterne fordeler sig på forvaltningsområderne, som følger: TMF: 52%, KFF: 12 %, ØKF: 12%, BUF: 11%, SOF: 5%, BIF og SUF: 4%. Igen er det TMF-området, der udgør en stor andel af lokaludvalgenes fokusområder i bydelene. Hvorvidt det skyldes et bevidst valg fra lokalvalgenes side, og er i overensstemmelse med de fagområder bydelen har mest behov for, at der arbejdes med, eller om det f.eks. er blevet sådan på baggrund af forvaltningens efterspørgsel og interesse i samarbejdet med lokaludvalg, kan der ikke konkluderes på ifm. denne dataindsamling. Men det er oplagt at have fokus på i lokaludvalgenes arbejde med bydelsplaner fremadrettet.

Et samlet estimeret forbrug af puljemidler til udarbejdelse af de seneste 12 bydelsplaner er på min. 740.000 kr. Der er en variation mellem de enkelte lokaludvalg på mellem 110-150.000 kr. I gennemsnit blev der desuden brugt min. 25 ugers fuldtidsarbejde på udarbejdelse af hver bydelsplan.

2.2.4 Puljemidler

Samlet set har lokaludvalgene modtaget 2.263 eksterne ansøgninger med et gennemsnit på 189 ansøgninger per lokaludvalg. Der er dog stor variation i lokaludvalgenes puljestørrelse og ansøgninger på mellem 51-499 ansøgninger. 12% af alle ansøgninger kom fra kommunale instanser.

Lokaludvalgene bevilgede 55% af det samlede ansøgte beløb, hvoraf 87% af det samlede bevilgede beløb blev brugt af ansøgerne. Da det varierer, hvilke kriterier lokaludvalgene opstiller for tildeling af puljemidler, er der også en vis variation i årsagerne til de afslag, der gives fra lokaludvalgenes side. De hyppigste og generelle årsager er dog, at aktiviteten: ikke var bydelsrettet, manglede lokal forankring/lokale samarbejdspartnere, manglede frivillighed og medfinansiering, målgruppen var for snæver, aktiviteten ikke var offentlig tilgængeligt, honorar for høje/urealistisk højt budget og at aktiviteten/ansøger har modtaget støtte før.

I lokaludvalgenes behandling af puljeansøgningerne var et eller flere medlemmer inhabile i 104 tilfælde. Der er et spænd i inhabiliteten fra lokaludvalg til lokaludvalg på mellem 1-16 tilfælde, og et gennemsnit på inhabilitet i 9 tilfælde ifm. behandling af puljeansøgninger pr. lokaludvalg i perioden for spørgeskemaundersøgelsen. Det svarer til, at der i gennemsnit på tværs af lokaludvalg var inhabile medlemmer i behandlingen af knap 5% af de 2.263 ansøgninger, der blev behandlet i den pågældende periode.

Det er en gennemgående vurdering i lokaludvalgssekretariatene, at puljemidlerne kommer alle grupper af borgere i bydelen til gode, og at de grupper, der ofte ikke selv søger, såsom udsatte, etniske minoriteter, ældre og unge, er målgrupper for de eksisterende ansøgers aktiviteter. De fleste lokaludvalgssekretariater laver en årlig statistik over brugen og fordelingen af puljemidlerne, men ikke alle. Puljestatistikken er et rigtig godt redskab til at kunne vurdere bredden i ansøgerfeltet, og hvorvidt der skal foretages særlige indsatser for at nå andre målgrupper.

Nogle lokaludvalg arbejder med opdeling af puljemidlerne i et eller få temapuljer, såsom julepulje, miljøpulje, quickpulje mm., men ingen lokaludvalg synes at benytte puljemidlerne mere strategisk ift. realisering af temaer og projekter i bydelsplanerne. Forvaltningen vurderer, at der kan være uforløste potentialer ift. at styrke samarbejdet med københavnere om realisering af aktuelle projekter under bydelsplanen ved at eksperimentere med mere fokuserede temapuljer.

Nogle sekretariater har løftet problematikken med, at puljemidler ikke må anvendes til mindre anlægsprojekter, idet dette særligt efterspørges fra københavnernes side. Forvaltningen anbefaler derfor, at der åbnes op for denne mulighed, eller at Borgerrepræsentationen evt. uddelegerer en ny

pulje til lokaludvalgenes varetagelse, som kan gå til mindre kommunale forbedringer i lokaludvalgsområderne, evt. via en form for borgerbudgettering.

2.2.5 Miljøopgaven

Det er forvaltningens vurdering, at lokaludvalgene arbejder bredt med udmøntning af miljøopgaven og tilfører den lokal og sammenhængende relevans i bydelene, hvad enten opgaven håndteres af lokaludvalgene selv eller via driftsstøtte til lokale Miljøpunkter. Under miljøopgaven arbejdes der primært med miljøspecifikke temaer såsom affald, forurening, naturoplevelser, -undervisning og -pleje, bæredygtighed og genbrug samt klima. Men der sker også koblinger med andre fagområder som f.eks. sundhedsfaglige eller sociale indsatser. I nogle lokaludvalg arbejdes der meget strategisk med opgaven – f.eks. omkring partikelforurening – og i andre med mere konkrete, borgernære projekter såsom undervisning i miljørigtig adfærd.

Miljøopgaven opleves generelt at være oplagt til københavnerinddragelse. Indsatser omkring miljø er ofte synligt for københavnerne, har ofte en positiv dagsorden og går på tværs af interesser og alder.

De seks lokaludvalg der varetager miljøopgaven selv, har foruden udgiften til en miljømedarbejder i hvert sekretariat (Vesterbro og Kgs. Enghave Lokaludvalg deler en medarbejder) bevilget i alt 756.656 kr. af puljemidlerne eller et gennemsnit per lokaludvalg på ca. 126.109 kr. til miljøprojekter i året 2019. For de seks lokaludvalg, der yder driftsstøtte til Miljøpunkter, er der, foruden driftsstøtten, bevilget yderligere i alt 3.128.939 eller et gennemsnit for de seks lokaludvalg på 521.490 kr. i året 2019. De lokaludvalg, der driftsstøtter Miljøpunkter, bevilger således en betydelig større andel – i alt 2.372.284 kr. mere – end de lokaludvalg, der varetager miljøopgaven selv.

Miljømedarbejderne i lokaludvalgene har sammenlagt arbejdet med 65 projekter. Det omhandler både kortvarige, afgrænsede projekter, såsom tryk af cykelfolder og naturvandring, og, i langt de fleste tilfælde, længerevarende eller vedvarende projekter såsom f.eks. drift af partnerskaber, bytestationer, årlig affaldssortering, FN's Verdensmål og udvikling af miljønetværk.

2.2.7 Flere københavnere i lokaludvalgets arbejde

Forvaltningen vurderer også, at der er et potentiale for at styrke det arbejde, der pågår med inddragelsen af københavnere, og at lokaludvalgenes løbende arbejde for bydelen i højere grad kan ske mere direkte med bydelen. I dag vurderes det, at lokaludvalgene i gennemsnit inddrager københavnere i 20% af høringssvarene, i 64% af de sager forvaltningerne foretager tidlig inddragelse af lokaludvalg, og i 80% af lokaludvalgenes egne projekter. Dels kan der ske en øget københavnereinddragelse – særligt ift. høringssvar - og dokumentation for københavnereinddragelsen, men der kan også sættes mere fokus på mere direkte københavnereinddragelse i lokaludvalgenes løbende arbejde for bydelen.

Nogle få lokaludvalg arbejder aktivt og mere systematisk med at rekruttere og fastholde københavnere i lokaludvalgenes arbejdsgrupper. Det er oplagt at arbejde mere med rekruttering og synlighed omkring muligheden for deltagelse i lokaludvalgenes arbejde, og dermed favne og integrere det lokale engagement i arbejdet i lokaludvalgenes arbejdsgrupper.

Rekrutteringen kan ske løbende, men med fordel særligt ifm. udarbejdelse af bydelsplanen og den københavnereinddragelse, der foregår der. I forbindelse med udarbejdelsen af den seneste bydelsplan vurderes det, at lokaludvalgenes har være i kontakt med over 27.000 københavnere. Det kan også ske via nogle af alle de henvendelser lokaludvalgene modtager fra borgere og brugere, og de møder der afholdes med det mere etablerede netværk og foreningsliv i bydelene.

Således vurderer lokaludvalgssekretariatene, at de samlet set har modtaget knap 7.000 borgerhenvendelser i den periode på 21 måneder, som spørgeskemaundersøgelsen dækker. Det svarer til ca. 30 henvendelser per lokaludvalg per måned. Henvendelserne drejer sig om alt fra behov for kontaktoplysninger til forskellige instanser, informationer om bydelen, hjælp fra lokaludvalget til at rejse en sag, information om kommunens arbejde og hjælp til puljeansøgninger. Derudover anslås det, at der samlet set har været afholdt 1.541 forskellige rådgivningsmøder på baggrund af henvendelser fra københavnere og 676 netværksmøder med bydelens mere organiserede foreninger, organisationer, bestyrelser, erhvervsliv mm. Nogle af alle disse mange henvendelser er således fra københavnere eller foreninger, som gerne vil arbejde mere aktivt for bydelen.

2.2.8 Understøttelse af det lokale københavnereengagement

Hvis idérige, engagerede københavnere skal tiltrækkes og berige arbejdet i lokaludvalgene via f.eks. arbejdsgrupperne, vurderes det at være vigtigt at smidiggøre råderummet, fleksibiliteten og mulighederne for at realisere det arbejde, der foregår i arbejdsgrupperne for bydelen. Dette kan bl.a. ske i kraft af, at lokaludvalgene, i samarbejde med bydelen, definerer klare, faktabaserede, overordnede rammer for lokaludvalgenes arbejde i bydelsplanen, så løbende projekter og indsatser så vidt muligt kan afholdes uden f.eks. at skulle besluttes på lokaludvalgsmøder. Motivationen kan endvidere bakkes op af tema-puljer, der afsættes til realisering af projekter under bydelsplanen. Sekretariatene kan også udarbejde skræddersyede forløb for lokaludvalgsmedlemmer, så de klædes godt på til mødeledelses- og værtssituationer og dermed oparbejder en praksis omkring løbende modtagelse og indføring af københavnere i lokaludvalgenes arbejde og arbejdsgrupper.

Lokaludvalgene arbejder på nuværende tidspunkt generelt ikke systematisk med at tilbyde hjælp og vejledning til mere proaktive, projektmagere, der ønsker at engagere sig eller tage initiativ til forskellige indsatser i bydelen. Der er informationer på lokaludvalgenes hjemmesider om, at man kan få rådgivning ifm. puljeansøgning, kontakte sekretariatet eller få foretræde for lokaludvalget og i enkelte tilfælde, at man kan vende en god idé med sekretariatet om byens udvikling.

Fra kommunens københavnereinddragelse 2018-19 (MFK) ved vi, at københavnere helst vil engagere sig i det nære og lokale, og at flere af de mere idérige københavnere savner en indgang for hjælp og vejledning ift. muligheder for samarbejde, støtte, regler og retningslinjer i kommunen, når de vil afsøge om, og hvordan de kan gennemføre en god idé. Lokaludvalgssekretariatene har det tværgående blik lokalt og kommunalt, og vil derfor være et oplagt sted for københavnerehenvendelser om en form for projektvejledning. Det er ukendt, hvor stort behovet for denne rådgivning er. I et tidligere rådgivningstilbud for hele byen: 'Projektværkstedet' i Kultur- og Fritidsforvaltningen, var

omfanget ca. 3-5 rådgivninger af én time om ugen. Projektværkstedet rådgav f.eks. om tilskudsmuligheder, adgang til lokaler eller om at bruge byens rum ift. ikke-kommercielle projekter.

drifter miljøopgaven via Miljøpunkterne, står mål med værdien for bydelen ift. de lokaludvalg, der selv varetager opgaven.

- Der etableres et samarbejde og aftaler om, hvordan kommunens og de elleve lokaludvalgs borgerpaneler kan spille bedre sammen. Herunder hvordan metodiske kvalifikationer og fagligheden omkring de undersøgelser, der sendes ud kan udbredes og styrkes. Behovet herfor viste sig i pointer fra inddragelsen af forvaltninger og lokaludvalgssekretariater ifm. kommunens københavnerinddragelse (MFK) 2018-19 ift. at opnå en styrket københavnerinddragelse.

stemmeberettigede på opstillingsmøderne var der mellem 20-62 og et gennemsnit på 33 stemmeberettigede per opstillingsmøde. Gennemsnitsalderen for de foreningsvalgte repræsentanter varierede i de enkelte lokaludvalg fra 33-66 år. Gennemsnitsalderen på tværs af lokaludvalg var på 52 år. Kønsfordelingen for de samlede lokaludvalg efter valget i 2018 var: 62% mænd og 38% kvinder. For de foreningsvalgte alene er kønsfordelingen for mænd: 59% og for kvinder: 41%. Kønsfordelingen blandt de politiske repræsentanter trækker den samlede andel af mænd yderligere op, med en fordeling af mænd på: 67% og kvinder: 33%. 20 foreningsrepræsentanter fordelt på 11 lokaludvalg bor uden for bydelen. Det svarer til 12% af de samlede foreningsrepræsentanter i lokaludvalgene.

Som beskrevet, er det ikke målet, at lokaludvalgene er repræsentative for bydelen i sig selv, men at lokaludvalgene arbejder med at repræsentere københavnernes behov og ønsker til bydelen. Der er fordele og ulemper ved den nuværende konstruktion af 1/3 politiske medlemmer og 2/3 medlemmer fra foreningslivet. De politiske medlemmer kan være med til at videndele og skabe synergi mellem arbejdet i Borgerrepræsentationen og lokaludvalgene. Det er dog ikke altid oplevelsen, at de politiske medlemmer er klædt på til dette og benytter muligheden. Partierne på rådhuset og lokaludvalgssekretariatene kan derfor med fordel tænke i, at introducere og guide de nyudpegede politiske medlemmer mere systematisk i, hvordan rollen som politisk medlem i lokaludvalg kan bestrides til fordel for samarbejdet mellem Borgerrepræsentationen og lokaludvalgene og arbejdet i lokaludvalgene.

Der er dog ikke tvivl om, at den nuværende model for medlemssammensætning i lokaludvalg udelukker de lokale ildsjæle og netværksaktører, som ikke er eller ønsker at melde sig ind i en forening for at stille op til valg til lokaludvalg. Det kan således overvejes, hvorvidt der skal åbnes op for mere direkte valgt til lokaludvalg for de pladser, der ikke besættes af politiske repræsentanter. Der kunne i så fald arbejdes med digitale eller fysiske afstemninger fra borgerne i bydelene på baggrund af en digital kandidatliste, hvor kandidaterne fortæller om sig selv og deres bevæggrund for at stille op. Alternativt kan der arbejdes mere med, at få ildsjæle og netværksaktørers arbejde i bydelen integreret eller tilknyttet lokalvalgenes arbejdsgrupper.

3.3 Lokaludvalgsmedlemmernes engagement

Det er vigtigt at værne om, understøtte og fastholde lokaludvalgsmedlemmernes engagement og motivation for arbejdet i lokaludvalgene.

I en optælling af lokaludvalgsmedlemmernes fravær i den periode, som spørgeskemaundersøgelsen dækker, viser det sig, at lokaludvalgene i gennemsnit havde 28 % fravær eller 6,5 fraværende medlemmer pr. lokaludvalgsmøde. På tværs af alle 12 Lokaludvalg, havde de politiske medlemmer en fraværsprocent på 25%, mens foreningsrepræsentanterne havde en fraværsprocent på 31%. Begge tal har taget højde for den andel hhv. de politiske medlemmer og foreningsrepræsentanternes udgør af det samlede lokaludvalg. I gennemsnit havde 10,5 medlemmer på tværs af alle lokaludvalg mere end 25% fravær. I gennemsnit meldte 80% af de fraværende medlemmer afbud inden lokaludvalgsmøderne. Tallene fortæller udelukkende noget om medlemmernes grad af deltagelse og fravær på lokaludvalgsmøderne, og ikke hvorvidt medlemmernes fravær blev erstattet af suppleanter.

I et øjebliksbillede over vakante pladser i lokaludvalgene i marts 2020, er der på foreningsrepræsentanternes pladser samlet set 5 vakante pladser, mens der for de politiske repræsentanter er 12 pladser. Af de 12 vakante politiske pladser var 6 pladser til Dansk Folkeparti, 5 pladser til Liberal Alliance og 1 plads til Venstre.

Fraværstatistikken viser, at der er en del afbud fra lokaludvalgsmedlemmerne til lokaludvalgsmøderne. Det har ikke været muligt at give et samlet billede af medlemmernes årsager til fravær, men det er oplagt, at fortsætte en dialog med lokaludvalgene om årsager og ikke mindst motivationen for at deltage i lokaludvalgsarbejdet. Medlemmerne gør et stort frivilligt arbejde for bydelene. Det er vigtigt, at de kan arbejde fleksibelt og i et gensidigt tidligt samarbejde med københavnere og forvaltningerne om kvalificering og realisering af de temaer og projekter, de og bydelen brænder for.

afgrænsninger, som tidligere administrative inddelinger, er væsentligt for kontinuiteten i statistiske opgørelser, prognoser og planlægning, og tilgodeser hensynet til bl.a. byens befolkningstal og fysiske struktur samt planmæssige overvejelser - f.eks. om boligforhold og beboersammensætningen. Det er Borgerrepræsentation, der vedtager ændringer i distriktsinddelingen, som sker på baggrund af brede analyser og interne høringer. Formålet med bydelsinddeling, har også historisk været at bygge en effektiv og bæredygtig borgerbetjening og indgang til Rådhuset uanset forvaltning. Forvaltningerne har undervejs indrettet og planlagt services og betjening med hensyn til de eksisterende afgrænsninger. Endvidere udarbejdes Kommuneplanen i overensstemmelse med bydelsinddeling.

Men da der med dette oplæg lægges op til, at lokaludvalgene fremover skal centrere deres arbejde om udarbejdelse og realisering af en bydelsplan, og det forventes, at den bygger på faktuelle data om lokaludvalgsområdet, vil det kvalificere lokaludvalgenes arbejde væsentligt, hvis de alle er i stand til at trække data på deres lokaludvalgsområder. Herunder så vidt muligt ned på forskellige byområder i lokaludvalgsområderne.

lokaludvalg. Den decentrale placering af små sekretariater har endvidere skabt en række udfordringer personalemæssigt med sårbarhed ifm. sygdom, barsler mm. og ift. at dække et bredt kompetencefelt inden for: jura, økonomi, puljeadministration, kommunikation samt netværks- og borgeraktiviteter. Ud fra en gennemsnitlig vurdering af, hvordan tidsforbruget fordeler sig på de forskellige opgaver i alle sekretariaterne, vurderer sekretariaterne, at 30% bruges på udvalgs-, arbejdsgruppe- og dagsordenbetjening, 19% på puljeadministration og regnskab, 19% på planlægning og afholdelse af københavnerinddragelse, 14% på kommunikation og PR, 9% på borgerhenvendelser og de sidste 9% på div. øvrige opgaver såsom interne og eksterne møder, uddannelse og generel administration.

Sekretariaterne har etableret 6 internt, tværgående netværk mhp. erfarings- og vidensudveksling inden for områderne: puljemidler, kommunikation, borgerpaneler, miljø, borgerinddragelse og byudvikling. De mødes i gennemsnit 2 gange årligt. Dette opvejer til en vis grad udfordringerne med faglige fællesskaber. Flere steder nævnes dog, at der savnes ressourcer til planlægning og opfølgning på møderne, så der kan høstes et større udbytte af netværksmøderne og ske en bedre forankring af nyttig viden på tværs. De skitserede udfordringer er særligt til stede i de to sekretariater, der hver betjener to lokaludvalg i de to bydele: Vesterbro/Kgs. Enghave og Indre By/Christianshavn.

På baggrund af ovenstående, er det forvaltningens anbefaling, at lokaludvalgssekretariaternes placering forbliver lokalt forankret, og at det ved enhver given mulighed tilstræbes, at sekretariaterne placeres i kontorfællesskaber med flest mulige andre relevante lokale aktører. En yderligere styrkelse af lokaludvalgene kunne ske ved at tildele alle lokaludvalg deres eget sekretariat. Det kunne reducere sårbarheden hos sekretariatsmedarbejderne og sikre en mere lige betjening af alle lokaludvalg.

Det kan desuden undersøges om de centrale midler, der er afsat i forvaltningen til understøttelse af lokaludvalgenes arbejde, kan prioriteres anderledes ift. at understøtte sekretariaternes behov for rådgivning inden for det juridiske, regnskab- og budgetmæssige område. Forvaltningen kan endvidere understøtte arbejdet med københavnerinddragelse ved at udbyde årlige kursusforløb om københavnerinddragelse i kommunens kompetencekatalog.

Samlet set vurderer forvaltningen, at det tidsforbrug, som i dag bruges på ensartede opgaver i sekretariaterne og på u hensigtsmæssige arbejdsgange i samarbejdet med forvaltningerne, kan optimeres og i højere grad allokteres til en understøttelse af det lokale engagement og endnu bedre københavnerinddragelse.

- De to delesekreterariater kan opdeles i fire, så alle lokaludvalg har hvert deres sekretariat. Dette for at opnå lige betjening af alle lokaludvalg og en sårbarhedsreduktion i medarbejderstaben. De fire sekretariater tildeles ressourcer efter normalnormeringen i de øvrige sekretariater. Det vil betyde en samlet opnormering af lokaludvalgssekretariaterne, som er uden for den eksisterende økonomiske ramme.
- Der udarbejdes efterspørgselsdrevene vejledninger til lokaludvalgssekretariaterne ift. udvalgsbetjening, afstemninger, protokolføring mm. samt på særlige spidskompetenceområder.
- Det skal vurderes, om lokaludvalgssekretariaternes tid og ressourcer brugt på udarbejdelse af den analoge lokaludvalgsdagsorden kan reduceres til fordel for en digitalisering heraf. Det er en forudsætning, at der kan findes en finansieringsmodel for de nødvendige etablerings- og driftsudgifter.
- Lokaludvalgssekretariaternes løbende kobling til arbejdet på rådhuset og det øvrige BR-sek. er vigtig for alle sekretariatsmedarbejdere, hvorfor jævnlige fællesmøder om aktuelle emner er vigtige at fastholde.

	(ØKF)					
Amager Vest	Vejlands-kvarteret (TMF)					
Christianshavn	Kulturfaciliteter på Papirøen (KFF)					
Indre By	Pleje- og udviklingsplan for Ørsteds-parken (TMF)					
Kgs. Eng-have	Stranden i Valbyparken (TMF)	Byudvikling Bådehavns-gade Vest og Øst (Stejepladsen) (ØKF)				
Valby	Kulbanepar-ken (TMF)					
Vanløse	Spildevands-plan 2018 (TMF)	Trygheds-vandring 2019 (ØKF)	Bynet 2019 (ØKF)	Information om vejar-bejde på Jernbane Allé (TMF)	Kulturkom-passet (KFF)	Hjørneste-nen II (TMF)

Det er Økonomiforvaltningen, der har vurderet, hvilke forvaltninger de enkelte sager hører under, for at skabe et overblik over omfanget af sager fra de forskellige forvaltninger. Forvaltningernes navne er forkortet i parenteserne og referer til:

BIF: Beskæftigelses- og integrationsforvaltningen

BUF: Børne- og ungdomsforvaltningen

KFF: Kultur- og fritidsforvaltningen

SOF: Socialforvaltningen

SUF: Sundheds- og omsorgsforvaltningen

TMF: Teknik- og miljøforvaltningen

ØKF: Økonomiforvaltningen

SUF		4	3%
BIF		0	0%

Ovenstående figur viser, at det er lokaludvalgssekretariaternes oplevelse, at forvaltningerne tager højde for pointer i 27% af alle lokaludvalgenes høringssvar. I to lokaludvalgssekretariater er der en langt højere vurdering end i de øvrige sekretariater på 100%. Trækkes disse to vurderinger ud af gennemsnitsberegningen, er oplevelsen på tværs af 10 lokaludvalgssekretariater, at forvaltningerne i 12% (121/10) af høringssvarene tager højde for lokaludvalgenes pointer.

Hvilke projekter/emner gik disse "ekstra" puljemidler til?

<p>Brønshøj- Husum</p>	<p><u>Overordnet om puljen:</u> Brønshøj-Husum Lokaludvalg beslutter årligt en fordeling af de udlagte puljemidler fra Borgerrepræsentationen til selvstændig varetagelse. Her øremærkes en andel (54% i 2018 og 52% i 2019) til eksterne ansøgere i en pulje – Bydelspuljen. Fra marts 2018 til december 2019 har der været 12 ansøgningsfrister til henholdsvis 2018- og 2019- puljemidler (ansøgninger til 2020-puljemidler behandlet i slutningen af 2019 er IKKE taget med her). Ansøgningerne bliver endeligt behandlet ca. en måned efter puljefristen på et lokaludvalgsmøde.</p> <p>Forbehandling: Sekretariatet modtager ansøgningerne til Bydelspuljen på mail fællespostkassen. Sekretariatet forbehandler ansøgningerne:</p> <p>tjekker at ansøgningerne indeholder de nødvendige oplysninger til lokaludvalgets behandling og at budgettet giver mening,</p> <p>skriver et resumé af hver ansøgning, som sendes med ansøgningen (tid, sted, indhold, målgruppe, samarbejdspartnere, annoncering samt budgetoverblik),</p> <p>sender de fulde ansøgninger med resuméer til fagudvalgene samt en fordeling af, hvilke fagområder ansøgningerne falder under og dermed hvilket fagudvalg, der skal behandle hvilke ansøgninger.</p> <p><u>Lokaludvalgets behandling af ansøgninger:</u> Fagudvalgene behandler på deres fagudvalgsmøder ansøgningerne ud fra lokaludvalgets puljestøttekriterier, ansøgningens indhold og budget etc. De laver en indstilling om støtte eller afslag til forretningsudvalget. På baggrund af fagudvalgenes behandling laver forretningsudvalget en indstilling til lokaludvalget. Denne kan være delt i løsning A eller løsning B, hvis flere fagudvalg har behandlet en ansøgning, og der ikke er enighed i forretningsudvalget. Der indstilles til støtte, delvis støtte eller afslag. Ved delvis støtte eller afslag skrives en saglig begrundelse herfor, ligesom pengene kan øremærkes til dele af budgettet. Derefter behandles ansøgningerne endeligt på det kommende lokaludvalgsmøde. Efter lokaludvalgsmødet sender sekretariatet et tilsagns- eller afslagsbrev til ansøger med betingelserne for puljestøtten eller begrundelsen for afslaget. Her angives en frist for indsendelse af evaluering og regnskab en måned efter, at projektet er afsluttet.</p> <p><u>Evaluerings og regnskab:</u> Ansøger sender evaluering og et endeligt regnskab til sekretariatet. Hvis fristen for indsendelse af evaluering overskrides, sender sekretariatet en rykker til ansøger med ny frist på 14 dage. Hvis ikke evalueringen modtages, bortfalder støtten. Sekretariatet sikrer, at projektet er gennemført i overensstemmelse med beskrivelsen i ansøgningen, og sammenholder det endelige regnskab med ansøgningens budget. Hvis der er afvigelser, bedes ansøger om at regnskabsforklare. Forudsat der er overensstemmelse mellem budget og regnskab, samt at evalueringen er i orden, udbetaler sekretariatet puljestøtten til ansøgeren. Sekretariatet laver stikprøvekontrol på 10% af ansøgningerne. Udvalgte ansøgere sender bilag for de poster, der indgår i deres regnskab. Sekretariatet kontrollerer, at bilagene stemmer overens med det indsendte regnskab. Projekterne er udvalgt, så de spreder sig over året og indenfor forskellige typer af projekter.</p>
----------------------------	---

Amager Vest	<p>Tjek om 1) skema, beskrivelse og budget er vedlagt og fyldestgørende 2) dato for afholdelse efter LU behandling 3) ansøgt beløb over/under 20.000kr</p> <p>Bekræftelsesmail til ansøger, med eventuelt opklarende spørgsmål (se ovenfor)</p> <p>Journalisering: e-doc og puljemark (excel)</p> <p>Fordel ansøgninger mellem arbejdsgrupperne kultur&fritid, børn&unge, SOSIE, Fysisk</p> <p>Ansøgningerne behandles i arbejdsgrupperne, der indstiller til tilsagn/afslag med forklaringer ift. kriterierne</p> <p>Behandles på LUmødet</p> <p>Tilsagn/afslag sendes til ansøger. Afslag med saglig begrundelse for afslag. Tilsagn med regler for overholdelse, regnskab og dokumentation og tidsfrist</p> <p>Hvis tidsfrist ikke overholdes, sendes rykker</p> <p>Inden sekretariatet udbetaler underskudsgarantien, kontrollerer puljeansvarlig at ansøger har overholdt de krav, der er nævnt i tilsagnsbreve:</p> <p>I indsender regnskab rettidigt. Med mindre andet aftales, bortfalder tilskuddet fra Amager Vest Lokaludvalgs bydelspulje, såfremt regnskab ikke indsendes rettidigt.</p> <p>Regnskabet skal være stillet op som budgettet med de samme udgiftsposter, da vi skal kunne sammenligne de faktiske udgifter med de budgetterede.</p> <p>I gennemfører projektet, som beskrevet i ansøgningen, og informerer os med det samme, hvis der sker væsentlige ændringer, herunder også hvis I skifter kontaktperson.</p> <p>I nævner lokaludvalget i jeres program, på plakater og i alt andet informationsmateriale med navn og logo. Vores logo ligger på www.avlu.dk/om-lokaludvalget/logo. Dokumentation herfor indsendes sammen med regnskabet.</p> <p>I fotograferer projektet og sender de digitale billeder til os på info@avlu.dk. Så kan vi nemlig fortælle andre om, hvad Bydelspuljens penge går til. Fx på hjemmesiden, nyhedsbreve osv.</p> <p>Regnskab Når alle regninger er betalt, sender I det færdige regnskab til os pr. mail. Stil det op på samme måde som budgettet med præcis samme poster.</p> <p>Vi vil ikke se kvitteringer i første omgang, men sørg for at gemme dem. Lokaludvalget foretager løbende stikprøvekontrol af de indsendte regnskaber.</p> <p>Et cvr-nummer eller cpr-nummer på den projektansvarlige</p> <p>Vi udbetaler pengene til en NemKonto. Derfor skal vi kun bruge cvr-nummer eller cpr-nummer. Ikke dine bankoplysninger.</p> <p>Dokumentation for at I har gennemført projektet</p>
-------------	--

Bispebjerg Procedure for Bispebjerg Lokaludvalgs behandling af ansøgninger om midler fra Bispebjerg Bydelspuljen. Sekretariatet er ansvarlige for den administrative behandling af ansøgningerne og varetager administrationen af puljemidlerne. Bispebjerg Lokaludvalg er ansvarlig for den endelige behandling af ansøgningerne og beslutter på baggrund af indstilling fra det nedsatte puljeudvalg.

Kun medlemmer af lokaludvalget kan deltage i møderne i Puljeudvalget. Alle medlemmer af lokaludvalget bliver indkaldt til møderne i Puljeudvalget. Almindelige habilitetsregler er gældende for medlemmerne af lokaludvalget og ved behandling i puljeudvalget.

Ansøgninger skal være indsendt til Lokaludvalgets sekretariat normalt senest 3 uger før det ordinære møde hvor ansøgninger behandles.

Lokaludvalget behandler normalt ansøgningerne 4 gange om året - i februar, april, september og november måned. Mødedatoerne fremgår af Lokaludvalgets hjemmeside under kommende møder.

Projektet/aktiviteterne skal som hovedregel afholdes i det kalenderår, hvor puljemidlerne er bevilget. Dog kan der indsendes ansøgning om aktiviteter/projekter der afholdes i det efterfølgende år til behandling på Lokaludvalgets møde i november.

Betingelser og forudsætninger for tilskuddet/underskudsgarantien, herunder evt. øremærkning, krav om tilbagebetaling i forbindelse med opståede ændringer, krav til senere regnskabs- og evalueringsrapportering.

Krav om oplysning af CVR/SE/cpr. nr. hvortil der er tilknyttet en NEMkonto

Tilsagnsbreve skal så vidt muligt sendes via e-mail.

Tilsagnsbrevene indeholder orientering om regnskabsaflæggelse, herunder seneste frist for indsendelse af regnskab (senest 2 måneder efter afholdelsesdato).

Tilsagnsbrevet indeholder desuden instruks om, at sekretariatet skal orienteres, hvis projektet aflyses eller ændres væsentligt - herunder de økonomiske betingelser. Mindre ændringer, hvor projektet kan holdes indenfor den oprindelige projektbeskrivelse, godkendes administrativt af sekretariatet. Ændringer med væsentlige indholdsmæssige konsekvenser forelægges formandskabet inden godkendelse/afvisning. Ændringer der går ud over væsentlige forudsætninger for Lokaludvalgets bevilling kan alene godkendes af Lokaludvalget.

Hvis ændringerne ikke kan godkendes, sendes et brev til tilskudsmodtager med orientering om, at tilskuddet eller underskudsgarantien bortfalder helt eller delvist.

Projekter, som får tildelt støtte, offentliggøres på Lokaludvalgets hjemmeside.

Vanløse	<p>Kontrol med brugen af puljemidler:</p> <p>Sekretariatet for Ledelse og Kommunikation og BR Sekretariatet har anmodet sekretariatet for Vanløse Lokaludvalg om at lave stikprøver svarende til 10 % af antallet af støttede eksterne projekter. Princippet for udvælgelse til stikprøver; Kriteriet har været, at de projekter, der blev indkaldt, skulle være fra forskellige institutioner/foreninger og med forskelligt indhold for at have størst spredning i stikprøvekontrollerne. Udvælgelsen har været vilkårlig inden for disse rammer. Herudover bliver ansøgninger med en regnskabsafklæggelse, der gav anledning til tvivl, udtaget til en stikprøve.</p> <p>Følgende er behandlingsprocedure for puljemidler 2019:</p> <p>Modtagelse:</p> <p>Ansøger sender et ansøgningskema til sekretariatet. (Ansøgningskema findes på lokaludvalgets hjemmeside)</p> <p>Ved ansøgningsfrist læses og gennemgås ansøgningen.</p> <p>Ansøgningerne journaliseres i eDoc og skrives i puljeskemaet (Exel).</p> <p>Ansøgningen gennemgås - mangler der noget, eller er der uklarheder? Hvis ja, indhentes supplerende oplysninger.</p> <p>Tjek for personfølsomme oplysninger.</p> <p>Der laves et administrativt skema over ansøgningerne, hvor det fremgår, om der er noget, der går imod retningslinjerne, lighedsprincippet, proportionalitetsprincippet eller magtfordrejlslæren og dermed giver anledning til administrative bemærkninger. Såfremt Puljegruppen indstiller for en ansøgning, der ifølge sekretariatet strider imod Kommunalfuldmagten, Forvaltningsloven m.v., fremgår den administrative bemærkning også i indstillingen til lokaludvalget. Indstiller Puljegruppen i overensstemmelse med bemærkningerne, fremgår bemærkningerne i begrundelsen for Puljegruppens indstilling.</p> <p>Ca. én måned før lokaludvalgets møde sendes ansøgningerne og det administrative skema til Puljegruppen. Såfremt lokaludvalget har støttet projektet tidligere, sendes evalueringen med den nye ansøgning. Ansøgningerne sendes pr. post og via e-mail.</p> <p>Møde med Puljegruppen, hvor indstillingerne fra Puljegruppen noteres.</p> <p>Dagsorden med indstillingerne fra Puljegruppen udarbejdes til lokaludvalgets ordinære møde. Ansøgninger med forside kopieres i 23 eksemplarer. Ansøgningerne sendes som bilag, kun i papirform.</p> <p>Eventuelle supplerende oplysninger indhentes og journaliseres.</p> <p>Ved tilsagn:</p> <p>Ansøgningerne, der bevilges midler, skrives ind i puljeskema (Excel).</p> <p>Ansøgningerne, der bevilges midler, lægges i papirudgave i mappe.</p> <p>Tilsagnsbreve sendes ud fra eDoc og lægges derefter i papirudgave i mappe. Ved delvise bevillinger huskes begrundelse for et reduceret beløb funderet i retningslinjerne.</p>
---------	---

Vesterbro	4.953.144
Valby	5.585.488
Østerbro	5.644.299
Amager Vest	6.438.840
Bispebjerg	6.640.000
Nørrebro	10.433.301

Amager Vest	4.838.972
Østerbro	5.401.474
Bispebjerg	5.904.000
Nørrebro	9.211.609

I alt blev 87% af det samlede bevilgede beløb brugt af ansøgerne (

I alt

Lokaludvalgene har foretaget københavnerinddragelse i 417 af deres egne projekter. Det svarer til, at de har lavet københavnerinddragelse i 80% af deres egne projekter ($417/524*100$).

Vanløse

NB. Christianshavn, Indre By og Kongens Enghave bruger ikke Instagram.

Tilsammen har de 9 lokaludvalg, der bruger Instagram, 17.917 følgere. I gennemsnit har de 9 lokaludvalg dermed 1990 følgere. Antallet af følgere varierer i de enkelte lokaludvalg på mellem 146 og 10.600.

I alt er 41 projekter blevet gennemført siden bydelsplanen udkom i 2017. Det svarer til, at 18 % (41/225) af de projekter/temaer, der var beskrevet i bydelsplanen, er blevet gennemført.

I alt har 27.205 borgere været hørt/involveret i udarbejdelsen af bydelsplanerne for 2017. I gennemsnit er det 2.473 borgere pr. bydelsplan.

Det estimerede budget for brug af puljemidler til udarbejdelse af seneste bydelsplan var 741.752 kr. fordelt på de 10 lokaludvalg, der har oplyst et budget. I gennemsnit brugte de 10 lokaludvalg 74.175 kr. på deres bydelsplan for 2017.

I alt modtager 28 medlemmer refusion for internetbetaling.

LU-sek. kan ikke svare på, hvor mange BR-medlemmer der har besøgt bydelen. Den vi-
den har BR-sek. medlemssekretærer formodentligt.

Om forvaltningerne og politikernes håndtering af hørings svar mv. fra LU:

*Jeg formoder, at forvaltningerne og politikerne forholder sig til alle hørings svar mv. og dermed tager højde for lokaludvalgets tilkendegivelser. Men det er ikke ensbetydende med, at forvaltningerne og politikernes beslutninger går lokaludvalgets vej.

*Fremfor at fokusere på, om lokaludvalgene får det ønskede resultat ud af hørings svaret, synes jeg, at man skal se lokaludvalgenes hørings svar som et bidrag til forvaltningerne og politikernes beslutningsgrundlag.

*Lokaludvalgene høres ikke nødvendigvis, selv om sagen er sendt i offentlig høring. Se næst eksempel er den igangværende høring om badezone ved Ofelia Plads, som Indre By Lokaludvalg har fået mail om.

Lokaludvalgets pulje:

*De nævnte tal er fra skufferegnskabet. Tallene i kommunens økonomisystem er anderledes pga. fejlposterings.

Borgerbudgettering:

*Hvorfor stilles spørgsmålet?

Facebook:

*Rækkevidden af opslag er interessant, men der spørges så vidt jeg kan se ikke om det.

Bydelsplan:

*I bydelsplanerne taler man om indsatsområder, ikke om projekter.

*Vi ved ikke hvor meget tid, vi brugte på bydelsplanerne i 2016 og 2017.

BR-politikeres besøg i bydelen:

*Jeg formoder, at spørgsmålet går på antallet af BR-politikere, der er kommet ud til et lokaludvalgsarrangement. I forbindelse med Folketingsvalget i 2019 deltog 10 folketingskandidater i et valg møde i Indre By, heriblandt 3 BR-medlemmer.

Lokaludvalgsmedlemmernes tilhørsforhold:

*Man kunne med fordel også have spurgt om suppleanternes tilhørsforhold, idet lokaludvalgets forankring i bydelen er bredere end blot de foreninger, som lokaludvalgsmedlemmerne repræsenterer.

*Svarene på de første spørgsmål om resultatet af valg mødet tager udgangspunkt i situationen i 2018, mens de øvrige svar om lokaludvalgsmedlemmer tager udgangspunkt i den nuværende situation.

Inddragelse af LU-sek., men ikke LU:

*Det hænder, at forvaltningerne inddrager LU-sek., men ikke LU. Den situation er der så vidt jeg kan se ikke spurgt ind til.

Forholdet til statslige institutioner m.fl.:

*Staten fylder forholdsvis meget i Indre By og på Christianshavn, og lokaludvalgene er jævnlig i kontakt med statslige institutioner som Slots- og Kulturstyrelsen, Naturhistorisk Museum og politiet. Ditto By & Havn og Woco. Det kan ses som netværksarbejde, men har alligevel en anden karakter end netværksarbejde med lokale foreninger mm. Det kunne have været godt med nogle spørgsmål om kontakten til stat, politi, By & Havn, Woco mm.

Skoler og børneinstitutioner:

Indre By Lokaludvalg stillede ultimo 2019 spørgsmål til borgerpanelet om skoler og fritidsinstitutioner, og vil bruge svarene til at komme i nærmere kontakt med ledelserne og brugerbestyrelserne. Imidlertid vurderer jeg, at ressourcerne i LU-sek. og i LU ikke er til det - alt andet lige.

Inhabilitet:

* Jeg formoder, at spørgsmålet går på hvor mange LU-medlemmer, der har været inhabile i perioden ved behandling af puljeansøgninger. Præciseringen skyldes, at der i Christianshavns Lokaludvalg har været to tilfælde af inhabilitet. I begge tilfælde var to LU-medlemmer inhabile - dvs. 4 (vist nok unikke) inhabile LU-medlemmer i perioden.

Netværks- og rådgivningsmøder:

* Definition savnes.

* LU-sek. og LU-medlemmer rådgiver de, som måtte henvende sig. Vi ved ikke i hvilket omfang LU-medlemmer rådgiver, holder netværksmøder osv.

Borgerhenvendelser:

*Definition savnes og bl.a. derfor er der ikke oplyst et antal.

Budget:

*Et par gange bliver der spurgt til budgettal. Man kunne med fordel have efterspurgt regnskabstal.

Egne projekter:

*Definition savnes. Oplysningerne er ud fra egen definition.

Samarbejdspartner:

*Definition savnes. Oplysningerne er ud fra egen definition. I forbindelse med borgermøder osv. er forvaltningerne samarbejdspartnere, men indgår ikke som dette i svarene.

Delinger: 2487

Borgerpanel:

Burde hedde digitale medier, hvis facebook og instagram skal figurere derunder. Vi bruger facebook til inddragelse på lige fod med borgerpanel.

Vedr. hvor mange af projekterne, der er blevet gennemført. Her blev vi enige om at gennemførelse af projekter ofte tager mere 3 år, men flere af projekterne fra Vanløse Lokaludvalgs tidligere bydelsplaner er blevet gennemført.

Vi kan ikke svare på spørgsmålet "Hvor mange borgere har været hørt/involveret i udarbejdelsen af bydelsplan 2017?", da vi ikke kan lave et retvisende skøn.

Borgerhenvendelser

Vi forstår rådgivningsmøder med LU sek. som rådgivning af borgere i spørgsmål om f.eks. Vanløsepulje, politiske processer, praktiske spørgsmål om lokaludvalget m.m.

Vi forstår borgermøder som skriftlige eller telefoniske henvendelser fra borgere om lokale sager, der efterfølgende behandles i lokaludvalget, lokaludvalgets arbejdsgrupper eller i sekretariatet.

Vedr. hvor mange netværksmøder med bydelens mere organiserede foreninger, organisationer osv., har LU afholdt, har vi givet et skøn over de møder, som LU sek. har været med til eller vidende om. Vi gør dog opmærksom på, at vores medlemmer og suppleanter går til møder ofte flere gange om ugen med foreninger, organisation osv. uden at sekretariatet er med, og dette har sekretariatet ikke et overblik over.

Repræsentativitet

I punktet under kønsfordeling har vi taget udgangspunkt i lokaludvalgets medlemmer og ikke medregnet suppleanter.

højere grad kan kategoriseres som (identitetsskabende) kulturarrangementer end projekter, hvor borgerdialogen er i centrum. For at sikre et lokaludvalg, der arbejder koncentreret med borgerinddragelse, så er klare rammer for og krav til borgerdialog i lokaludvalgets arbejdsopgaver vigtig. F.eks. kan lokaludvalgene blive enige om en række metoder for borgerinddragelse, som de skal benytte sig af/tage udgangspunkt i til egne projekter.

-

- Det kunne være værdifuldt for den videre proces med tilpasning af lokaludvalg at få afdækket nuværende praksis og forventninger til forskellige (beslutnings-)kompetencer i hhv. sekretariat og lokaludvalg. Det gælder f.eks. ift. indstillinger, borgerinddragelser - herunder konkret udformning af spørgeskemaer og øvrige inddragelsesprocesser, sekretariatets rolle ift. service af henholdsvis formand og øvrige udvalg mv.
- Interne høringer, der vel af forvaltningerne betragtes som ikke-offentlige, er på åben lokaludvalgsdagsorden og behandles på åbne lokaludvalgsmøder. Det er et dilemma. I hvert fald én gang har det ført til, at interessenter, som lokaludvalget har været i kontakt med, har opfordret borgerne til at skrive direkte til Teknik- og miljøforvaltningen.
- Valgprocessen bør forbedres, så den er mere simpel og gennemskuelig.

Nedenstående diagram viser en oversigt over det gennemsnitlige fravær pr. lokaludvalgsmøde. Det er opgjort i medlemmer, og viser hvor mange medlemmer, der i gennemsnit var fraværende pr. møde. På tværs af alle lokaludvalg var der i gennemsnit 6,5 medlemmer, der var fraværende pr. møde. Brønshøj-Husum havde det højeste gennemsnitlige fravær (10 afbud pr. møde), mens Vanløse havde det laveste (4 afbud pr. møde).

5 Principper for øget dialog med københavnernes

1 Dialog er en kerneopgave

Vi er i dialog med københavnernes om vores kerneopgaver

Vi tænker dialogen med københavnernes ind, når vi udfører vores kerneopgaver og tilpasser løbende vores organisation, så vi kan understøtte en succesfuld dialog med københavnernes – både når det drejer sig om de kommunale kerneopgaver og i udviklingen af nye projekter og initiativer.

3 Tydelig dialog

Vi er tydelige i dialogen med københavnernes – vi svarer og informerer løbende

Vi skaber de bedste og mest troværdige rammer for et stærkt engagement, når vi er klare om vores mål med en dialog. Derfor afstemmer vi forventningerne, så alle ved, hvad formålet er og hvor man kan få konkret indflydelse. Vi er præcise om hvorfor, hvornår og hvordan vi er i dialog, og vi informerer løbende københavnernes om fremdrift og resultater fra dialogen.

5 Mangfoldig dialog

Vi udvikler København med øje for københavnernes mangfoldighed

Vi bringer alle relevante stemmer, interesser og synspunkter i spil, når vi udvikler byen - også fra de københavnernes, vi ikke allerede er i kontakt med. En mangfoldig dialog, hvor forskellige københavnernes har mulighed for at engagere sig, skaber grundlaget for bedre løsninger for byen.

2 Tidlig dialog

Vi går tidligt i dialog med københavnernes for at skabe bedre løsninger

Dialogen med københavnernes skal igangsættes så tidligt så muligt. Inden opstarten af større projekter og beslutninger tager vi stilling til, hvordan vi kan skabe en meningsfuld dialog med københavnernes - fra udvikling til realisering.

4 Engagerende dialog

Vi skaber muligheder for, at københavnernes kan engagere sig i Københavns udvikling

Vi skaber forudsætningerne for at københavnernes kan deltage i byens udvikling. Vi eksperimenterer, griber københavnernes ideer og arbejder med flere og nye former for involvering, samarbejde og dialog. Vi sikrer, at københavnernes får mulighed for at deltage i dialogen på et kvalificeret grundlag, får reel indflydelse og gives plads til at udfolde og udvikle egne ideer.

---

engagerende og mangfoldig dialog

med københavnernes øjen

udvikling og i kommunale kerneopgaver

